ZACHODNIOPOMORSKI
MAGAZYN Rolniczy

Nr 177
Luty 2023
ISSN 1734-6657
Cena 3,00 zł

ZACHODNIOPOMORSKI OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO W BARZKOWICACH

Po co nam ta Natura 2000?

Rusza program Energia dla wsi

Zmiany w zasadach rejestrowania i znakowania zwierząt

- Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej
- Inwestycje mające na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych
- Modernizacja gospodarstw rolnych – działania E, F
- Pomoc dla rolników szczególnie dotkniętych wpływem rosyjskiej inwazji na Ukrainę
- Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej
- Wsparcie na zakładanie systemów rolno-leśnych

eprasa.pl 580e717f60

ZAPRASZAMY NA

WIOSENNĄ WYSTAWĘ OGRODNICZO-PSZCZELARSKĄ

22-23 kwietnia 2023 r.

- PROMOCJA PRODUKTÓW LOKALNYCH, TRADYCYJNYCH I REGIONALNYCH
- PRODUKTY PSZCZELE I EKOLOGICZNE
- EKO STREFA
- STOISKA PSZCZELARSKIE
- STOISKA OGRODNICZE
- STOISKA RĘKODZIEŁA
- STOISKA ROLNO-SPOŻYWCZE
- STOISKA HANDLOWE
- STOISKA GASTRONOMICZNE
- KONKURSY, ZABAWY i inne atrakcje

ORGANIZATOR WYSTAWY: ZACHODNIOPOMORSKI OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO W BARZKOWICACH
73-134 Barzkowice 2, tel. 91 561 37 00 - 02, e-mail: administracja.barzkowice@home.pl
Więcej na: www.zodr.pl

eprasa.pl 580e717f60

W NUMERZE

SYGNAŁY - INFORMACJE

6 / Doradca ZODR w krajowej trójce
8/ Stroikowo w Dołujach
8/ Warsztaty w Szczecinku
9/ XXI edycja Konkursu Wiedzy Ekologicznej
10/ Tworzenie Lokalnych Partnerstw ds. Wody w województwie zachodniopomorskim
12/ Rola Lokalnych Partnerstw Wodnych w gospodarowaniu wodą na terenach rolniczych – konferencja podsumowująca realizację projektu LPW w 2022 roku
13/ Zielone warsztaty w Barzkowicach
14/ U sąsiada za miedzą, czyli o mleku owczym trochę więcej
15/ Konferencja „Podsumowanie realizacji projektu pn. Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi w warunkach zmieniającego się klimatu w rolnictwie województwa zachodniopomorskiego. Wsparcie dla tworzenia Lokalnych Partnerstw ds. Wody”
17/ Każdy region ma swoje receptury i smaki
19/ Dużo mniej niż cała świnia
22/ Jesteś tym, co jesz – jedz więc dobrze
24/ Zagrody edukacyjne województwa zachodniopomorskiego – Drzewiańska Zagroda
25/ Moja mała winnica

TECHNOLOGIA PRODUKCJI ROLNEJ

26/ Szkodniki w rzepaku ozimym
28/ Zalecenia
29/ Gdy padnie zwierzę
32/ Robot emitujący mikrofale kontra barszcz Sosnowskiego
32/ Glifosat można stosować do 15 grudnia 2023 r.
33/ Zmiany w zasadach rejestrowania i znakowania zwierząt

W ZGODZIE Z NATURĄ

35/ Po co nam ta Natura 2000?
36/ Wsparcie na zakładanie systemów rolno-leśnych

PORADNIK GOSPODYNI

37/ Potrawy z dziczyzny
38/ Luty w ogrodzie
41/ Style ogrodowe – Pomysł na ogród
42/ Kalendarz biodynamiczny

EKONOMIKA DLA ROLNIKA

43/ Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej
43/ Jak tworzyć, pisać i realizować projekty na wsi? Szkolenia dla kobiet z obszarów wiejskich
44/ Nowe działania PROW dla produkujących świnie w cyklu zamkniętym
45/ Większy limit pomocy na inwestycje związane z modernizacją
46/ Modernizacja gospodarstw rolnych – nabory w obszarach nawadniania i zielonej energii
47/ Większy limit na inwestycje chroniące wody przed zanieczyszczeniem azotanami ze źródeł rolniczych
47/ Rusza program Energia dla wsi
48/ Usuwanie folii rolniczych – nowy nabór wniosków
48/ Stawki dopłat do materiału siewnego
49/ Trwa kolejny nabór na dofinansowanie inwestycji chroniących gospodarstwa
49/ Wsparcie przekazane przez ARiMR w 2022 roku
50/ Ceny gazu w 2023 toku
51/ Informacja handlowo-rynkowa
57/ Rynki rolne

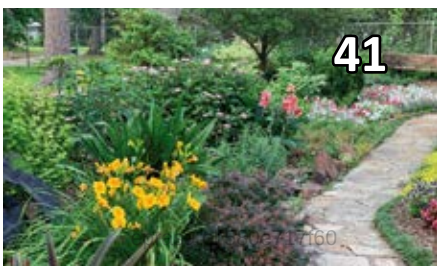

SYLWIA LENARD
Redaktor naczelna

Rozpoczął się nowy rok, lada moment ruszą wiosenne prace polowe, wysiew nawozów, przygotowanie materiału sadzeniakowego. Nowy rok przyniósł nam nowy Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej (PS WPR) 2023-2027. Będzie się ona opierać na dziesięciu kluczowych celach. Dotyczą one spraw społecznych, środowiskowych i gospodarczych – możemy tu wspomnieć chociażby o zapewnieniu godziwych dochodów, zwiększeniu konkurencyjności, poprawie pozycji rolników w łańcuchach żywnościowych, wspieraniu zmiany pokoleniowej, ale też przeciwdziałaniu zmianom klimatu czy zachowaniu krajobrazów i różnorodności biologicznej. Jednym z takich proekologicznych działań jest wsparcie na zakładanie systemów rolno-leśnych (str. 36). O najważniejszych celach obszerniej napiszemy w marcowym numerze *ZMR*, a póki co – zapraszamy do kontaktu z naszymi doradcami, którzy służą pomocą i zawsze chętnie podzielą się z Państwem swoją wiedzą. Można ich spotkać w każdej gminie i powiecie – szczegółowy harmonogram dyżurów znajdziecie na naszej stronie internetowej www.zodr.pl.

Przełom i początek tego roku obfitują w agencyjne, i nie tylko, nabory na wsparcie – dofinansowanie, a jest ich całkiem sporo: Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej (s. 49), Modernizacja gospodarstw rolnych – działania E, F, czyli nawadnianie i wykorzystanie zielonej energii (s. 46), Pomoc dla rolników szczególnie dotkniętych wpływem rosyjskiej inwazji na Ukrainę (s. 44), Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej (s. 43), Energia dla wsi (s. 47), Usuwanie folii rolniczych (s. 48). Zachęcamy do składania wniosków i przypominamy, że pracownicy ZODR służą pomocą przy ich wypełnianiu.

Przy pracy doradców pozostając – chcemy się pochwalić! Doradzająca rolnikom gmin Police i Nowe Warpno Sławomira Rogalewska z PZDR w Szczecinie zdobyła trzecie miejsce w ogólnokrajowym konkursie Doradca Roku. O swojej, pełnej pasji i oddania pracy opowiedziała Cecylii Wojnik. (s. 6).

Zapraszam do lektury!

Szanowni Państwo

Rozpoczynający się 2023 rok to dla społeczności rolniczej rok szczególny: obchodzimy w nim jubileusz 100-lecia doradztwa rolniczego w Polsce.

W 1923 r. minister rolnictwa i dóbr państwowych przeznaczył majątek Poświętne koło Płońska na cele kultury rolniczej, co umożliwiło powołanie przez Sejmik Płoński nowej instytucji: Ogniska Kultury Rolnej i Zakładu Doświadczalnego w Poświętnem. Celem jej działania było wspieranie rozwoju rolnictwa na Mazowszu: na 133 ha pola doświadczalnego rozpoczęło się – trwające do dziś – prowadzenie doświadczeń, dotyczących upraw rolniczych i stosowania nawozów, a rok później podobne prace rozpoczęto też w okolicznych gospodarstwach rolnych.

Dzisiaj Poświętne to Oddział Mazowieckiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Płońsku – najstarsza spośród wszystkich placówek państwowego doradztwa rolniczego w Polsce. Rok 1923 stał się więc początkiem zinstytucjonalizowanego doradztwa rolniczego i dziś, sto lat później, możemy z dumą obchodzić piękny jubileusz.

Jubileusz ten jest zasługą doradców, ich zaangażowania i wiedzy. Tej pokoleniowej sztafecie ludzi oddanych polskiej wsi i rolnictwu należą się ogromne słowa uznania i wdzięczność. Dzięki ich pracy rolnicy rozwijają swoje gospodarstwa i zapewniają nam bezpieczeństwo żywnościowe oraz od ponad dwudziestu lat skutecznie wykorzystują dostępne środki krajowe i unijne.

16 Ośrodków Doradztwa Rolniczego na terenie całej Polski odgrywa kluczową rolę w systemie wymiany wiedzy i innowacji w rolnictwie oraz na obszarach wiejskich. Przede wszystkim są blisko rolników i mieszkańców wsi. Organizują szkolenia, a także aktywnie wspierają wdrażanie i upowszechnianie dobrych praktyk i innowacyjnych rozwiązań. Świadczą też doradztwo technologiczne, organizacyjno-ekonomiczne i rolnośrodowiskowe. Ośrodki Doradztwa Rolniczego prowadzą pokazy, demonstracje polowe, wystawy, targi, konkurs i olimpiady dla młodzieży. W ten sposób biorą na siebie zadanie kształtowania kierunków gospodarki rolnej.

Trudno sobie dziś wyobrazić funkcjonowanie polskiego rolnictwa bez państwowego doradztwa rolniczego. W warunkach coraz większych wyzwań – geopolitycznych, klimatycznych i społecznych – profesjonalni, życzliwi, kompetentni i obiektywni doradcy są coraz bardziej potrzebni. Dlatego serdecznie dziękuję wszystkim doradcom, specjalistom i pracownikom jednostek doradztwa rolniczego za dotychczasową pracę i proszę o przyjęcie uroczystych, jubileuszowych życzeń. Niech kolejne lata będą wypełnione sukcesami, a uznanie społeczności rolniczej będzie dla Państwa stałym źródłem satysfakcji!

Z kolei Państwa – czytelników wydawnictw ODR – zachęcam do współpracy z państwowym doradztwem rolniczym i korzystania na co dzień z oferty wojewódzkich Ośrodków Doradztwa Rolniczego. Jestem bowiem głęboko przekonany, że ta współpraca jest i będzie źródłem inspiracji w rozwoju Państwa gospodarstw, a w konsekwencji całego polskiego rolnictwa i obszarów wiejskich!

Z wyrazami szacunku

Henryk Kowalczyk
Wicepremier
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

eprasa.pl 580e717f60

Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach

ODDZIAŁ W KOSZALINIE

zaprasza na

WIELKANOC Z TRADYCJĄ

VI WOJEWÓDZKI KONKURS WIELKANOCNY

KATEGORIE: PALMA, PISANKA

PROGRAM / HARMONOGRAM

- 28 marca 2023 r. od 8:00 do 14:00 Przyjmowanie prac konkursowych w Delegaturze Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Koszalinie, ul. W. Andersa 34
- 30 marca 2023 r. Uroczyste wręczenie nagród laureatom w Auli Delegatury Urzędu Wojewódzkiego w Koszalinie, ul. Władysława Andersa 34

* Zgłoszenia uczestników konkursu do dnia 20 marca 2023 r.
Szczegółowe informacje pod nr telefonu 94 341 87 30

Doradca ZODR w krajowej trójce

Rozmowa ze **SŁAWOMIRĄ ROGALEWSKĄ**, Głównym Doradcą Powiatowego Zespołu Doradztwa Rolniczego w Szczecinie, ZODR w Barzkowicach.

Wywiady Cecylii Wojnik

Sławomira Rogalewska jest wieloletnim pracownikiem Zachodniopomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach w Powiatowym Zespole Doradztwa Rolniczego w Szczecinie. W 2022 roku została laureatką wojewódzkiego etapu konkursu „Doradca Roku", a następnie zajęła trzecie miejsce wśród najlepszych doradców rolniczych w kraju. Pani Sławomira od 26 lat pełni obowiązki doradcy rolniczego w gminach Police oraz Nowe Warpno, wykazując dużą aktywność zawodową. Przez wszystkie lata swojej pracy świetnie poznała środowisko rolnicze i potrzeby obsługiwanych przez nią gospodarstw oraz mieszkańców obszarów wiejskich. Na co dzień w pracy spotyka się z problemami dotyczącymi funkcjonowania bieżącego gospodarstw rolnych i domowych. Do każdego problemu podchodzi indywidulanie, starając się wspólnie z rolnikiem pokonywać występujące trudności.

Dlaczego zdecydowała się pani na pracę w doradztwie rolniczym?

Pracę w doradztwie rolniczym rozpoczęłam w 1996 roku, ponieważ sytuacja w moim gospodarstwie rolnym zaczęła być kryzysowa. Zakończyła się kontraktacja nasiennictwa i w rolnictwie zaczęło się dziać coraz gorzej. Wówczas doszłam do wniosku, że chcę podzielić się zarówno moją wiedzą, jak i doświadczeniem z innymi. Posiadałam już wtedy doświadczenie edukacyjne, ponieważ pracowałam na Akademii Rolniczej w charakterze pomocy technicznej, a mianowicie zajmowałam się zakładaniem doświadczeń w Zakładzie Warzywnictwa. Było to zdecydowanie pomocne w prowadzeniu własnego gospodarstwa, w którym też prowadziłam doświadczenia dla uczelni, a następnie w pracy doradczej.

Pracuje pani w Zachodniopomorskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach 26 lat. Jak postrzega pani transformację rolnictwa na przestrzeni tych lat?

Zmiany rynkowe i sytuacja ekonomiczna, spowodowane przez wejście Polski do Unii Europejskiej w roku 2004, pozwoliło gospodarstwom, a w szczególności młodym rolnikom, na duże dofinansowanie i wsparcie, jeżeli chodzi o wyposażenie parku maszynowego oraz w dużym stopniu zredukowanie kosztów produkcji. Rolnicy otrzymali dużą pomoc na przykład w postaci płatności obszarowych i innych działań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, a także dotacji do materiału siewnego. To wszystko redukowało koszty produkcji i dawało perspektywę rozwoju dla danej działalności rolniczej.

Przez cały okres swojej zawodowej pracy pełni pani służbę rolną na obszarze gminy Police oraz Nowe Warpno w powiecie policki. Czy uważa pani, że rolnicy z tych dwóch gmin wykorzystali szansę, jaką zaoferowała Unia Europejska?

Teren mojego działania jest specyficzny. Gmina Nowe Warpno to głównie trwałe użytki zielone. W latach dziewięćdziesiątych, gdy zaczynałam pracę, rolnictwo tu było prężne, spotykało się bydło mleczne i mięsne, a obecnie, z racji sytuacji rynkowej, wszystko zostało zredukowane. Pozostała ekologia, ochrona bioróżnorodności na terenach obszarów Natura 2000, gdzie rolnicy weszli w programy rolnośrodowiskowe i korzystają ze wsparcia poprzez zachowanie natury i bioróżnorodności bez produkcji zwierzęcej. Natomiast Gmina Police, z racji dużego rozdrobnienia gospodarstw, cierpi na głód ziemi. Rolnicy

eprasa.pl 580e717f60

chcieliby powiększyć powierzchniowo swoje warsztaty pracy, ale nie ma gruntów ornych. Tutaj część rolników, którzy przejęli gospodarstwa po rodzicach, doinwestowała swoje gospodarstwa. Ci rolnicy mogą się już mierzyć z większymi producentami, tym bardziej że mogą poszczycić się wysokimi plonami zbóż podstawowych.

W ubiegłym roku uzyskała pani I miejsce na etapie wojewódzkim, a następnie III miejsce w Polsce w konkursie „Doradca Roku". Co zmotywowało panią do udziału w konkursie?
To mój pracodawca, na wniosek kierownika działu MDW Eweliny Gielmudy uznał, że mój dorobek i zaangażowanie zawodowe mogłyby być uznane i docenione także przez Kapitułę Konkursu. Zasadami konkursu jest przedstawienie dorobku pracy doradcy, jego zaangażowanie i jego sukcesy. W wyniku obrad Kapituły zostałam wybrana jako laureat etapu wojewódzkiego, a później krajowego.

A jak odbiera pani sam konkurs „Doradca Roku"?
Konkurs ten odbieram jako zachętę do pracy. Zapraszam doradców z mniejszym stażem pracy, aby zaangażowali się bardziej. Pomimo sytuacji ekonomicznej panującej w zakładzie pracy, zachęcam do zaangażowania w doradzanie, bo to zostanie docenione.

Uroczyste wręczenie nagród odbyło się w listopadzie 2022 roku w Poznaniu. Jak wyglądała ta uroczystość?
Ponieważ w Poznaniu odbył się etap wojewódzki konkursu „Doradca Roku" na rok 2022, połączony z Konferencją Dnia Przedsiębiorcy Rolnego, sponsorowany przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, tu zostały ogłoszone wyniki. Była to bardzo piękna uroczystość, gdzie laureaci zostali wynagrodzeni dyplomami i statuetkami oraz wartościowymi talonami. Ponieważ zajęłam trzecie miejsce w tym konkursie, otrzymałam pokaźną nagrodę finansową. To wszystko było bardzo wzruszające. Bardzo dziękuję za taką inicjatywę, ponieważ uważam, że takie konkursy powinny się odbywać. Jest to zachęta dla doradców, a jednocześnie stwarza to pewną rywalizację pomiędzy dobrymi doradcami, a sama gratyfikacja finansowa jest zadowalająca.

Dziękuję za rozmowę.

eprasa.pl 580e717f60

Stroikowo w Dołujach

CECYLIA WOJNIK, PZDR w Szczecinie

Aby tradycji stało się zadość, w grudniu 2022 r. kolejny już raz odbyły się polsko-niemieckie warsztaty, na których panie z obu krajów wykonywały wigilijne dekoracje swoich stołów. W radosnej atmosferze, wypełnionej zapachem pierników, wśród kolęd i radosnego gwaru, powstały, pod przewodnictwem Adriany Czarnik-Półtorak z PZDR w Choszcznie piękne stroiki bożonarodzeniowe. Tym razem panie uczestniczące w spotkaniu postawiły na tradycję i naturalność tworząc niezwykłej urody dekoracje świąteczne. Nad porozumieniem polsko-niemieckim, łamiąc bariery językowe, czuwała Marta Werner ze Stowarzyszenia Rolników Uecker-Randow, a całość koordynowała Cecylia Wojnik z PZDR w Szczecinie. ■

Fot. Cecylia Wojnik

Warsztaty w Szczecinku

ANNA KIRKIEWICZ, PZDR w Szczecinku

Boże Narodzenie to czas radości, spokoju i spotkań w gronie bliskich. Niepowtarzalna atmosfera obejmuje też wnętrza, w których wystarczą proste ozdoby świąteczne, aby wprowadzić magiczną atmosferę do naszych domów. I właśnie po to zorganizowane zostały grudniowe warsztaty w Szczecinku. Uczestniczki szkolenia wykonały własnoręczne niepowtarzalne stroiki bożonarodzeniowe. Ich tworzenie było wielką frajdą, wprowadziło panie w klimat świąt i pozwoliło oderwać się od codziennych obowiązków. Zajęcia dostarczyły nie tylko radości, ale pozwoliły twórczo spędzić czas, który upłynął w miłej atmosferze, wśród wspólnych rozmów i śmiechu. ■

eprasa.pl 580e717f60

XXI edycja Konkursu Wiedzy Ekologicznej

Uczniowie Zespołu Szkół Leśnych w Rogozińcu okazali się triumfatorami Olimpiady Wiedzy Ekologicznej.

JOANNA SKOCZYLAS-GROMEK, ZODR w Barzkowicach

Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach zorganizował XXI Konkurs Wiedzy Ekologicznej, którego finał odbył się 25 listopada 2022 r. Temat tej edycji konkursu: „Ekologia – Nic trudnego! Zrób dla Ziemi coś dobrego!”. W konkursie, którego celem było upowszechnianie wartości przyrodniczych, poszerzanie wiedzy z zakresu ekologii i ochrony środowiska oraz kształtowanie postaw proekologicznych, uczestniczyli uczniowie ze szkół ponadpodstawowych z województwa zachodniopomorskiego i lubuskiego.

W tym roku do konkursu zgłosiło 19 szkół. Konkurs przebiegał w dwóch etapach: z testu pisemnego, składającego się z 50 pytań. Test wyłonił 6 laureatów, którzy wzięli udział w części ustnej, w której komisja dokonała oceny wiedzy uczestników. Po zsumowaniu wyników części pisemnej i ustnej, komisja wyłoniła 3 zwycięzców i 3 wyróżnionych.

ZWYCIĘZCY KONKURSU WIEDZY EKOLOGICZNEJ DOŻYNKOWY

I miejsce: **Michał Kulak**
Zespół Szkół Leśnych w Rogozińcu

II miejsce: Norbert Błaszyk
Zespół Szkół Leśnych w Rogozińcu

III miejsce: Jakub Jaske
Zespół Szkół Nr 1 w Stargardzie

WYRÓŻNIENIA

I wyróżnienie: Urszula Dutkowska, Zespół Szkół Nr 4 Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego w Wałczu

II wyróżnienie: Maciej Serafin, Zespół Szkół Nr 6 im. S. Staszica w Szczecinku

III wyróżnienie: Kaja Giergiel, Zespół Szkół Nr 1 im. Noblistów Polskich w Pyrzycach

Podsumowaniem konkursu było uroczyste wręczenie dyplomów i cennych nagród laureatom. Wszyscy uczestnicy konkursu otrzymali dyplomy i zestawy książkowe. Również nauczycielom przygotowującym uczniów do konkursu rozdano dyplomy i upominki.

Konkurs objęty został honorowym patronatem przez: Wojewodę Zachodniopomorskiego, Wojewodę Lubuskiego, Marszałka Województwa Lubuskiego, Członka Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego Stanisława Wziątka, ponadto konkurs został dofinansowany ze strony Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie. Patronat Medialny objęty został przez Radio Szczecin. Partnerami, a zarazem fundatorami nagród byli: Wojewoda Zachodniopomorski, Wojewoda Lubuski, Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego, Marszalek Województwa Lubuskiego, Starosta Stargardzki, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa Oddział Terenowy w Szczecinie, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Oddział Regionalny w Szczecinie, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie, Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie, Zachodniopomorska Izba Rolnicza w Szczecinie.

eprasa.pl 580e717f60

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie". Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach pomocy technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Inwestycja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Tworzenie Lokalnych Partnerstw ds. Wody w województwie zachodniopomorskim

W ramach realizacji projektu LPW w 2022 r. w styczniu i lutym odbyły się spotkania online we wszystkich powiatach, podczas których uczestnikom przybliżone zostały rządowe instrumenty wsparcia racjonalnej gospodarki wodą w rolnictwie i na obszarach wiejskich. Działania ukierunkowane na walkę ze zjawiskami ekstremalnymi, które są efektem zmian klimatu, podejmowane na szczeblu rządowym realizowane są głównie przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministerstwo Infrastruktury, Ministerstwo Klimatu i Środowiska oraz Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie. Działania poszczególnych instytucji krajowych w zakresie gospodarki wodnej to m.in. *Plan Przeciwdziałania Skutkom Suszy* – opracowywany przez PGW Wody Polskie we współpracy z MRiRW oraz MI na okres 2021-2027; *„Założenia do Programu przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2021-2027 z perspektywą do roku 2030"* – stworzone przez MI we współpracy z MRiRW – jako część PPSS, dokument o charakterze strategicznym, kompleksowo omawiający możliwości i niezbędne kierunki działań w zakresie rozwoju retencji wodnej, obejmujący działania na obszarach wiejskich, dotyczące m.in.: realizacji i odtwarzania obiektów małej retencji i mikroretencji na terenach rolniczych, realizacji nowych oraz przebudowy istniejących systemów melioracyjnych w celu zapewnienia funkcji nawadniająco-odwadniających; *Program Kształtowania Zasobów Wodnych na Terenach Rolniczych (PKZW)* – opracowany przez PGW WP, we współpracy z MI oraz MRiRW – działania na obiektach melioracyjnych i ciekach; *Krajowy Program Renaturyzacji Wód Powierzchniowych* – opracowany na zlecenie PGW WP, w którym zaproponowane zostały priorytetowe obszary wymagające renaturyzacji; *Program Priorytetowy „Moja Woda"* – inicjatywa MKiŚ, która miała na celu zwiększenie retencji na terenie posesji przy budynkach jednorodzinnych oraz wykorzystywanie zgromadzonej wody opadowej i roztopowej; założenia *Polskiego Ładu dla polskiej wsi* – środki na budowę zbiornika retencyjnego w gospodarstwie.

W terminie od 20.09.2022 r. do 24.11.2022 r. odbyły się również stacjonarne oraz w dwóch przypadkach hybrydowe spotkania we wszystkich powiatach województwa zachodniopomorskiego. Efektem spotkań było utworzenie wszystkich 18 partnerstw (LPW). Sformalizowanie partnerstw pozwoliło na wyłonienie Rady Partnerstw, których zadania określone zostały w Regulaminie Partnerstwa. Obsługą sekretariatu w poszczególnych partnerstwach zajmują się doradcy ds. wody jako przedstawiciele ZODR w Barzkowicach. W spotkaniach uczestniczyli przedstawiciele samorządów: starostw miast i gmin, spółek wodnych, Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie i Szczecinku, Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie i Bydgoszczy, rolnicy, przedstawiciele Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej, doradcy z PZDR-ów oraz inne instytucje, tj. Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Szczecinku, Goleniowskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o., Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Sławnie, „Agrofirma" Witkowo, Vreespol Sp. z o.o., Związek Miast i Gmin Dorzecza Parsęty, Zrzeszenie Rolników „Agronatura". Podczas spotkań obecni byli również przedstawiciele Departamentu Nieruchomości i Infrastruktury Wsi MRiRW, Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie czy Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie. Zadania, jakie stoją przed Lokalnymi Partnerstwami ds. Wody to przede wszystkim ustalenie listy priorytetów inwestycyjnych i remontowych na terenie powiatu oraz współpraca z innymi instytucjami w zakresie realizacji projektów promocyjnych dotyczących racjonalnego gospodarowania wodą.

Więcej informacji o projekcie na stronie:www.zodr.pl w zakładce „Lokalne Partnerstwa ds. Wody. ■

Fot. Izabela Świgoń

eprasa.pl 580e717f60

Grupa Azoty

CIĄGNIE DO WYGRANEJ

RUSZYŁA 6 EDYCJA LOTERII

www.dbamyopolskaziemie.pl

NAGRODA GŁÓWNA:

CIĄGNIK 5075 E

JOHN DEERE

OD RAZU:

300 x 1 000 pln

CO MIESIĄC:

10 000 pln

Weź udział w loterii **od 01.02 do 30.04.2023 r.** Szczegóły i regulamin loterii audioteksowej na **www.dbamyopolskaziemie.pl.**
Lista produktów promocyjnych dostępna w regulaminie. Loteria dla osób pow. 18 lat. Organizator: Unique One Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie.
Pamiętaj, zachowaj wszystkie zgłoszone dowody zakupu.

ZAKsan 33,5 Pulan POLIFOSKA® Saletrosan 26 HOLIST agro

DBAMY O POLSKĄ ZIEMIĘ

eprasa.pl 580e717f60

Rola Lokalnych Partnerstw Wodnych w gospodarowaniu wodą na terenach rolniczych – konferencja podsumowujaca realizację projektu LPW w 2022 roku

Ogólnopolska konferencja podsumowująca realizację projektu LPW w 2022 roku odbyła się 15 grudnia 2022 r. w Warszawie w ADN Centrum Konferencyjnym.

IZABELA ŚWIGOŃ, koordynator LPW ZODR w Barzkowicach

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”. Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach pomocy technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Moderatorem konferencji był dr hab. Rafał Wawer, prof. Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach. Konferencję otworzył Ireneusz Drozdowski, Dyrektor Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, który powitał zgromadzonych gości, uczestników, sympatyków i zainteresowanych tematem racjonalnego gospodarowania wodą. Szczególne powitanie skierowane zostało do Ryszarda Kamińskiego, Dyrektora Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie, który jako pierwszy zainicjował ideę powołania partnerstw.

„Dotychczasowe działania doradztwa w zakresie tworzenia Lokalnych Partnerstw Wodnych” przedstawił Ireneusz Drozdowski, Dyrektor Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie. Następnie o „Wyzwaniach klimatycznych w gospodarce wodnej dla rolnictwa” mówił dr hab. Jerzy Kozyra, Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa - Państwowy Instytut Badawczy w Puławach. Kolejnym prelegentem był dr inż. Ryszard Kamiński, Dyrektor Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie, który razem z Małgorzatą Kołacz, koordynatorem LPW, zaprezentował „Metodykę i funkcjonowanie Lokalnych Partnerstw Wodnych w Polsce, na przykładzie województwa kujawsko-pomorskiego”. „Oczekiwania i wymogi Komisji Europejskiej w kwestii gospodarki wodnej, na przykładzie inwestycji B3.3.1 Krajowego Planu Odbudowy” omówiła Izabela Zygmunt, Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce, Specjalistka ds. ekonomicznych i Europejskiego Zielonego Ładu. Kolejne wystąpienie to „Rola i zadania dla Lokalnych Partnerstw Wodnych w zakresie gospodarowania wodą na obszarach wiejskich z punktu widzenia PGW Wody Polskie”, którą przedstawił Krzysztof Chęć, Zastępca Dyrektora Departamentu Ochrony przed Powodzią i Suszą, Państwowe Gospodarstwa Wodne – Wody Polskie w Warszawie. „Kompleksowe spojrzenie na system melioracji wodnych w Polsce – przykładowe inwestycje” omówił Adam Ulbrych przedstawiciel LPW w Kluczborku, woj. opolskie. Ostatnim prelegentem był dr hab. Mateusz Grygoruk, prof. Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, który zaprezentował temat „Praktyczne rozwiązania informatyczne ułatwiające podejmowanie decyzji w gospodarowaniu wodą”.

Na zakończenie konferencji dr hab. Rafał Wawer, prof. IUNG-PIB w Puławach, poprowadził panel dyskusyjny nt. „Perspektywy rozwoju systemu LPW w Polsce – oczekiwania prawno-organizacyjne, inwestycyjne i finansowe”. Wzięli w nim udział przedstawiciele: Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministerstwa Infrastruktury, LPW, doradztwa rolniczego, PGW Wody Polskie, uczelni i instytutów badawczych.

Konferencja dla wszystkich zainteresowanych została udostępniona przez kanał You Tube. ■

Fot. Izabela Świgoń

eprasa.pl 580e717f60

Zielone warsztaty w Barzkowicach

180 osób wzięło udział w zajęciach organizowanych przez Barzkowicki Ośrodek Edukacji Ekologicznej (BOEE) w roku 2022.

JOANNA SKOCZYLAS-GROMEK, ZODR w Barzkowicach

Uczestnikami zajęć były dzieci z wielu szkół i przedszkoli. W ramach zadania „Moja przyjaźń z przyrodą", z dofinansowaniem ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarski Wodnej w Szczecinie odbyły się warsztaty „ABC Rolnictwa" oraz warsztaty „Zasoby przyrody".

WARSZTATY ABC ROLNICTWA

Uczestnicy podczas warsztatów z zakresu podstaw rolnictwa odwiedzili zagrodę hippiczną, gdzie poznali zasady żywienia i hodowli koni oraz używanego sprzętu. Uczyliśmy dzieci rozpoznawać różne odmiany zbóż, poznały metody upraw roślin rolniczych, zabiegi pielęgnacyjne, jakie rolnik musi wykonywać podczas całego roku, by otrzymać plon. Dowiedziały się również na czym polega praca pszczelarza.

WARSZTATY ZASOBY PRZYRODY

W październiku prowadzone były warsztaty, podczas których staraliśmy się pokazać wzajemne oddziaływanie między działalnością człowieka a środowiskiem. Na warsztatach była poruszana tematyka odnawialnych źródeł energii, gdzie grupy miały możliwość zapoznania się z tematem na przykładzie modeli demonstracyjnych odnawialnych źródeł energii. Rozmawiano też o wykorzystaniu wody w codziennym życiu, jej oszczędzaniu i oczyszczaniu ścieków. Uczyliśmy też dzieci rozpoznawania drzew, od najbardziej znanych, jak klon, dąb, po okazy występujące rzadko. Oprócz tematyki świadomych zakupów, segregacji odpadów i recyklingu, ważną część zajmowała segregacja zgromadzonych wcześniej śmieci - do odpowiednich pojemników. ■

eprasa.pl 580e717f60

U sąsiada za miedzą, czyli o mleku owczym trochę więcej

CECYLIA WOJNIK, PZDR w Szczecinie

Jeszcze w listopadzie 2022 roku odbyło się kolejne spotkanie polsko-niemieckie w dziedzinie podnoszenia wiedzy z zakresu chowu zwierząt gospodarskich. Jak zawsze szkolenie zostało zorganizowane przez Związek Rolników Uecker-Randow w Pasewalku, Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie, Wydział Biotechnologii i Hodowli Zwierząt oraz Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach, Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Szczecinie.

Tym razem rolnicy z Polski oraz studenci ZUT gościli po stronie niemieckiej, w gospodarstwie Olivera Barf w miejscowości Schönhausen, niedaleko Pasewalku. Ekologiczne gospodarstwo rolne pana Olivera od piętnastu już lat nastawione jest na pozyskiwanie mleka od owiec. Najliczniejszą rasą zamieszkującą tereny gospodarstwa jest Coburg Fox, stara, wiejska rasa owiec o czerwono-brązowej lub żółtej wełnie. Owce te są niewymagające i wyjątkowo odporne. W gospodarstwie spotkać możemy także rogate owce rasy Rackiej Węgierskiej, szczególnie odpornej na warunki klimatyczne.

Na terenie gospodarstwa znajduje się tradycyjna serowarnia, w której powstają sery, takie jak gouda, sery miękkie i półtwarde oraz sery greckie. W gospodarstwie funkcjonuje sklepik, w którym można zakupić produkty tu wytworzone – mleko, sery, kiełbasy i mięso z owiec.

Gospodarstwo od lat współpracuje z ZUT. To tu powstają prace inżynierskie oraz magisterskie, a ponadto studenci z naszego kraju mogą odbyć tu praktyki semestralne. Jak podkreślał pan Oliver – z racji swojego położenia geograficznego bliżej mu do Szczecina niżli do Berlina i na tej polsko-niemieckiej współpracy bardzo mu zależy. ■

eprasa.pl 580e717f60

Konferencja „Podsumowanie realizacji projektu pn. Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi w warunkach zmieniającego się klimatu w rolnictwie województwa zachodniopomorskiego. Wsparcie dla tworzenia Lokalnych Partnerstw ds. Wody”

Konferencja dotycząca realizacji projektu LPW w województwie zachodniopomorskim pt. „Podsumowanie realizacji projektu pn. Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi w warunkach zmieniającego się klimatu w rolnictwie województwa zachodniopomorskiego. Wsparcie dla tworzenia Lokalnych Partnerstw ds. Wody” odbyła się w dniach 7-8.12.2022 r.

IZABELA ŚWIGOŃ, koordynator LPW ZODR w Barzkowicach

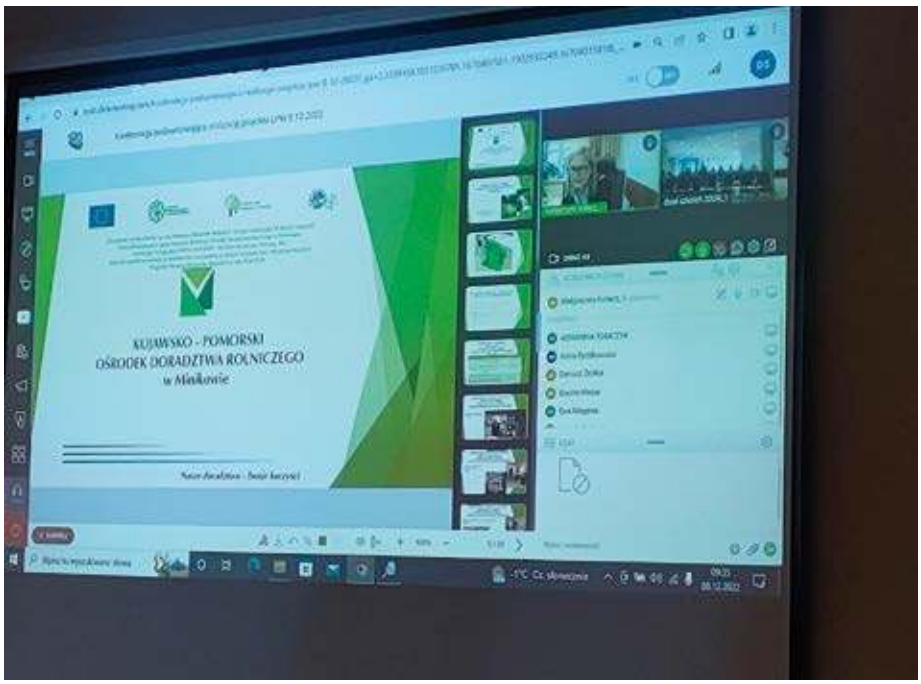

Konferencja zaplanowana została dla beneficjentów projektu, tj. jednostek samorządu terytorialnego, Państwowego Gospodarstwa Wody Polskie, spółek wodnych, producentów rolnych oraz innych zainteresowanych gospodarką wodną podmiotów i przedsiębiorstw. Zaproszenie do udziału w konferencji skierowane zostało również do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Wojewody Zachodniopomorskiego, Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego, Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie i w Bydgoszczy, Zarządu Zlewni w Koszalinie i w Pile, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie, Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej, NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność”, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie, Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie i w Szczecinku. W programie konferencji zaplanowane zostało wystąpienie Agaty Żukowskiej-Piłat, Departament Nieruchomości i Infrastruktury Wsi, MRIRW pt. „PROW przejściowy i KPO jako programy wsparcia gospodarki wodnej na obszarach wiejskich”, „Prace utrzymaniowe w małych ciekach wodnych zlokalizowanych na obszarach rolniczych i ich wpływ

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.” Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach pomocy technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020. Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

eprasa.pl 580e717f60

na bioróżnorodność oraz jakość wód" przedstawił dr inż. Adam Brysiewicz z Instytutu Technologiczno-Przyrodniczego Państwowy Instytut Badawczy w Falentach, „Gospodarka zasobami wodnymi w ujęciu PGW WP na terenie działania RZGW w Bydgoszczy" to temat, który zaprezentował przedstawiciel PGW WP RZSW w Bydgoszczy Krzysztof Żuprański kierownik Nadzoru Wodnego w Szczecinku. Kolejną prelekcję nt. „Realizacji prac w zakresie konserwacji i utrzymania urządzeń melioracji wodnych" przedstawił Sebastian Bogucki i Tomasz Nowacki z Rejonowego Związku Spółek Wodnych w Szczecinku. O „Osłonie hydrologicznej województwa zachodniopomorskiego" mówiła Alicja Kańska z Biura Prognoz Hydrologicznych w Gdyni, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie. „Metody retencjonowania i ochrony wód w krajobrazie rolniczym – przeciwdziałanie niedoborom wody" przedstawił prof. dr hab. inż. Tomasz Heese Laboratorium Gospodarki Wodnej, Wydział Inżynierii Lądowej, Środowiska i Geodezji z Politechniki Koszalińskiej. Prelekcja dotyczyła „Racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi w warunkach zmieniającego się klimatu". O „Wpływie agrotechniki na retencję glebową" mówił dr inż. Mirosław Onyszko z Powiatowego Zespołu Doradztwa Rolniczego w Szczecinku, ZODR w Barzkowicach.

Drugi dzień konferencji rozpoczął się od przedstawienia „Realizacji projektu LPW na przykładzie KPODR w Minikowie", który prezentowała Małgorzata Kołacz, koordynator LPW w województwie kujawsko-pomorskim. „Dofinansowanie w ramach działania 4.1.3 Modernizacja gospodarstw rolnych – obszar nawadniania w gospodarstwie" omówił Emil Chyjek z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa ZOR w Szczecinie. Kolejny temat „Przykłady dobrych praktyk wodnych" zaprezentował Andrzej Grabusiński, PZDR w Szczecinku, ZODR w Barzkowicach. „Działania Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie na rzecz gospodarki wodnej" to prelekcja dr inż. Aleksandra Smoligi, Wydział Urządzania Lasu i Geoinformatyki Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie. Na podsumowanie uczestnicy konferencji wysłuchali prezentacji pt. „Udział doradztwa rolniczego w działaniach na rzecz racjonalnej gospodarki wodą na terenach wiejskich", którą przedstawiła Katarzyna Boczek z Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie oraz „Efekty prac nad tworzeniem Lokalnych Partnerstw ds. Wody (LPW) w województwie zachodniopomorskim" zaprezentowany przez Izabelę Świgoń, koordynatora wojewódzkiego LPW. Konferencja spełniła swoje cele, uczestnicy nawiązali kontakty oraz dzielili się swoimi doświadczeniami. Podczas konferencji padało wiele pytań, na które odpowiadali prelegenci. Ożywiona dyskusja wokół tematów związanych z funkcjonowaniem LPW i możliwościami otrzymania wsparcia na realizację inwestycji wodnych toczyła się również w czasie przerw, jak i po zakończeniu spotkania. ■

Fot. Izabela Świgoń, więcej zdjęć na stronie:www.zodr.pl w zakładce „Lokalne Partnerstwa ds. Wody"

Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach organizuje

KURS W ZAKRESIE OBSŁUGI KOMBAJNÓW ZBOŻOWYCH

Osoby zainteresowane prosimy o zgłaszanie się do:

☛ ZODR Barzkowice, Dział MDW, tel. 91 479 40 60, 665 777 808
☛ ZODR Oddział w Koszalinie, tel. 94 341 87 32

eprasa.pl 580e717f60

Wywiady Cecylii Wojnik

Każdy region ma swoje receptury i smaki

Rozmowa z **ROMANEM NIEDŹWIEDZKIM**, właścicielem frmy Regionalne Pieczywo Kurpiowskie, Łyse, woj. mazowieckie

Czym zajmuje się pana firma?
Już od 22 lat zajmuję się na co dzień wyrobem i sprzedażą regionalnego pieczywa kurpiowskiego, wypiekanego metodą tradycyjną. Pieczywo wyrabiam na naturalnym zakwasie i piekę na liściach chrzanowych. Są to kołacze razowe, kołacze na miodzie, chleb razowy z ziarnami, chleb razowy z otrębami. Naszym specjałem kurpiowskim są fafernuchy kurpiowskie, których to obchodzimy święto. Jest to ciasto chlebowe, które zostało wymyślone już dosyć dawno. W dawnych czasach słodycze nie były szeroko dostępne, więc do części ciasta chlebowego dodawano na przykład marchew, miód, aby ciasto stało się słodkie.

A skąd wziął się pomysł na to, aby zajął się pan wypiekaniem pieczywa?
Taki pomysł zaświtał mi w 2000 roku, kiedy to dom kultury w mojej rodzinnej miejscowości Łyse chciał wypromować pieczywo lokalne, a które zostało już praktycznie zapomniane. Końcem lat osiemdziesiątych praktycznie zaprzestano wypieku chleba tradycyjnego wiejskiego, a na początku nowego wieku chciano do tego powrócić. Do spółki z kolegą, wykorzystując jego piekarnię, zrobiliśmy kilka takich chlebów. Ten chleb zrobił wielką furorę, więc stopniowo zaczęliśmy wypiekać go coraz więcej i sprzedawać go coraz dalej od Łysych. Zaczęliśmy jako pierwsi w Polsce promować nasz chleb regionalny, który zrobił duże wrażenie na klientach. Do roku 2010 było tak wielkie zainteresowanie naszymi tradycyjnymi wypiekami, że nasze pieczywo było wykupywane do godziny dwunastej. Zaznaczyć także muszę, że nasze pieczywo wypiekane jest tylko w weekendy na duże imprezy, takie jak targi, jarmarki, festyny i tym podobne.

W związku z tym, że pieczywo wypieka pan jedynie w weekendy, czy w pozostałym czasie oddaje się pan innym zajęciom?
Nie, wypiek pieczywa to moje jedyne źródło utrzymania. Piekę w weekendy, a w pozostałe dni tygodnia zajmuję się promocją i sprzedażą wyrobów piekarniczych.

Ile pieczywa w ciągu weekendu pan wypieka?
Rekordowo przygotowałem na Barzkowickie Targi Rolne w 2021 roku 45 koszy chleba, gdzie w koszu znajduje się 20 małych chlebów lub 10 dużych, albo 30 małych razowych chlebów.

A czy jest możliwość zakupu pana pieczywa poza imprezami plenerowymi?
Niestety nie. Zdarza się zamówienie specjalne i wówczas wypiekam także poza asortymentem stoiskowym, ale zdarza się to niezwykle rzadko. Nie prowadzę też sprzedaży internetowej.

Czym wyróżnia się pieczywo kurpiowskie?
Każdy region naszego kraju ma swoje upodobania, swoje receptury i smaki. Na Kurpiach był niegdyś wypiekany chleb z kartoflami, aby chleb był dłużej świeży. Chleby były wypiekane raz na tydzień, a i zdarzało się, że raz na dwa tygodnie, więc było to bardzo ważne, aby zachowywał tą świeżość jak najdłużej.

A jakie rodzaje pieczywa oferuje pana firma?
Wypiekam wyżej wspomniany chleb z kartoflami, chleb żytni bez drożdży na samym kwasie, wytwarzam także placki wiejskie, makowce, kołacze razowe na liściach chrzanowych, kołacze razowe z miodem oraz z ziarnami i otrębami, chleby razowe wielozianiste, które są bardzo ciekawe w smaku. Oferuję także wielkie pajdy chleba żytniego oraz pieczywo typu tureckiego z kawą zbożową. Hitem jest także starodawny placek wiejski, smakujący jak te sprzed lat wypiekane w wiejskich chatach.

Jednak na początku był chleb pszenny, a z czasem pojawiały się kolejne produkty. Skąd brały się pomysły na nie?
Tak, początkowo wypiekałem jedynie chleb, a stopniowo powiększałem swoją ofertę. Ten asortyment nie był tak bogaty, ponieważ piekłem na potrze-

eprasa.pl 580e717f60

by lokalnych imprez. Kolejne pomysły przynosili sami klienci, którzy chcieli spróbować czegoś więcej.

A czy planuje pan rozszerzenie oferty o kolejne produkty?
Raczej nie. Można wypiekać chleb z różnymi dodatkami, jak rodzynki, śliwki lub z innymi bakaliami, ale to pieczywo już jest bardziej teraźniejsze w smaku. Ja chcę trzymać się naszej pięknej tradycji.

Z tej samej przyczyny klient nie znajdzie u pana bułek?
Tak, ponieważ niegdyś bułek nie wypiekano. Zajmowano się wypiekiem chleba, który miał wystarczyć na dłuższy czas, a sporadycznie robiono słodkie wypieki, ale nie bułki. Przepis na chleb kurpiowski był prosty – woda, zakwas, mąka oraz sól, wszystko to wypiekane na liściach chrzanowych. Nic więcej.

A który produkt sprzedaje się najszybciej?
Zdecydowanie jest to chleb żytni. Wielu klientów ma nietolerancję na pszenicę i tu świetną alternatywą jest właśnie chleb żytni, który zawsze kończy się jako pierwszy. W obecnym czasie zauważam zwiększone zainteresowanie tego typu wypiekami również wśród młodzieży, którym ten smak bardzo odpowiada. Niestety, jeśli chodzi o małe dzieci, to jednak nie gustują w chlebach tradycyjnych, chociaż zdarzają się wyjątki.

Jaki jest koszt zakupu chleba żytniego?
Blaszka takiego chleba, 70 deko, kosztuje u mnie 15 złotych, większa blacha 1,5 kilograma to już 30 złotych.

Wspomniał pan, że oferuje także pajdy chleba. Czy wobec tego przygotowuje pan także smalec?
Tak, jest to nasz smalec kurpiowski, który wytwarzam także od dwudziestu lat. Jest to smalec wytwarzany na recepturze mojej żony, który znalazł duże uznanie wśród moich klientów. Do kompletu z pajdą chleba i smalcem oczywiście muszą być ogórki kiszone, również naszego wyrobu.

Poza tym, że pana firma jako pierwsza promowała pieczywo kurpiowskie, to otrzymał pan także wyróżnienie na największych targach branży spożywczej POLAGRA. Jak to się stało?
Kilka lat temu przyjechałem na te targi jako pierwszy z twórców ludowych, nie było wówczas innego stoiska z produktem regionalnym. Obecnie podobnych stoisk jest wiele, ale wówczas byłem ze swoim pieczywem jedyny. Przyznano mi w Płońsku to wyróżnienie, doceniono jako wytwórcę pieczywa tradycyjnego. Taki polski produkt regionalny trzeba promować, ponieważ jest to samo zdrowie.

Czy jeszcze jakieś nagrody otrzymał pan za swoje wyroby piekarnicze?
Tak, tych nagród było sporo. Ostatnią z nich była przyznana nam w Ciechanowcu na Święcie Chleba nagroda Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Henryka Kowalczyka, był to puchar za pieczywo kurpiowskie. Doprawdy, sporo wyróżnień i nagród mam na koncie za moje wyroby.

A który produkt jest pana ulubionym?
Jestem smakoszem chleba razowego czystego lub z dodatkiem ziaren.

A czy zdarza się panu kupić pieczywo w sklepie?
Zauważyłem, że do roku 2010 można było spotkać w marketach chleb a`la tradycyjny, pieczony na sztucznym zakwasie, z ciasta w proszku. Oczywiście spróbowałem tego produktu i okazało się, że to nie ten smak, nie ten zapach. Taki chemiczny chleb następnego dnia już jest twardy. Oczywiście po dziś dzień zdarza mi się kupić bułeczki z hipermarketu, jak każdemu, bo chce się czegoś innego spróbować.

W takich momentach na pewno nie unika pan porównania tego kupnego pieczywa do swojego. Czy zawsze jest to ocena na korzyść tego kurpiowskiego?
Jest to całkowicie inny smak od pieczywa tradycyjnego. Nie powiem, że jest to gorszy smak, jest po prostu inny.

Dziękuję za rozmowę.

eprasa.pl 580e717f60

Dużo mniej niż cała świnia

Przemysł mięsny słynął kiedyś z tego, że wykorzystywał wszystkie części ciała zwierzęcia. Ale duża część zwierząt chowanych dla celów spożywczych nie kończy jako żywność. Wiele z nich ginie lub zostaje uśmierconych, zanim trafi do rzeźni, a jeszcze więcej mięsa marnuje się między fabryką a talerzem.

Na początku lat 90. ubiegłego wieku Europejki i Europejczycy doznali szoku, kiedy zobaczyli zdjęcia setek tysięcy martwych krów. Jednak BSE, czyli choroba szalonych krów, nie była ostatnim ogniskiem chorobowym, które doprowadziło do wybicia i utylizacji dużej liczby zwierząt chowanych z przeznaczeniem na żywność dla ludzi. Po BSE przyszła ptasia grypa, a po niej afrykański pomór świń. Eksperci i ekspertki szacują, że ta ostatnia niezwykle zaraźliwa choroba spowodowała śmierć nawet 200 mln sztuk świń w Chinach, albo bezpośrednio, albo w wyniku uboju prewencyjnego.

Nawet bez takich ognisk choroby wiele zwierząt umiera, zanim trafi do rzeźni. W samej Francji co roku zabija się ponad 200 mln zwierząt, których nie wykorzystuje się na mięso. Są to zwierzęta umierające podczas chowu lub zabijane i utylizowane ze względów ekonomicznych. W Niemczech ginie nawet 200 tys. samców cieląt ras mlecznych i 45 mln samców piskląt ras nieśnych, ponieważ produkowałyby zbyt mało mięsa, więc nie warto ich utrzymywać przy życiu na potrzeby tuczu. We Francji ponad 50 mln piskląt kogutów zabijanych jest każdego roku bezpośrednio po wykluciu.

Z drugiej strony, hodowla ukierunkowana na wydajność oraz złe warunki utrzymania prowadzą do śmierci zwierząt na etapie odchowu. Dania, kraj znacznie mniejszy niż Niemcy, Hiszpania i Francja, ma czwarte co do wielkości pogłowie świń w Europie. Średnia wielkość miotu świń wzrosła tam w ostatnich latach do 19,4 prosiąt na lochę – o pięć więcej w ciągu zaledwie jednej dekady. Problem polega na tym, że przeciętna locha ma tylko 14 lub 15 sprawnych strzyków. W rezultacie prosięta są mniejsze i bardziej delikatne, a wiele z nich umiera przy urodzeniu lub w ciągu kilku pierwszych dni życia. Śmiertelność prosiąt ssących w Danii wynosi około 15%, czyli około 3 mln rocznie. W sumie 28% zwierząt umiera na różnych etapach: ciąży, odchowu i tuczu.

W Niemczech średnia wielkość miotu wynosi nieco ponad 15 sztuk. Mimo to umiera około 16% wszystkich prosiąt ssących. Z powodu wyższego pogłowia świń w Niemczech oznacza to 8,6 mln martwych prosiąt rocznie.

Wiele strat następuje również po uboju, ponieważ nie wszystkie części zwierzęcia trafiają na talerze. Ponieważ mięso jest stosunkowo tanie, konsumenci i konsumentki w wielu krajach stali się wybredni: jedzą

Podroby, takie jak świńskie głowy i kurze łapki, o wartości prawie 30 mld dolarów rocznie, są odrzucane w krajach produkujących, ale znajdują zbyt gdzie indziej.

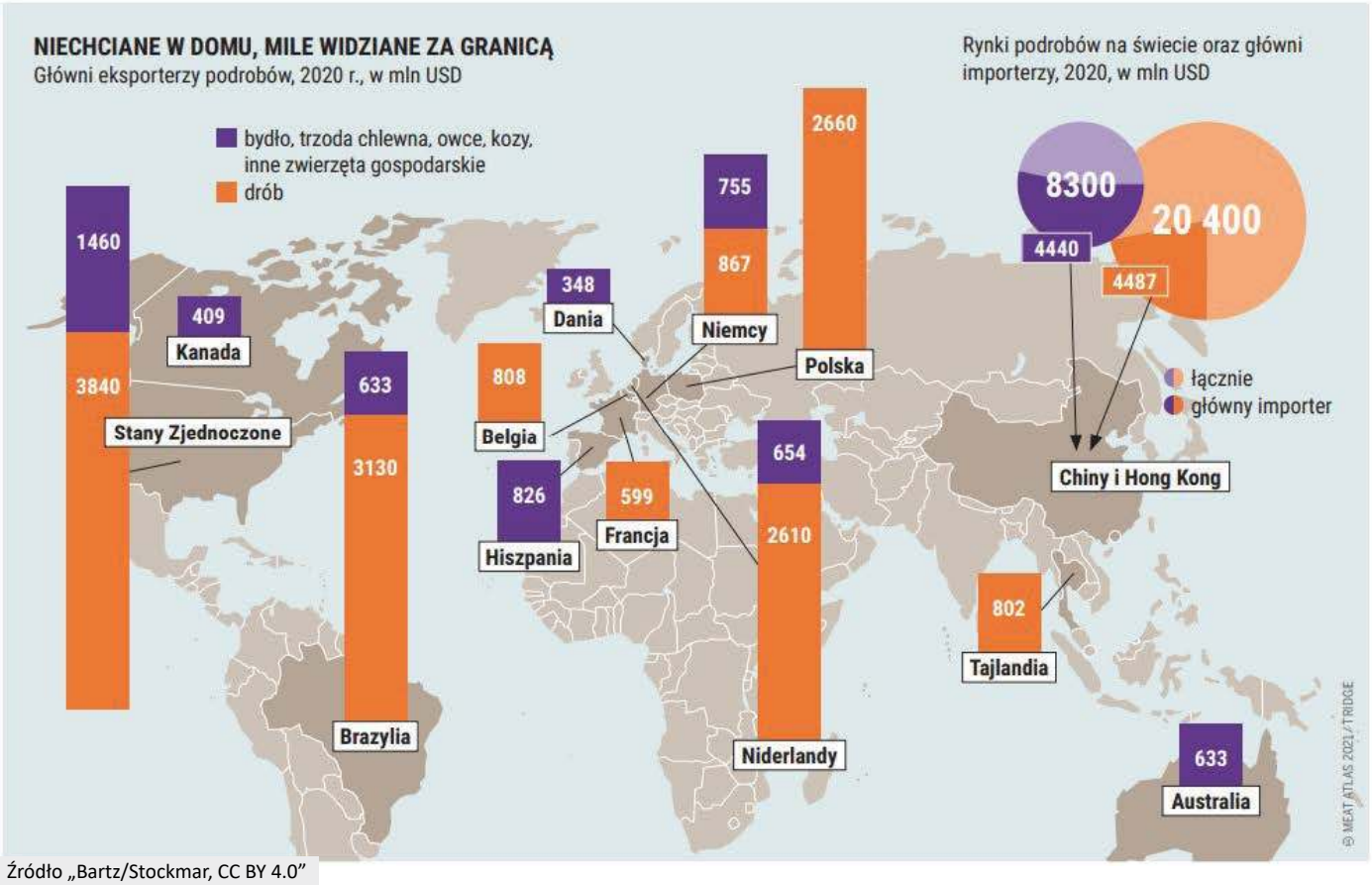

Źródło „Bartz/Stockmar, CC BY 4.0”

eprasa.pl 580e717f60

Źródło „Bartz/Stockmar, CC BY 4.0"

tylko niektóre części. Polska, obok Rumunii, ma najniższe ceny mięsa w UE. Przeciętny polski konsument czy konsumentka zjadali w 2019 r. 77,1 kg mięsa i podrobów, co oznacza wzrost o 9% w stosunku do 2005 r. Spożycie tłuszczu i podrobów spadło w tym samym okresie o 9%. Nawet jeśli te części zwierząt nie są wyrzucane, tylko są wykorzystywane w przemyśle, nie są już żywnością.

Drób cieszy się coraz większą popularnością. Spożycie drobiu na głowę mieszkańca Polski w 2019 r. wyniosło 28,3 kg i było o około 21% wyższe niż w 2005 r. Jednocześnie Polska stała się największym producentem drobiu w Europie. Obywatele i obywatelki UE preferują piersi z kurczaka; inne części, takie jak skrzydełka i podudzia, są często mrożone i eksportowane do Azji i Afryki.

Najwięcej odpadów mięsnych i mlecznych powstaje w prywatnych gospodarstwach domowych i restauracjach. Jednak odpady niejadalne nieco zniekształcają obraz sytuacji.

Tylko 60% ubitej świni w Niemczech trafia na talerz. Części nienadające się do spożycia przez ludzi, takie jak kości, racice i niektóre organy wewnętrzne, są przerabiane na karmę dla zwierząt domowych lub ryb, wykorzystywane w przemyśle chemicznym lub nawozowym albo przetwarzane na biopaliwo. W 2019 r. z 8,6 mln ton całkowitej masy ubojowej wykorzystano w ten sposób około 2,6 mln ton „produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego". Dalsze straty występują podczas handlu hurtowego i detalicznego, a także na etapie konsumpcji, ponieważ żywność ulega przeterminowaniu lub jest przygotowywana do spożycia, ale nie zostaje zjedzona. W 2016 r. 11,9% światowej produkcji mięsa zostało utracone gdzieś pomiędzy rzeźnią a sklepem mięsnym.

To 39 mln ton, czyli równowartość 115 mln sztuk bydła albo 413 mln świń. Tak duże straty oznaczają ogromne marnotrawstwo zasobów, ponieważ zwierzęta te musiały być utrzymywane i karmione, mimo że nigdy nie zostały wykorzystane jako pokarm dla ludzi. O ile w krajach

eprasa.pl 580e717f60

globalnego Południa główny problem stanowi nieodpowiednie chłodzenie, o tyle w krajach rozwiniętych winne jest przede wszystkim pozbywanie się żywności zdatnej do spożycia. Według badań dotyczy to od 4 do 11% żywności faktycznie spożywanej w Europie. Przyczyna tkwi też w tym, że mięso, które ma stosunkowo niskie ceny, jest coraz mniej doceniane jako pożywienie.

Straty i odpady można ograniczyć na każdym etapie łańcucha wartości. W krajach rozwijających się przydałaby się lepsza opieka weterynaryjna i systemy chłodnicze. W krajach rozwiniętych hodowcy i hodowczynie zwierząt gospodarskich mogą przyjąć metody chowu pozwalające na uniknięcie dużych strat, a także wprowadzić bardziej wytrzymałe rasy oraz – w przypadku świń – mniejsze mioty. Ogólnoużytkowe rasy bydła i drobiu pozwoliłyby uniknąć presji ekonomicznej na zabijanie samców. Na rynku pojawia się obecnie coraz więcej nieco droższych jaj od kur o podwójnym przeznaczeniu. Rasy te znoszą mniej jaj, ale samce produkują również mięso.

Zamiast zawsze wybierać w menu stek lub pierś z kurczaka, moglibyśmy od czasu do czasu zdecydować się na mniej popularny rodzaj mięsa lub podroby. Byłoby to również z korzyścią dla różnorodności kulinarnej. ■

Źródło: ATLAS MIĘSA 2022, Fundacj im. Heinricha Bölla w Warszawie, Fundacja Instytut na rzecz Ekorozwoju, Polska

RED.

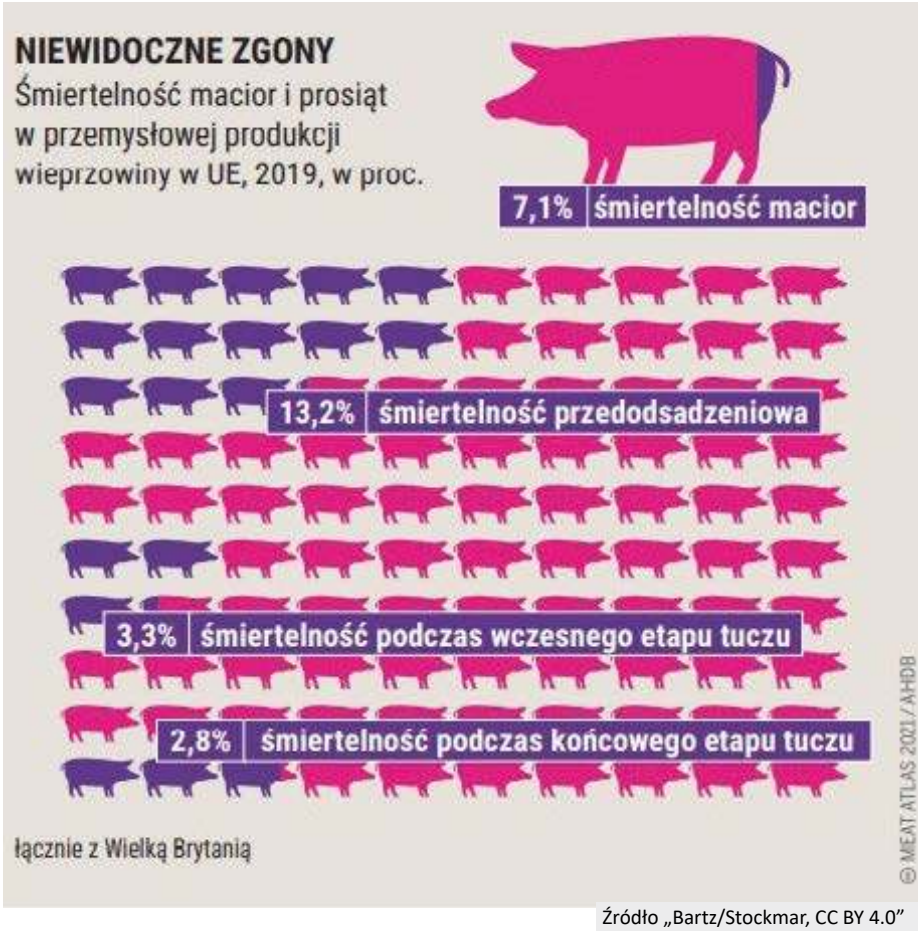

Źródło „Bartz/Stockmar, CC BY 4.0"

Liczby dotyczące ginących przedwcześnie zwierząt ukazują bezwzględność przemysłu mięsnego. To marnowanie paszy i gruntów użytych do jej uprawy, a także obciążenie dla środowiska.

Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach

INFORMUJE

sprzedawców środków ochrony roślin
o organizacji szkoleń w zakresie:

DORADZTWA DOTYCZĄCEGO ŚRODKÓW OCHRONY ROŚLIN

- szkolenia podstawowe (24 godz.)
- szkolenie uzupełniające (7 godz.)

więcej informacji oraz zapisy:

ZODR Barzkowice, **tel. 91 479 40 60, 91 479 60 73**
ZODR Barzkowice, Oddział w Koszalinie, **tel. 94 341 87 32**

Każdy z uczestników szkolenia po zdaniu egzaminu otrzyma zaświadczenie o ukończeniu szkolenia (ważne 5 lat)

ZAPRASZAMY

Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach

INFORMUJE

Rolników i firmy zajmujące się stosowaniem środków ochrony roślin
o organizacji szkoleń w zakresie:

STOSOWANIA ŚRODKÓW OCHRONY ROŚLIN SPRZĘTEM NAZIEMNYM, Z WYŁĄCZENIEM SPRZĘTU MONTOWANEGO NA POJAZDACH SZYNOWYCH ORAZ INNEGO SPRZĘTU STOSOWANEGO W KOLEJNICTWIE

- szkolenia podstawowe (14 godz.)
- szkolenie uzupełniające (7 godz.)

więcej informacji oraz zapisy:

ZODR Barzkowice - **tel. 91 479 40 60, 91 479 40 73**
ZODR Barzkowice, Oddział w Koszalinie, **tel. 94 341 87 32**

Każdy z uczestników szkolenia po zdaniu egzaminu otrzyma zaświadczenie o ukończeniu szkolenia (ważne 5 lat)

ZAPRASZAMY

eprasa.pl 580e717f60

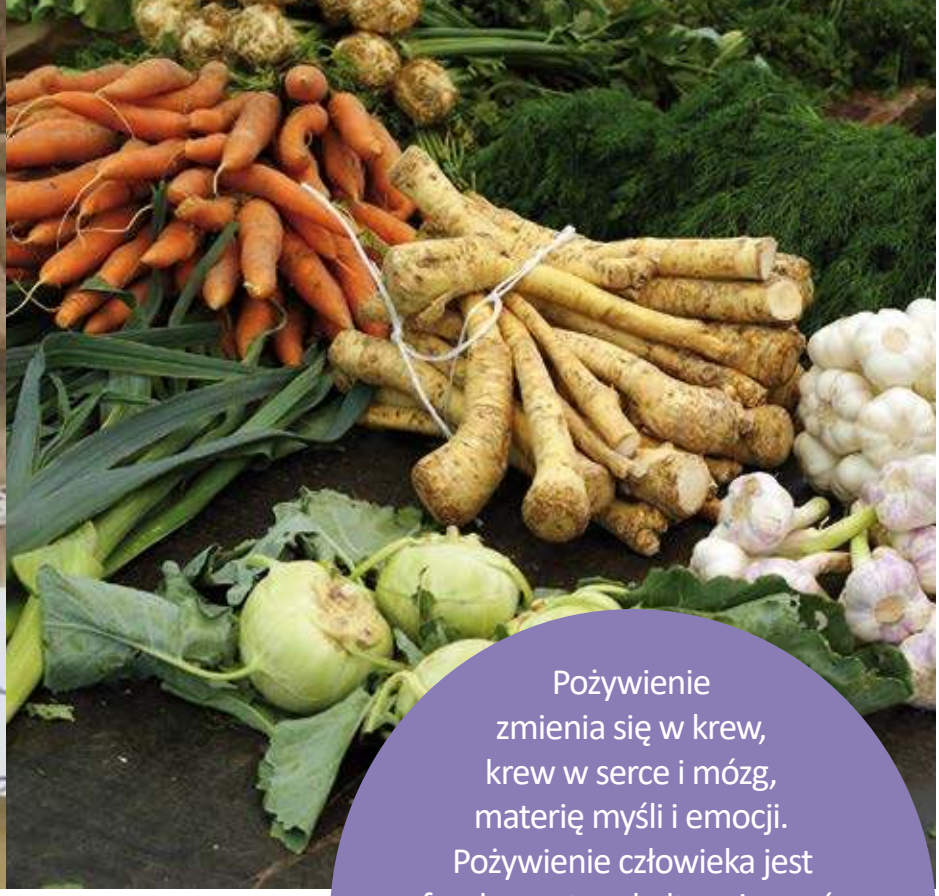

Pożywienie zmienia się w krew, krew w serce i mózg, materię myśli i emocji. Pożywienie człowieka jest fundamentem kultury i uczuć. Jeśli chcecie, by lud był lepszy, miast prawić kazania o grzechu, dajcie mu lepiej jeść. Człowiek jest tym, co je.

Ludwig Feuerbach

Jesteś tym, co jesz – jedz więc dobrze

Każdy z nas wielokrotnie słyszał słynne, tytułowe, powiedzenie – jesteś tym, co jesz. Ma ono wielu zwolenników, ale i przeciwników. Czy należymy do pierwszej czy drugiej grupy – wszyscy jednak zdajemy sobie sprawę, że jakość pożywienia ma dla naszego zdrowia i samopoczucia wielkie znaczenie.

SYLWIA LENARD, ZODR w Barzkowicach

Słynne słowa, w trochę innej formie – wypowiedział uważany za pierwszego przedstawiciela gastrozofii (filozofia jedzenia, dobrej żywności), XIX-wieczny niemiecki filozof Ludwik Feuerbach. Uważał, że to, co robimy, jak działamy i myślimy, ma ścisły związek z naszym pożywieniem. Dziś już wiemy na pewno, że miał rację.

Dzisiejsi konsumenci są coraz bardziej wymagający, stąd tak wielka popularność rolnictwa ekologicznego, zakupów bezpośrednio od producentów. Uczymy się czytać etykiety produktów, rozpoznawać oznakowanie żywności. I coraz częściej, dopiero po ich analizie – decydujemy się na zakup.

Zapewnienie jakości żywności jest od lat jednym z głównych priorytetów Wspólnej Polityki Rolnej, a uczestnictwo rolników i przetwórców w systemach jakości żywności wspierają mechanizmy Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW). W celu weryfikacji jakości i jej ochrony, tworzone są systemy wyróżniania jakości żywności. Co ważne – producenci mogą w oznakowaniu swoich produktów powoływać się na systemy jakości tylko wtedy, gdy w nich uczestniczą i legitymują się ważnymi dokumentami potwierdzającymi prawo do używania nazwy i logo danego systemu albo programu. Takim systemem unijnym jest system rejestracji i oznaczeń produktów regionalnych i tradycyjnych oraz rolnictwa ekologicznego. Dodatkowo, w poszczególnych krajach UE opracowane zostały systemy wewnętrzne, uwzględniające lokalną specyfikę i możliwości w zakresie wytwarzania żywności wysokiej jakości.

Systemy unijne

Wśród najważniejszych systemów jakości żywności znajdują się systemy unijne:
- Chroniona Nazwa Pochodzenia (ChNP),
- Chronione Oznaczenia Geograficzne (ChOG),
- Gwarantowana Tradycyjna Specjalność (GTS),
- Rolnictwo ekologiczne.

Produkty opatrzone nazwami zarejestrowanymi w unijnym systemie Chronionych Nazw Pochodzenia i Chronionych Oznaczeń Geograficznych mogą być produkowane wyłącznie na określonych, w specyfikacjach produktów, obszarach geograficznych – przykładowo nazwa parmezan dotyczy tylko produktów wytwarzanych na określonym obszarze geograficznym Włoch, a nasz polski oscypek może być wytwarzany wyłącznie na obszarze kilku gmin w województwie śląskim i małopolskim.

eprasa.pl 580e717f60

PRODUKTY EKOLOGICZNE

Produkty wyprodukowane zgodnie z wymogami rolnictwa ekologicznego, bez użycia nawozów azotowych (tylko nawożenie naturalne, np. obornik, kompost), środków ochrony roślin (tylko naturalne metody zwalczania chwastów i szkodników), bez GMO. Zasady produkcji ekologicznej dotyczą wszystkich etapów łańcucha dostaw, a więc produkcji na poziomie gospodarstw rolnych, przetwarzania, dystrybucji i handlu detalicznego. Każdy podmiot uczestniczący w tym łańcuchu musi przestrzegać przepisów i zasad z zakresu rolnictwa ekologicznego. Żywność przetworzoną można uznać za ekologiczną, jeżeli co najmniej 95% masy jej składników pochodzenia rolniczego stanowią składniki ekologiczne.

Każde państwo członkowskie UE wyznacza jednostki certyfikujące lub organy kontroli w celu inspekcji podmiotów w łańcuchu żywności. Producenci, dystrybutorzy i sprzedawcy produktów ekologicznych muszą zarejestrować się w lokalnej jednostce certyfikującej, zanim będą mogli sprzedawać żywność jako żywność ekologiczną.

Logo produkcji ekologicznej można stosować wyłącznie w odniesieniu do produktów, które zostały certyfikowane jako ekologiczne przez upoważnioną jednostkę certyfikującą lub organ kontroli.

Systemy krajowe

W Polsce obecnie istnieje również 5 uznanych przez ministerstwo rolnictwa krajowych systemów jakości:
- System Jakość Tradycja (JT),
- QMP (Quality Meat Program) – system jakości dla mięsa wołowego,
- PQS (Pork Quality System) – system jakości dla mięsa wieprzowego,
- QAFP (Quality Assurance for Food Products) – System Gwarantowanej Jakości Żywności QAFP,
- Integrowana Produkcja (IP).

O systemach krajowych napiszemy w marcowym wydaniu „Zachodniopomorskiego Magazynu Rolniczego".

Źródło: www.produktyregionalne.pl; agriculture.ec.europa.eu

CHRONIONA NAZWA POCHODZENIA

Oznacza nazwę produktu pochodzącego z określonego regionu, miejsca lub kraju. Jakość lub cechy charakterystyczne tego produktu są wynikiem oddziaływania środowiska geograficznego, na które składają się zarówno czynniki naturalne, jak i ludzkie. Wszystkie etapy produkcji danego wyrobu odbywają się na tym obszarze.

W tej chwili w Polsce zarejestrowanych jest 10 produktów: bryndza podhalańska, oscypek, redykołka, wiśnia nadwiślanka, podkarpacki miód spadziowy, karp zatorski, fasola wrzawska, miód z Sejneńszczyzny/Łoździejszczyzny/Seinų/Lazdijų krašto medus (wniosek transgraniczny złożony wspólnie z Litwą), fasola „Piękny Jaś" z Doliny Dunajca/ fasola z Doliny Dunajca, miód spadziowy z Beskidu Wyspowego.

CHRONIONE OZNACZENIE GEOGRAFICZNE

Oznacza nazwę produktu pochodzącego z określonego regionu, miejsca lub kraju, którego jakość, renoma lub inne cechy charakterystyczne są wynikiem danego pochodzenia geograficznego. Co najmniej jeden z etapów produkcji danego wyrobu musi przebiegać na danym obszarze.

W tej chwili w Polsce zarejestrowanych jest 25 produktów: miód wrzosowy z Borów Dolnośląskich, rogal świętomarciński, wielkopolski ser smażony, andruty kaliskie, truskawka kaszubska lub kaszëbskô malëna, fasola korczyńska, miód kurpiowski, kiełbasa lisiecka, suska sechlońska, obwarzanek krakowski, jabłka łąckie, śliwka szydłowska, chleb prądnicki, miód drahimski, jabłka grójeckie, kołocz śląski/kołacz śląski, ser koryciński swojski, jagnięcina podhalańska, cebularz lubelski, krupnioki śląskie, kiełbasa biała parzona wielkopolska, kiełbasa piaszczańska, czosnek galicyjski, podpiwek kujawski.

GWARANTOWANA TRADYCYJNA SPECJALNOŚĆ

Oznacza produkt, który posiada specyficzny charakter, odróżniający go od podobnych produktów należących do tej samej kategorii oraz udokumentowaną, co najmniej 30-letnią tradycję i historię jego wytwarzania. Musi być wytwarzany zgodnie z tradycyjną metodą produkcji oraz przy użyciu tradycyjnych surowców. Nazwa produktu powinna być sama w sobie oryginalna albo odnosić się do oryginalnych cech produktu.

W tej chwili w Polsce zarejestrowanych jest 25 produktów:, miody pitne - półtorak staropolski tradycyjny, dwójniak staropolski tradycyjny, trójniak staropolski tradycyjny i czwórniak staropolski tradycyjny, olej rydzowy tradycyjny, pierekaczewnik, kiełbasa jałowcowa staropolska, kiełbasa myśliwska staropolska, kabanosy staropolskie, kiełbasa krakowska sucha staropolska.

eprasa.pl 580e717f60

DRZEWIAŃSKA ZAGRODA

Hanna Obławska
Drzewiany 23, 76-020 Bobolice
tel. 785 474 114, e-mail: gospoda.wiejska@onet.pl

TEMATYKA ZAJĘĆ:
- Zioła w kuchni
- Octy naturalne smakowe - ekologiczne lemoniady
- Przetwórstwo ekologiczne - niedocenione rośliny owocowe
- Od zakwasu do bochenka i żurku
- Różane inspiracje
- Akademia kulinarnych tradycji wielkanocnych - Wioska Zająca I Kurczaka
- Akademia kulinarnych tradycji bożonarodzeniowych – Wioska Świętego Mikołaja
- Staropolskie tradycje - pierogi i uszka
- Przygoda z ciastem drożdżowym

Od 2005 roku Gospodarstwo DRZEWIAŃSKA ZAGRODA jest miejscem, w którym realizowane są warsztaty tematyczne, spotkania i koncerty. Przestrzeń w gospodarstwie zaplanowana jest tak, aby było miejsce na zajęcia praktyczne, połączone z rekreacją i wypoczynkiem. Dzięki takim spotkaniom uczestnicy mogą łatwiej przyswoić sobie wiedzę o przyrodzie, polskiej tradycji i zwyczajach, zwłaszcza kulinarnych, która będzie doskonałym uzupełnieniem lekcji prowadzonych przez nauczycieli w szkołach.

DRZEWIAŃSKA ZAGRODA stanowi kompleks z Gospodą Wiejską, która w zasobie obiektów posiada salę szkoleniową, restauracyjną, kuchnię z zapleczem gastronomicznym, 3 ogrody zimowe oraz mały plac zabaw. Właścicielka dysponuje również 12 pokojami z łazienkami (30 miejsc noclegowych), 2 salami integracyjnymi z aneksami kuchennymi. Dzięki takim rozwiązaniom technicznym w obiektach można przeprowadzać szkolenia zarówno jednodniowe, jak i kilkudniowe o szerokim zakresie tematycznym.

Wybór odpowiednich zajęć i warsztatów daje możliwość bliższego zapoznania z wykonywaniem różnorodnych prac florystycznych odpowiednio do pory roku; kwiatami i gatunkami roślin ogrodu wiejskiego, pola, łąk i lasu; przygotowywaniem potraw regionalnych i przetworów - pieczenie ciasteczek, pierników, pierogów i uszek oraz wielu innych potraw i smakołyków; wyrabianiem ciasta drożdżowego oraz wypieków słodkich i słonych, a także przygotowywaniem przetworów słodkich, kiszonek, przetworów warzywnych czy octów owocowych.

eprasa.pl 580e717f60

Moja mała winnica

Obecne zmiany klimatyczne obserwowane w Polsce mogą w istotny sposób wpływać na aklimatyzację i wzrost roślin, których uprawy charakterystyczne były do tej pory w rejonach Europy o cieplejszym klimacie. Taką rośliną jest przede wszystkim winorośl, której uprawa w naszych warunkach klimatycznych nie jest trudna.

AGNIESZKA ZIOMKO, PZDR w Myśliborzu

Należy podkreślić, że uprawy winorośli na ziemiach polskich nie są czymś nowym. Patrząc nieco w historię, możemy odnaleźć wiele źródeł, które wskazują, że w średniowieczu uprawy winorośli sięgały aż do rejonów Płocka. Niestety, przez kolejne stulecia w wyniku wojen, rozbiorów, ale również zmian klimatycznych, w postaci tzw. „małej epoki lodowej", rola tej rośliny została zmarginalizowana.

Moja przygoda z uprawą winorośli zaczęła się, dzięki pasji męża, kilka lat temu. Obecnie mamy około 12 arów gruntów obsadzonych różnymi odmianami winorośli. Produkcja winogron w naszej winnicy dzieli się na dwa typy, tj. produkcję winogron przerobowych i deserowych. Przerobowe służą głównie do wyrobu win, soków i innych przetworów, natomiast deserowe, spotykane w sklepach, wykorzystywane są najczęściej do konsumpcji bezpośredniej. Dzięki własnej winnicy dowiedziałam się, że winogrona mają różne smaki, od tzw. landrynkowego po ziemisty.

Uprawa winorośli nie jest trudna w naszych warunkach klimatycznych. Wystarczy tylko poświęcić tej roślinie nieco uwagi, a odwdzięczy się wspaniałymi owocami. Do najważniejszych zabiegów należy okrywanie (kopcowanie) roślin przed zimą, ochrona przed kwietniowymi i majowymi przymrozkami oraz regularnie cięcie, które poza nadaniem formy roślinie, ułatwia walkę z chorobami, gdyż na dobrze uformowanym i przewietrzonym krzewie nie zatrzymuje się wilgoć, wskutek czego nie rozwijają się tak szybko choroby. W zależności od warunków meteorologicznych w danym roku zastosowanie tzw. profilaktycznych i podstawowych zabiegów ochronnych w zupełności może ochronić roślinę przed chorobami w całym sezonie. Warto również pomyśleć o przykryciu krzewów siatką w ostatnich tygodniach dojrzewania owoców - w celu ochrony przed ptakami i innymi szkodnikami, takimi jak np. osy. ■

eprasa.pl 580e717f60

Szkodniki w rzepaku ozimym

W Polsce występuje około 30 gatunków szkodników, które mogą żerować na plantacji rzepaku, przy czym kilka z nich stanowi wyjątkowe zagrożenie dla jakości plonów. Przyczyną wzrostu ich nasilenia mogą być zmienne warunki klimatyczne (podwyższone temperatury i wilgotność), a także zmiany w zakresie technologii na polach (m.in. uprawy bezorkowe czy uproszczenia w płodozmianie).

KAROLINA ŁYSAKOWSKA, PZDR w Myśliborzu

CHOWACZ BRUKWIACZEK

Najwcześniej w rzepaku, już na przedwiośniu, żerują chowacze. Chowacz brukwiaczek zwiększa aktywność już w temp. 5-7°C. W cieplejszych latach może więc dokonywać szkód już pod koniec lutego. Jego larwy żerują na łodygach, powodując rany o średnicy 1 mm i otwierając furtkę dla patogenów chorobotwórczych. Uszkodzone łodygi pękają, a rzepak przedwcześnie dojrzewa i osypuje się.

CHOWACZ CZTEROZĘBNY

Trochę później, często na początku wiosny, pojawia się chowacz czterozębny. Jego larwy żerują wewnątrz roślin. Ich aktywność prowadzi do deformacji i pękania łodyg, pędów bocznych, ogonków liściowych, a także szyjek korzeniowych. Chowacze czterozębne mają znaczenie ekonomiczne. Rzepak jest przerzedzony i osłabiony – szkodniki mogą spowodować straty plonu rzędu 20%.

SŁODYSZEK RZEPAKOWY

W początkowej fazie kwitnienia pojawia się słodyszek rzepakowy. Największe straty powoduje na nierozwiniętych pąkach. Chrząszcz wgryza się do wnętrza pąków/kwiatów, aby dostać się do pyłku. Rezultatem są uszkodzenia, przez które rzepak słabiej owocuje i ma łuszczyny nieregularnie rozłożone na pędach.

MSZYCA KAPUŚCIANA

Pod koniec kwitnienia (i w początkowej fazie tworzenia łuszczyn) należy zwalczać mszycę kapuścianą.

Powyższe szkodniki w rzepaku powodują nie tylko szkody bezpośrednie, ale są jednocześnie wektorem groźnych chorób. Przenoszą wirusy, a ich lepka spadź jest pożywką dla grzybów sadzakowych. Larwy wysysają sok z roślin, hamując ich wzrost i powodując zasychanie tkanek.

Przez cały rok uprawom zagrażają szkodniki glebowe, tj. drutowce, pędraki i nicienie.

CHOWACZ PODOBNIK

W fazie wykształcania i dojrzewania pojawiają się kolejne szkodniki rzepaku. Zagrożeniem na tym etapie jest chowacz podobnik, który w praktyce często pojawia się już podczas kwitnienia. Samice składają jaja w młodych łuszczynach. W owocostanie znajduje się tylko jedna larwa. Jej żerowanie w małym stopniu uszkadza łuszczynę, lecz faktycznych strat dokonuje podczas opuszczania kryjówki i miejsca żeru. Powstałe rany zwiększają ryzyko infekcji, zwłaszcza przy deszczowej pogodzie, a jednocześnie pozwalają innym owadom dostać się do łuszczyn.

PRYSZCZAREK KAPUSTNIK

Z uszkodzenia łuszczyn korzysta pryszczarek kapustnik. W wyniku żeru łuszczyny żółkną, deformują się i przedwcześnie otwierają. Dochodzi do osypywania nasion i straty w plonie. Większe straty powodują w rzepaku jarym.

PCHEŁKI – RZEPAKOWA I ZIEMNA

Jesienią należy wykonywać zabiegi z użyciem insektycydów, gdyż plantacji zagrażają różnorodne szkodniki rzepaku. To czas żerowania pchełek – rzepakowej i ziemnej, które uszkadzają liście, ograniczając zdolności asymilacyjne (i tym samym hamując wzrost). Przy łagodnych zimach mogą kontynuować żerowanie aż do wiosny.

CHOWACZ GALASÓWEK

Występuje lokalnie, a rezultatem jest tworzenie narośli na szyjce korzeniowej lub korzeniu głównym. Rzepak jest osłabiony, staje się bardziej podatny na mróz oraz choroby.

GNATARZ RZEPAKOWIEC

Siewki rzepaku ozimego niszczy drugie pokolenie gnatarza rzepakowca. Błonkówki wygryzają otwory w liścieniach i młodych liściach, czasem doprowadzając do ich opadnięcia. Niezwalczane mogą w ciągu kilku dni zniszczyć młodą uprawę.

MINIARKA KAPUŚCIANA

Szkodnik w rzepaku, żywiący się liśćmi. Objawy są łatwe do rozpoznania – larwy muchówek drążą w liściach korytarze. Żer minujący jest dobrze widoczny gołym okiem, blaszki liściowe w miejscach „chodników" są jaśniejsze.

TANTNIŚ KRZYŻOWIACZEK

Powoduje powstawanie „okienek" w liściach. Jesienią żeruje jego ostatnie, czwarte pokolenie. Następnie pojawia się wiosną. Przy gradacji (masowym występowaniu) może doprowadzić do zniszczenia plantacji.

ROLNICE

Uchodzą za groźne szkodniki rzepaku. Młode larwy żerują na nadziemnych organach, starsze w szyjce korzeniowej. Powodują powstawanie ubytków w uprawach.

eprasa.pl 580e717f60

Grupa Azoty

GRUNT TO URODZAJ

W Grupie Azoty wciąż poszerzamy ofertę, tworzymy produkty nowoczesne, które mają praktyczne zastosowanie w różnych warunkach i dla różnorodnych upraw. Warto to wykorzystać.

Poznaj wszystkie nawozy, skanując kod lub odwiedzając stronę:

www.nawozy.eu

www.grupaazoty.com

agro@grupaazoty.com

eprasa.pl 580e717f60

STANISŁAW ZARZYCKI, ZODR w Barzkowicach

To najlepszy czas na prace organizacyjno-remontowe w gospodarstwie, aby – jak tylko warunki na to pozwolą – wejść w pole sprawnym sprzętem i mieć zabezpieczone środki do produkcji. Zacznijmy od sprzętu. Większość prac powinniśmy i możemy wykonać we własnym zakresie. Przede wszystkim przegląd sprzętu: musimy stwierdzić czy wszystkie elementy robocze są sprawne i nadają się do dalszej eksploatacji. Czy nie są wypracowane lemiesze, dłuta, redlice, głowice i rozpylacze w opryskiwaczu oraz elementy ruchome: sworznie, tuleje, łożyska. Większość tych wypracowanych elementów w rozsiewaczach nawozowych, opryskiwaczach, agregatach uprawowo-siewnych czy kombajnach możemy zakupić lub zamówić i wymienić. Jeżeli jest to bardziej skomplikowane, wymagające specjalistycznego oprzyrządowania lub sprzęt jest na gwarancji, powinniśmy skorzystać z autoryzowanego serwisu maszyn, które to w związku z nieco mniejszym zapotrzebowaniem na usługi zachęcają do korzystania z napraw przedsezonowych, oferując atrakcyjne ceny usług. W razie konieczności kupna trudno dostępnych części mamy możliwość sprowadzenia ich z magazynu centralnego, bez konieczności dopłacania za szybki czas realizacji zamówienia.

Pomimo iż ziemia nie jest głęboko zamarznięta i nie wszędzie wjedziemy ciężkim sprzętem, musimy też zadbać o urządzenia melioracyjne na gruntach ornych i użytkach zielonych. Jest to warunek niezbędny, aby nadmiar wody, jeżeli taki wystąpi, mógł swobodnie spłynąć. Należy więc usunąć wszelkie zanieczyszczenia i zatory z rowów i studzienek rewizyjnych. Pozornie prosta czynność, o której nie można zapominać, powinna być wykonywana regularnie, ponieważ tylko właściwa konserwacja urządzeń melioracyjnych pozwoli nam uniknąć podtopień ozimin, a także da możliwość wcześniejszego rozpoczęcia prac polowych.

Jeżeli ktoś jeszcze nie ubiegał się o dofinansowanie z WFOŚiGW w ramach pomocy de minimis do wapnowania gleb, a spełnia wymogi, aby się ubiegać o takie dofinansowanie, m.in. powierzchnia gospodarstwa, pH gleby – to może to zrobić teraz. W dalszym ciągu większość gleb w województwie zachodniopomorskim wymaga wapnowania, a przeszło 40% to gleby bardzo kwaśne i kwaśne. Należy zastanowić się czy w naszym gospodarstwie nie posiadamy takich pól. Wiemy dobrze, że nawet jeśli pH jest powyżej 5,5 to i tak, jeżeli chcemy osiągnąć odpowiedni plon z ha, to wymagane jest wapnowanie. Jeśli istnieją warunki na wjechanie w pole to możemy wykonać ten zabieg. W oparciu o aktualną zasobność i ustaloną dla danej gleby klasę potrzeb wapnowania, wynikającą z pH i przynależności do kategorii agronomicznej, określamy zalecaną dawkę wapna (CaO) wyrażoną w megagramach (Mg) (dawniej tonach – t) na hektar. Przeciętne dawki nawozów wapniowych wynoszą 2,5-3,5 Mg/ha. Nie należy przekraczać ilości jednorazowych dawek nawozów wynoszących 2 Mg/ha wapna nawozowego w formie węglanowej na gleby lekkie i na użytki zielone, natomiast na gleby średnie i ciężkie 3-5 Mg/ha wapna nawozowego w formie tlenkowej. Zabieg wapnowania gleb użytków zielonych powinien być wykonany poza okresem wegetacji roślin, najlepiej wczesną wiosną lub późną jesienią.

Jeżeli planujemy obsianie części pól kwalifikowanym materiałem siewnym, a jeszcze go nie zakupiliśmy, to czas najwyższy zamówić taki kwalifikat. Natomiast jeśli siew zbóż jarych dokonywany będzie z własnych nasion to powinniśmy wykonać ocenę wartości własnego materiału siewnego. W tym celu należy go doczyścić, a następnie nastawić próby na ocenę siły kiełkowania. W tym celu odliczamy 100 nasion, układamy na talerzu wyłożonym watą lub ligniną i zwilżamy systematycznie wodą. Liczba nasion, które skiełkują, oznacza siłę kiełkowania w procentach. W przypadku złych wyników musimy zaplanować zakup kwalifikowanego materiału siewnego. Przed wysianiem nasiona powinny być doczyszczone i zaprawione dostępnymi na rynku zaprawami – zgodnie z etykietami ich stosowania.

Powinniśmy też zadbać o prawidłowy płodozmian, aby uniknąć namnażania się chorób na polach. Oprócz zbóż, rzepaku, kukurydzy w płodozmianie nie może zabraknąć grubonasiennych roślin strączkowych. Ich udział w strukturze zasiewów gwarantuje poprawę struktury gleby i jej właściwości fitosanitarne. Nie bez znaczenia jest również ochrona środowiska, a więc zmniejszenie nawożenia mineralnego, a równocześnie wzbogacenie gleby w azot symbiotyczny. Możliwości wyboru gatunków do uprawy roślin strączkowych są duże, w zależności od rodzaju gleb występujących w gospodarstwie. Na najsłabsze wysiewamy łubiny żółte, na nieco lepsze łubiny wąskolistne, na średnie i dobre łubiny białe i mieszanki strączkowo-zbożowe, a na gleby dobre i bardzo dobre grochy.

Jaki wpływ będzie miała tegoroczna zima będziemy mogli określić, kiedy się bardziej ociepli i ruszy wegetacja. Rzepak jest rośliną, którą zajmujemy się jako pierwszą, co wynika z konieczności najwcześniejszego zasilenia azotem tej właśnie rośliny. Aby jednak nawożenie to było w pełni zasadne, należy sprawdzić czy mimo wszystko po zimie nie wystąpiły jakieś ubytki na polu. W tym celu trzeba wybrać losowo kilka miejsc o powierzchni 1 metra kwadratowego. Jeśli stwierdzimy, że średnia ilość roślin żywych i zdrowych wynosi:

- ✓ 50 na 1 m^2 – oznacza to bardzo dobre przezimowanie,
- ✓ 40 na 1 m^2 – oznacza dobre przezimowanie,
- ✓ 25-35 na 1 m^2 roślin żywych i są one uszkodzone – można nie likwidować plantacji pod warunkiem, że rośliny są dobrze rozrośnięte i równomiernie rozmieszczone na polu; z takiego pola należy się jednak spodziewać niższych plonów,
- ✓ do 20 roślin żywych na 1 m^2, a na polu są łysiny spowodowane nasileniem, chorób lub szkodników (wymarznięcia raczej nie występują) – plantacja nadaje się do zaorania.

Rzepak wymaga bardzo wysokiego nawożenia – minimum 60 kg N na każdą tonę spodziewanego plonu.

Wiosenne nawożenie azotem rzepaku należy stosować w dwóch dawkach:

- ✓ pierwsza – w momencie ruszania wegetacji (2/3 pełnej dawki), w formie saletry amonowej lub innej saletry, np. wapniowej (mocznik nie nadaje się do pierwszego nawożenia),
- ✓ druga dawka azotu stosowana być powinna w 10-14 dni po pierwszej – przed początkiem pakowania (1/3 pełnego nawożenia) w formie saletry ewentualnie mocznika z inhibitorem ureazy.

Przy ustalaniu wiosennej dawki azotu warto wiedzieć, ile tego pierwiastka znajduje się już w glebie. Aby precyzyjnie określić dostępną ilość azotu mineralnego w glebie należy skorzystać z usług najbliższej Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej. Reprezentatywne próbki gleby należy pobrać z pola i jak najszybciej – najlepiej tego samego dnia,

eprasa.pl 580e717f60

dostarczyć w celu oznaczenia w glebie form amonowych i azotanowych. Próbki powinny zostać pobrane z warstw 0-30 cm, 30-60 cm, 60-90 cm. Znajomości zawartości azotu mineralnego w warstwie 0-90 cm pozwoli nam skorygować nawożenie azotowe wiosną i precyzyjnie wyliczyć dawkę nawozu.

Jeżeli zdecydujemy się na badanie gleby to sprawdzimy też odczyn pH, co pozwoli stwierdzić czy możemy skorzystać z dofinansowania z WFOŚiGW.

Od 1 lutego do 1 marca powinniśmy też złożyć wniosek o zwrot akcyzy za paliwo rolnicze do wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, w zależności od miejsca położenia gruntów rolnych wraz z fakturami VAT (lub ich kopiami) stanowiącymi dowód zakupu oleju napędowego w okresie od 1 sierpnia 2022 r. do 31 stycznia 2023 r.

Plantatorzy wczesnych ziemniaków pod koniec lutego powinni zacząć podkiełkowywanie, aby po 4-6 tygodniach mieć gotowy materiał sadzeniakowy na plantacje.

Gdy padnie zwierzę

Lista podmiotów utylizacyjnych w województwie zachodniopomorskim, które na podstawie umowy z ARiMR świadczą usługi w zakresie zbioru, transportu, i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich

1. Pomoc jest udzielana na dofinansowanie kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie, konie.

2. Zasady korzystania w 2023 r. z usług utylizacyjnych z dofinansowaniem ARiMR dla producentów rolnych nie ulegają zmianie w stosunku do obowiązujących w 2022 r.

3. W celu skorzystania z pomocy, producent rolny powinien telefonicznie skontaktować się z wybranym podmiotem, który zawarł z ARiMR umowę na odbiór, transport i unieszkodliwianie padłych zwierząt gospodarskich.

4. Kwota, jaką ewentualnie będą musieli dopłacić rolnicy, zależeć będzie od wieku i gatunku padłego zwierzęcia. ARiMR sfinansuje pełne koszty zbioru i transportu padłego bydła, owiec, kóz, koni oraz świń, a także pokryje w 100% koszty unieszkodliwienia bydła, które ukończyło 48. miesiąc życia oraz owiec i kóz, które ukończyły 18. miesiąc życia (zwierzęta z tych grup podlegają badaniom w kierunku TSE). W przypadku unieszkodliwienia padłego bydła poniżej 48. miesiąca życia, a owiec i kóz poniżej 18. miesiąca życia oraz świń i koni, niezależnie od ich wieku, Agencja może dofinansować do 75% kosztów poniesionych przez producenta rolnego.

5. Pomoc może uzyskać producent rolny prowadzący gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów o podatku rolnym lub prowadzący dział specjalny produkcji rolnej. Wsparcia nie mogą jednak otrzymać producenci, którzy nie spełniają kryterium mikro, małego lub średniego przedsiębiorstwa określonego w zał. I do rozporządzenia KE (WE) nr 702/2014 z 25.06.2014 r.

6. W przypadku producentów rolnych będących podatnikami VAT, dofinansowanie ARiMR nie obejmuje kwoty podatku VAT.

7. Rolnicy, zanim podejmą decyzję dotyczącą zlecenia wykonanie takich usług, powinni zapoznać się z cenami oferowanymi przez przedsiębiorców działających w województwie zachodniopomorskim (tabela poniżej).

8. Oświadczenie producenta rolnego obowiązujące przy odbiorze padłych zwierząt gospodarskich w roku 2023 jest do pobrania na stronie ARiMR.

Na podstawie informacji ARiMR opracowała SYLWIA LENARD, ZODR w Barzkowicach

Maksymalne ceny jednostkowe usług zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich realizowanych przez podmioty utylizacyjne współpracujące z ARiMR, obowiązujące od dnia 1 stycznia 2023 r.

Nazwa Zakładu	Całodobowy nr telefonu/faksu, pod którym są przyjmowane zgłoszenia od producentów rolnych	Za zbiór i transport (zł)			Za unieszkodliwienie (zł)			
		Padłej sztuki z gatunku bydło, owce, kozy lub konie	Padłej sztuki z gatunku świnie w tym:		Sztuki dużej (SD)-bydło i konie w wieku 12 i więcej miesięcy	Sztuki małej (SM) - bydło i konie w wieku poniżej 12 mies. oraz owce i kozy niezależnie od wieku	Sztuki z gatunku świnie, w tym:	
			sztuki o masie ciała do 50 kg	sztuki o masie ciała powyżej 50 kg			sztuki o masie ciała do 50 kg	sztuki o masie ciała powyżej 50 kg
PP-H HETMAN Sp. z o.o.	56 683 25 62 24 282 16 53	100,00	14,84	89,08	150,00	38,00	5,53	35,82
EKO-STOK Sp. z o.o.	668 155 216	127,55	14,84	89,08	185,00	55,00	5,50	41,00
SARIA POLSKA Sp. z o.o.	12 387 30 65	127,55	14,84	89,08	190,00	54,00	5,50	41,00
STRUGA S.A.	52 351 10 39	127,55	14,84	89,08	195,00	58,66	7,00	45,80
ZR-P FARMUTIL HS S.A.	67 342 00 00 16 622 70 52	127,55	14,84	89,08	195,52	58,66	7,63	45,82

eprasa.pl 580e717f60

ROENS NASIONA
www.roens-nasiona.pl

Oferta handlowa dla rolników na 2023

Mieszanki traw pastewnych

KOŚNO- ŁĄKOWA PRZEZNACZONA NA SIANO I KISZONKĘ DLA BYDŁA I KONI

Mieszanka dająca wysoki plon zielonej masy. Przeznaczona jest do sporządzania siana, kiszonki lub wypasania. Po koszeniu następują szybkie odrosty. Można zastosować dodatek koniczyny czerwonej, białej lub lucerny.

Na gleby lekkie GL – 1 Przykładowy skład mieszanki
Kostrzewa czerwona Reda-7,31% Życica wielokwiatowa westrwoldzka Estanzuela 284-15% Życica trwała Naki-7% Kupkówka pospolita Berta-33% Kostrzewa czerwona Areta-12,69% Kostrzewa trzcinowa Rachela-10,15% Kostrzewa trzcinowa Escalante-4,85% Kostrzewa łąkowa Gerda-10%

OPAKOWANIA 10kg

Na gleby ciężkie GC – 1 Przykładowy skład mieszanki
Tymotka łąkowa Alma-9,81% Kostrzewa łąkowa Gerda-10% Kupkówka pospolita Berta-15% Życica wielokwiatowa Dukat-15% Życica trwała Maja-21,06% Festulolium Felopa-10,19% Życica trwała Naki-18,94%

OPAKOWANIA 10kg

KOŚNO-ŁĄKOWA O PODWYŻSZONEJ ZAWARTOŚCI BIAŁKA

Mieszanka przeznaczona na siano i kiszonkę o podwyższonej zawartości białka.

Przykładowy skład mieszanki
Życica trwała Naki-15% Życica trwała Maja-15% Koniczyna łąkowa (czerwona) Rozeta-15,73% Koniczyna łąkowa (czerwona) Krynia-4,27% Kupkówka pospolita Berta-20% Życica wielokwiatowa westerwoldzka Kajana-10% Festulolium Felopa-20%

OPAKOWANIA 10kg

PASTWISKOWA

Mieszanka traw z dodatkiem koniczyny białej i lucerny. Zapewnia możliwość wypasania zwierząt oraz zbilansowaną ilość białka. Nadaje się również do wytwarzania siana, kiszonki oraz zielonej paszy. Charakteryzuje się również dużą smakowitością.

Przykładowy skład mieszanki
Kostrzewa czerwona Areta-15% Kupkówka pospolita Berta-15% Życica trwała Maja-4% Kostrzewa łąkowa Gerda-15% życica trwała Naki-11% Lucerna siewna La Bella Campagnola-15% Wiechlina łąkowa Sunbeam-5,13% Życica wielokwiatowa westerwoldzka Kajana-19,87%

OPAKOWANIA 10kg

MIESZANKA TRAW NA TORFY

Mieszanka przeznaczona głównie na ziemie torfowe oraz ciężkie, podmokłe wolno obsychające i tereny okresowo zalewowe. Mieszanka ta ma dużą tolerancję na zmienne warunki klimatyczne, a w szczególności na niskie temperatury. Pełną użytkowość uzyskuje się po 2 latach. Charakteryzuje się wysoką smakowitością. Jest chętnie zjadana przez bydło w formie siana oraz kiszonki.

Przykładowy skład mieszanki
Kostrzewa czerwona Matylda-10% Wiechlina łąkowa Sunbeam-10% Festulolium Felopa-20% Koniczyna łąkowa Rozeta-10% Mietlica biaława Kita-10% Kostrzewa łąkowa Gerda-20% Życica trwała Maja-20%

OPAKOWANIA 10kg

eprasa.pl 580e717f60

ROENS NASIONA
www.roens-nasiona.pl

Oferta handlowa dla rolników na 2023

Mieszanki traw pastewnych

KOŚNA

Mieszanka w swoim składzie zawiera trawy o bardzo dużym przyroście zielonej masy i wysokiej smakowitości. Po skoszeniu następuje szybki odrost co przełoży się na częste koszenie. W związku z tym, że w mieszance tej użyte składniki są mniej trwałe, łąki zakłada się na okres nie dłuższy niż 3 lata.

Przykładowy skład mieszanki
Życia wielokwiatowa westerwoldzka Estanzuela 284-35% Życia trwała Maja-25% Życia wielokwiatowa Dukat-40%

OPAKOWANIA 10kg

MIESZANKA TRAW DLA BYDŁA

Przeznaczona jest ona dla krów mlecznych oraz bydła rzeźnego. Charakteryzuje się dużą zawartością zielonej masy oraz smakowitością. Zawiera w swoim składzie koniczynę czerwoną.

Przykładowy skład mieszanki
Lucerna siewna La Bella Campagnola-10% Życica wielokwiatowa westerwoldzka Kajana-24% Życica trwała Maja-10% Życica wielokwiatowa Dukat-31% Życica trwała Naki-25%

OPAKOWANIA 10kg

Oferta na nasiona strączkowe i poplonowe

Nazwa
Koniczyna biała Haifa
Koniczyna czerwona Krynia
Lucerna siewna Eugenia
Facelia błękitna Anabela
Gorczyca konsumpcyjna
Gorczyca biała
Seradela

UWAGA!
NA ŻYCZENIE KLIENTA WYKONUJEMY MIESZANKI O UZGODNIONYM SKŁADZIE
- Większe ilości dowozimy własnym transportem
- Wszystkie nasiona są kwalifikowane z aktualnym certyfikatem WIORIN
- Skład mieszanek może ulec zmianie

ORAZ INNE NASIONA TAKIE JAK – WYKA SIEWNA (JARA), WYKA KOSMATA (OZIMA), GROCH SIEWNY (PELUCHA), SERADELA, ŁUBIN WĄSKOLISTNY, ŁUBIN PASZOWY, RZEPIK ORAZ MIESZANKI POPLONOWE OZIMA I JARA.

Zachodniopomorska Firma Nasienna
Wojciech Roens
ul. Sikorek 9, 72-123 Kliniska Wielkie

tel. 91 431 28 11
e-mail: biuro@roens-nasiona.pl
www.roens-nasiona.pl

ROENS NASIONA

eprasa.pl 580e717f60

Robot emitujący mikrofale kontra barszcz Sosnowskiego

Samobieżny robot sterowany pilotem może nagrzać i zniszczyć korzenie inwazyjnego barszczu Sosnowskiego bez chemii i wpływu na środowisko naturalne. Urządzenie emitujące mikrofale w głąb rośliny opracowali naukowcy z Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie.

Stosowane dotychczas metody ograniczania populacji roślin inwazyjnych polegają na niszczeniu części nadziemnej mechanicznie bądź chemicznie, rzadziej – na ograniczeniu masy korzeniowej – wyjaśnia kierownik projektu dr hab. inż. Krzysztof Słowiński z Wydziału Leśnego URK. Zespół twórców technologii wyjaśnia, że ich urządzenie emituje promieniowanie z anteny tubowej. Powoduje to nagrzewanie roślin i podłoża, w tym korzeni, a w konsekwencji – denaturyzację białka, a tym samym ich unicestwienie. Nagrzewane i niszczone są też liczne nasiona, z których mogłyby powstać nowe rośliny inwazyjne w kolejnym sezonie wegetacyjnym.

Specyfiką tej grupy roślin jest to, że mogą one regenerować nawet z niewielkiego fragmentu karpy" – podkreśla dr inż. Beata Grygierzec z Wydziału Rolniczo-Ekonomicznego URK. Dodaje, że żadna inna metoda nie ogranicza rozwoju roślin z diaspor. W przeciwieństwie do innych znanych technologii, urządzenie potrafi trwale ograniczyć zdolność kiełkowania nasion. Współtwórca innowacji, rektor URK dr hab. inż. Sylwester Tabor, podkreśla, że proponowana technologia rozwiązuje także kwestię zbioru i kosztownej utylizacji roślin inwazyjnych. Mobilne urządzenie może być stosowane w różnych typach siedlisk, zmiennie uwilgotnionych. Jednostkowy nacisk robota na podłoże jest trzykrotnie mniejszy niż pod stopą człowieka. Mikrofale emitowane przez anteny mogą niszczyć rośliny barszczu w każdej fazie wzrostu.

Autorzy proponują zastosowanie robota do niszczenia roślinności inwazyjnej, trwałej eliminacji niepożądanej roślinności inwazyjnej z różnych siedlisk, w tym obszarów cennych przyrodniczo, jak Natura 2000 czy parki krajobrazowe i narodowe. Wynalazek jest jednym z nagrodzonych na Międzynarodowej Warszawskiej Wystawie Wynalazków IWIS w 2022 r.

Źródło: Serwis Nauka w Polsce – www.naukawpolsce.pap.pl
Fot. Uniwersytet Rolniczy w Krakowie

Glifosat można stosować do 15 grudnia 2023 r.

Zezwolenie na stosowanie glifosatu miało wygasnąć 15 grudnia 2022 r., jednak ze względu na opóźnienia w ocenie jego szkodliwości, 2 grudnia ub.r. Komisja Europejska przyjęła rozporządzenie wykonawcze przedłużające zatwierdzenie jeszcze o rok.

Wniosek o odnowienie zatwierdzenia glifosatu, zgodnie z art. 1 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 844/2012 (3), złożony został 12 grudnia 2019 r. Grupa ds. oceny glifosatu (AGG) już w czerwcu 2021 r. przedłożyła Europejskiemu Urzędowi ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) wstępny projekt sprawozdania z oceny w sprawie odnowienia. W trakcie konsultacji publicznych przedłożono jednak Urzędowi bardzo dużą liczbę uwag. W marcu 2022 r. Urząd zwrócił się do wnioskodawcy o przekazanie dodatkowych informacji, dodatkowo AGG i Urząd wskazały bardzo dużą liczbę kwestii do omówienia przez ekspertów. Ostatecznie okazało się, że ocena wymaga znacznie więcej czasu. Obecne planowanie EFSA wskazuje, że wnioski dotyczące wzajemnej oceny będą dostępne w lipcu 2023 r.

Źródło: Rozporządzenie wykonawcze komisji (UE) 2022/2364 z dnia 2 grudnia 2022 r. zmieniające rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 540/2011 w odniesieniu do przedłużenia okresu zatwierdzenia substancji czynnej glifosat.

RED.

eprasa.pl 580e717f60

Zmiany w zasadach rejestrowania i znakowania zwierząt

6 stycznia weszła w życie nowa ustawa o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt. Zmiany spowodowane wprowadzeniem tych przepisów dotyczą przede wszystkim katalogu gatunków objętych obowiązkiem ewidencjonowania, zasad i terminów dokonywania zgłoszeń, a także wyboru środków identyfikacji. Paszporty bydła będą służyć dokumentowaniu wyłącznie przemieszczeń zagranicznych, a podstawową drogą informowania o zdarzeniach będzie aplikacja IRZplus.

Nowelizacja przepisów ma skutkować dostosowaniem polskiego prawa do regulacji obowiązujących w Unii Europejskiej, pozwala też na bardziej skuteczne czuwanie nad dobrostanem zwierząt i walkę z dotykającymi je chorobami, np. afrykańskim pomorem świń czy ptasią grypą. Natomiast sam system identyfikacji i rejestracji zwierząt jest kompatybilny m.in. z bazami danych Inspekcji Weterynaryjnej.

Rozbudowanie ewidencji i zmiana defnicji

Dotychczasowy rejestr zwierząt gospodarskich i siedzib stad, który zawierał dane dotyczące bydła, owiec, kóz i świń, został przekształcony w komputerową bazę danych i uzupełniony o informacje na temat nieewidencjonowanych do tej pory w Agencji gatunków: koniowatych, wielbłądowatych, jeleniowatych, a także drobiu.

W ślad za poszerzeniem zasobów nowe przepisy zawierają inną definicję posiadacza (w przypadku koniowatych mowa jest również o właścicielu), a podstawową kategorią – w miejsce siedziby stada – stała się działalność. Obowiązkowi zgłoszenia podlegają cztery główne rodzaje działalności:

- siedziba stada, jeśli: prowadzi się chów, hodowlę, wypas, miejsce gromadzenia, grupę tresowanych zwierząt, ich skup, obrót nimi, pośrednictwo w tym obrocie bądź cyrk objazdowy; organizuje się targi, wystawy, pokazy lub konkursy zwierząt; dokonuje się uboju tych pochodzących z innych siedzib

eprasa.pl 580e717f60

w celu produkcji mięsa na użytek własny;
- rzeźnia;
- zakład drobiu;
- zakład przetwórczy lub spalarnia.

Modyfkacja zasad i terminów dokonywania zgłoszeń

Każdy z wymienionych rodzajów działalności oznaczono odrębnym numerem, a posiadacze zwierząt dotychczas nieewidencjonowanych przez Agencję są zobowiązani – oprócz wystąpienia o nadanie statusu producenta – do zarejestrowania:
- siedziby stada koniowatych oraz zgłoszenia zwierząt w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy;
- siedziby stada jeleniowatych i wielbłądowatych nie później niż 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy (również od tej daty posiadacze zwierząt mają 18 miesięcy na oznakowanie i zgłoszenie zwierząt);
- zakładu drobiu oraz dokonania zgłoszenia w komputerowej bazie liczby ptaków lub jaj wylęgowych w ciągu 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Odrębne terminy obowiązują na zgłaszanie urodzeń i znakowanie zwierząt w zależności od gatunku. Hodowcy bydła niezmiennie na dokonanie obu czynności mają 7 dni. Posiadacze owiec i kóz na zgłoszenie urodzenia zwierzęcia i jego oznakowanie dostali do 30 dni, jeśli matka była objęta wsparciem dobrostanowym. W innym przypadku znakowanie owcy lub kozy musi nastąpić w terminie 30 dni od objęcia matki wsparciem – jednak nie później niż 180 dni od urodzenia potomstwa lub przed opuszczeniem przez nie siedziby stada, w której się urodziło. W przypadku jeleniowatych i wielbłądowatych termin na dokonanie obu czynności wynosi maksymalnie 9 miesięcy.

Zmiana dotyczy świń, bo nowe przepisy obligują ich posiadacza do poinformowania o urodzeniu i oznakowaniu tych zwierząt nie później niż 37 dni od zdarzenia. Gdy mowa o koniowatych, na zgłoszenie urodzenia ustawa daje 3 miesiące, a opisu i identyfikacji musi dokonać właściwy związek hodowców koni w ciągu 12 miesięcy od urodzenia zwierzęcia.

W przypadku wszystkich wymienionych gatunków o zdarzeniu innym niż urodzenie trzeba poinformować przed upływem 7 dni od jego wystąpienia. Wyjątkiem jest przypadek podejrzenia wystąpienia lub wystąpienia choroby zakaźnej u świń – wówczas na zgłoszenie są 2 dni.

Dopuszczenie alternatywnych metod identyfkacji

Zmiana przepisów pozwala na stosowanie tych środków identyfikacji, które zostały uwzględnione w unijnych przepisach: zwykłych i elektronicznych kolczyków lub opasek na pęcinę, kapsułek ceramicznych (bolusów), wszczepianych transponderów oraz tatuaży. Jest to uzależnione od kombinacji oznaczeń przypisanych konkretnym gatunkom zwierząt oraz oferty dostawców, którzy zostali wpisani na prowadzoną przez ARiMR listę. Oprócz tego dla użytkowników aplikacji IRZplus uproszczona została procedura zaopatrywania się w środki identyfikacji.

Upowszechnianie internetowej obsługi zgłoszeń

Od wejścia w życie ustawy na podmioty nadzorowane posiadające numer WNI (weterynaryjny numer identyfikacyjny) nałożono obowiązek składania zgłoszeń wyłącznie drogą elektroniczną za pomocą aplikacji IRZplus. Natomiast posiadacze zwierząt do końca 2025 roku wciąż będą mogli dokonywać zgłoszeń w formie papierowej. Formularze do pobrania i samodzielnego wydruku opublikowane zostaną na stronie ARiMR. Te druki nie będą udostępniane w biurach powiatowych.

Od 1 stycznia 2026 r. obowiązkowe stanie się informowanie o zdarzeniach dotyczących utrzymywanych zwierząt za pośrednictwem aplikacji IRZplus. Ci, którzy robią to teraz wyłącznie elektronicznie, zostaną automatycznie zwolnieni z obowiązku prowadzenia tradycyjnej księgi rejestracji lub ewidencji. W przypadku świń 2 razy w roku (do 30 czerwca oraz do 31 grudnia) trzeba będzie jednak sporządzać spis zwierząt, który uwzględni również nieoznakowane jeszcze zwierzęta.

Istotną zmianą jest również rezygnacja z paszportów dla bydła w obrocie krajowym. W przypadku planowanego wywozu zwierzęcia tego gatunku do innego kraju Unii Europejskiej obowiązkowe jest zgłoszenie tego z wyprzedzeniem 5 dni w biurze powiatowym ARiMR, które w ciągu 3 dni wyda bezpłatnie niezbędny dokument. Można go odebrać osobiście, za pośrednictwem placówki pocztowej lub pobrać z systemu – po wcześniejszym wyrażeniu na to zgody. ■

Źródło: www.gov.pl/web/arimr **RED.**

"Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie"
Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej
„Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich" Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

III KONKURS
MOJA SMART WIEŚ - WIZJE I INICJATYWY
Szukamy pomysłów i inicjatyw, dzięki którym Twoja wieś może stać się lub stała się bardziej przyjazna

Więcej informacji na stronie www.irwirpan.waw.pl/smart2022, email: smart@irwirpan.waw.pl

W części „WIZJE"
I miejsce - **6 000 zł**
II miejsce - **5 000 zł**
III miejsce - **4 000 zł**
7 wyróżnień po **1 000 zł**

W części „INICJATYWY"
I miejsce - **6 000 zł**
II miejsce - **5 000 zł**
III miejsce - **4 000 zł**
7 wyróżnień po **1 000 zł**

Zgłoszenia do konkursu oraz prace konkursowe należy składać do 28 lutego 2023 roku

smart@irwirpan.waw.pl

PATRONAT MEDIALNY
TPR Tygodnik Poradnik ROLNICZY | Witryna Wiejska | gospodyni

eprasa.pl 580e717f60

W sieć Natury 2000 wchodzą 3 typy obszarów: Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk (SOO), Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków (OSO) oraz Obszary mające znaczenie dla Wspólnoty.

Po co nam ta NATURA 2000?

Obszary Natury 2000 to tereny o największym znaczeniu dla zachowania zagrożonych lub rzadkich gatunków roślin i zwierząt czy charakterystycznych siedlisk przyrodniczych, mających znaczenie dla ochrony wartości przyrodniczych całej Europy. W Polsce jest ich 999 na prawie 70 tys. km².

MARIOLA CZARNY, PZDR w Świdwinie

Przygotowując się do przystąpienia do Unii Europejskiej, Polska podpisała w 2003 roku Traktat Ateński, który m.in. zobowiązał nas do wyznaczenia na naszym terytorium obszaru Natura 2000. Podstawą do wprowadzenia Sieci Natura 2000 była zmiana w ustawie o ochronie przyrody z 2004 roku.

Wstępna ocena siedlisk i gatunków wymagających ochrony rozpoczęła się już w latach 90. Prace były prowadzone przez naukowców z Instytutu Ochrony Przyrody i Zakładu Ornitologii PAN oraz urzędników Ministerstwa Środowiska. Pierwszy, opracowany w 2001 roku dokument – Koncepcja sieci Natura 2000 zawierał wstępne opisy i identyfikację obszarów, wykazy gatunków i siedlisk oraz rodzaju formy ochrony na obszarach, które miały wejść do Sieci. W latach 2002-2003 rozwijano Koncepcję Sieci, włączono wojewódzkie grupy specjalistów jako Wojewódzkie Zespoły Realizacyjne. W roku 2004 przeprowadzono pierwsze konsultacje z samorządami, które nie zgodziły się na przedstawione im propozycje – dlatego też, w maju 2004 roku przedstawiono Komisji Europejskiej bardzo okrojoną wersję w stosunku do wyjściowej koncepcji Sieci Natura 2000. Już w lipcu 2004 r. ukazało się pierwsze rozporządzenie wyznaczające obszary ochrony ptaków z zestawieniem obszarów. W związku ze znacznym okrojeniem siedlisk środowisko eksperckie wypowiedziało się krytycznie co do zatwierdzonego projektu wraz z propozycją jego uzupełnienia.

Komisja Europejska, po przeanalizowaniu projektu uznała, że oficjalna propozycja RP jest niewystarczająca i wystosowała ostrzeżenie z nakazem wprowadzenia działań naprawczych. W związku ze stanowiskiem KE Polska sukcesywnie uzupełniała siedliska, gatunki i formy ochrony. W 2008 roku w Sieci wyznaczonych było 141 obszarów specjalnej ochrony ptaków oraz 364 propozycje specjalnych obszarów ochrony siedlisk, które zostały zatwierdzone przez KE jako mające znaczenie dla Wspólnoty, stając się „pełnoprawnymi" obszarami Natury 2000.

W kolejnych latach rozszerzano sieć specjalnych obszarów ochrony siedlisk, w każdym województwie zostały powołane Wojewódzkie Zespoły Specjalistyczne. Przeprowadzono badania terenowe weryfikując i optymalizując poszerzanie sieci. W 2009 roku sieć w części siedliskowej obejmowała już 823 obszary, dzięki czemu skarga Trybunału KE została wycofana. Po 2010 roku nadal nie wszystkie gatunki i siedliska były odpowiednio chronione, więc wykazano konieczność uzupełnień, część już istniejących siedlisk została zmieniona lub powiększona, dodano również nowe.

W Polsce jest wyodrębniona administracja odpowiedzialna za zarządzanie ochroną przyrody – Generalna Dyrekcja i szesnaście Regionalnych Dyrekcji Ochrony Środowiska. Dzięki temu system nadzoru może być spójny. Stosowanie jednolitych zasad jest potrzebne, biorąc pod uwagę fakt, że Natura 2000 zajmuje dwadzieścia procent lądowego terytorium naszego kraju, około dwudziestu pięciu procent powierzchni polskiej części Morza Bałtyckiego i obejmuje już prawie tysiąc obszarów. Obecnie w Polsce obszarów Natura 2000 jest 999, w tym: 864 siedliskowe, 145 pta-

eprasa.pl 580e717f60

sich – w tym 10 wspólnych obszarów o podwójnym statusie – łącznie prawie 70 tys. km^2. W sieć Natury 2000 wchodzą 3 typy obszarów: Specjalne Obszary Ochrony Ptaków (OSO) oraz Obszary mające znaczenie dla Wspólnoty.

Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk (SOO)

Utworzone w celu ochrony terenów szczególnie cennych przyrodniczo z uwagi na występujące tam rośliny i zwierzęta – *obszar wyznaczony, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, w celu trwałej ochrony siedlisk przyrodniczych lub populacji zagrożonych wyginięciem gatunków roślin lub zwierząt lub w celu odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych lub właściwego stanu ochrony tych gatunków (art. 5 pkt. 19 Ustawy o ochronie przyrody z dnia 16.04.2004 r., Dz.U. 2004 nr 92, poz. 880).*

Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków (OSO)

Utworzone w celu ochrony terenów szczególnie cennych ze względu na występujące i bytujące tam ptaki – *obszar wyznaczony, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, do ochrony populacji dziko występujących ptaków jednego lub wielu gatunków, w którego granicach ptaki mają korzystne warunki bytowania w ciągu całego życia, w dowolnym jego okresie albo stadium rozwoju (art. 5 pkt.3 Ustawy o ochronie przyrody z dnia 16.04.2004 r., Dz.U. 2004 nr 92, poz. 880).*

Obszary mające znaczenie dla Wspólnoty

Zatwierdzone przez KE cenne w danym kraju obszary specjalnej ochrony, które nie zostały jeszcze zatwierdzone przez lokalne akty prawne. ■

Źródła: natura 2000.gdos.gov.pl; .gov.pl/web/gdos; natura2000.fwie.pl

Wsparcie na zakładanie systemów rolno-leśnych

Od tego roku w ramach Planu Strategicznego na lata 2023-2027 przyznawane będzie wsparcie na zakładanie i utrzymanie systemów rolno-leśnych. To nowy rodzaj wsparcia.

Systemy te to sposób użytkowania gruntu rolnego, na którym drzewa lub krzewy są zintegrowane z uprawą rolną na tym samym obszarze (gruncie ornym lub TUZ). Jest to wielofunkcyjne użytkowanie gruntu przynoszące korzyści zarówno środowiskowo-klimatyczne, jak również dodatnio wpływające na jakość plonów. Rzędy drzew chronią rośliny uprawne przed wiatrem, ograniczając wywiewanie cząstek gleby, a także parowanie z niej wody, poprawiając bilans wodny. Systemy rolno-leśne, w których drzewa i krzewy stanowią część pastwiska dają zwierzętom schronienie przed niekorzystnymi warunkami pogodowymi, podnosząc ich dobrostan.

Wsparcie będzie przysługiwało na założenie systemu – jednorazowo, w wysokości od 3 092 do 3 199 zł/ha i zróżnicowane będzie w zależności od nachylenia terenu, oraz za jego ochronę, od 148 do 2 362 zł/ha, zróżnicowane w zależności od wybranego sposobu zabezpieczenia drzew i krzewów przed zniszczeniem. Dodatkowo przez kolejnych 5 lat od założenia systemu rolno-leśnego przyznawana będzie premia na jego utrzymanie, w wysokości 300 zł/ha/rok.

Źródło: gov.pl/web/rolnictwo

eprasa.pl 580e717f60

Potrawy z dziczyzny

Popularna niegdyś dziczyzna wraca do łask. Możemy ją znaleźć nie tylko w sklepach specjalistycznych, ale nawet w popularnych dyskontach.

BEATA BURTNIAK, PZDR w Myśliborzu

Przez całe wieki dziczyzna królowała na polskich stołach. Szczególnie popularne było mięso z dzika, które przyrządzano na wiele sposobów. Robiono z niego pieczenie, gotowano i duszono, dziczyzna była także niezbędnym składnikiem jednego z najbardziej znanych polskich dań, czyli bigosu.

Mięso z dzika jest na tyle twarde i zwarte, że konieczne jest jego skruszenie. W tym celu tradycyjnie wieszało się je po wypatroszeniu na kilka dni w chłodnym i przewiewnym miejscu. Dzisiaj praktyka ta jest już coraz rzadziej stosowana. Można w zamian umieścić mięso na około 10 dni w zamrażarce. Po tym czasie powinno być ono stopniowo rozmrażane w chłodnym miejscu. Następnie mięso należy odpowiednio marynować przez co najmniej kilka dni. Dzik najczęściej jest marynowany w czerwonym winie, bulionie lub occie. Jak przyprawić mięso z dzika? Sprawdzają się takie przyprawy jak m.in. sól, majeranek, jałowiec, kminek, ziele angielskie, czosnek, rozmaryn, tymianek, imbir, pieprz i gałka muszkatołowa. Marynatę można także wzbogacić śmietaną. Nie należy jednak przesadzić z przyprawami, aby nie zdominowały naturalnego smaku dziczyzny, a jedynie go podkreśliły. Mięso znajdujące się w marynacie należy każdego dnia odwracać.

MIELONKA Z DZIKA Z GRZYBAMI

1,2 kg boczku lub podgardla z dzika (II kl.), 0,5 kg III kl (ścięglaste) z dzika, 0,3 kg szynki wieprzowej (I kl.), 17 g/kg peklosoli, 0,3 g/kg jałowca, 1 g/kg pieprzu, 0,5 g/kg czosnku, grzyby suszone (leśne) garść, ok. 3-4 małe łyżeczki żelatyny, ok 50 g mąki pszennej pełnoziarnistej, osłonki poliamidowe lub szynkowar

Mięsa kroimy w kostkę i peklujemy na sucho przez 48 godzin. Następnie mielimy na sitku 3 mm III z dzika, 6 mm II z dzika i 10 mm I wieprzowa. Mieszamy razem i dodajemy przyprawy oraz żelatynę i odrobinę wody. Grzyby tniemy na kawałki lub mielimy na sitku 10 mm. Dodajemy do farszu i mieszamy. Napełniamy osłonki poliamidowe. Parzymy ok. 1 godzinę w wodzie o temperaturze ok. 75 stopni. Studzimy w zimnej wodzie.

PASZTET Z DZIKA

1 kg okrawki mięsa z dzika, tzw. gulaszowe (czyli II kl.), 0,5 kg podgardla z dzika, 0,5 fileta z indyka, pół wątroby z dzika, 4 marchewki średniej wielkości, 2 selery, listek laurowy i ziele angielski do gotowania, 0,5 g/kg gałki muszkatołowej, 1 g/kg jałowca, 17 g/kg soli, 1 g/kg pieprzu czarnego, suszone grzyby; 4 jaja, 4 łyżki bułki tartej,

Mięso kroimy w grube kawałki i lekko obsmażamy na gorącym tłuszczu. To samo zrobimy z warzywami. Wszystkie składniki wkładamy do garnka, lekko podlewamy wodą, dodajemy listek laurowy, ziele angielskie, suszone grzyby i pieprz do smaku. Wszystko dusimy do miękkości na małym ogniu, aż się będzie rozpadało. Studzimy i mielimy na sitku 3 mm, a następnie rozdrabniamy blenderem lub kutrem. Do otrzymanej masy dodajemy:
4 jaja, 4 łyżki bułki tartej, startą gałkę muszkatołową, pieprz i jałowiec oraz sól. Jeśli masa jest sucha, należy dodać trochę wywaru, który pozostał po gotowaniu mięsa i warzyw. Można dodać jeszcze suszone, krojone grzyby (np. borowiki). Masę przekładamy do foremek. Kładziemy na wierzch plasterki boczku z dzika i pieczemy ok 1 godzinę w temp. 180 st.

BIGOS Z DZICZYZNĄ

1 kg mięsa z dziczyzny, 20 dag wędzonego boczku, 20 dag kiełbasy z dzika, 10 dag smalcu, 1,5 kg kapusty kiszonej, 1 marchew, 2 cebule, 6 suszonych grzybów, 5 suszonych śliwek, 1/2 szklanki czerwonego wytrawnego wina, 5 ziaren ziele angielskiego, 5 ziaren pieprzu czarnego, 1 łyżka przyprawy do bigosu, 1/2 łyżeczki papryki słodkiej, 3 liście laurowe, 1/2 łyżeczki majeranku, 2 ząbki czosnku, sól do smaku

Namaczamy grzyby. Odcedzoną kapustę zalewamy wrzątkiem, dodajemy przyprawy i gotujemy z przetartą marchwią, pokrojonymi śliwkami i wcześniej namoczonymi grzybami. W osobnym garnku podsmażamy pokrojone mięso z dodatkiem naszych przypraw, podlewamy wodą i dusimy. Gdy mięso zmięknie, dodajemy je do kapusty. Następnie lekko podsmażamy boczek oraz cienko pokrojoną kiełbaskę i dodajemy do bigosu, wlewamy wino. Całość mieszamy i gotujemy około godziny. Wino, oprócz dodania potrawie aromatu, uczyni ją lżej strawną. Bigos – im dłużej jest gotowany – tym jest smaczniejszy. Po ugotowaniu można go również zamrozić.

eprasa.pl 580e717f60

LUTY w ogrodzie

Luty do zimowy miesiąc, a pogoda często nie rozpieszcza ogrodników – zdarzają się silne mrozy, ziemia pokryta jest warstwą śniegu. Jest to jednak też miesiąc, kiedy dni stają się coraz dłuższe, a przyroda powoli zaczyna budzić się z zimowego snu. Aby cieszyć się pięknym ogrodem, już teraz trzeba rozpocząć przygotowania do nadchodzącego sezonu.

KAROLINA KIEWLICZ, ZODR w Barzkowicach

WARZYWNIK

✓ W lutym porządkujemy ogródek warzywny z pozostałości po poprzednim sezonie. Usuwamy suche pędy, warzywa rosnące w gruncie, a także liście (jeśli jesienią służyły jako ściółka). Zgrabione liście mogą trafić na kompost.

✓ Oprócz porządków planujemy nowy układ grządek i decydujemy, jakie rośliny mają pojawić się w warzywniku. Przy planowaniu uwzględniamy płodozmian, czas wzrostu oraz wymagania poszczególnych warzyw. Niektóre lepiej rosną w odosobnieniu, a inne w sąsiedztwie innych warzyw.

✓ Pod koniec miesiąca spulchniamy, przekopujemy i zasilamy kompostem ziemię.

✓ Połowa lutego to odpowiedni czas na produkcję rozsady warzyw wczesnowiosennych – cebuli, pora, selera, sałaty, warzyw kapustnych. Produkcję rozsady można rozpocząć na parapecie w mieszkaniu, najlepiej południowego okna. Ważne jest, żeby pomieszczenie do tego przeznaczone było ogrzewane, dobrze oświetlone i wolne od przeciągów. Ziemia powinna być odkażona termicznie, żyzna, pulchna, lekka, o pH 6,5. W sklepach ogrodniczych dostępna jest specjalna ziemia przygotowana do rozsady.

✓ Przez cały okres uprawy utrzymujemy w pomieszczeniu temperaturę na poziomie 20-22°C. Pamiętajmy, aby zapewnić stałą wilgotność gruntu. Rośliny podlewamy wodą o temperaturze pokojowej, najlepiej rozproszonym strumieniem, który delikatnie zwilży powierzchnię ziemi.

✓ Nasiona wysiewamy do skrzynek wysiewnych, doniczek lub wielodoniczek (minimalna wysokość pojemnika do siewu to 5 cm). Dobrym pomysłem są doniczki torfowe, które później, wraz z siewkami, możemy przenieść do gruntu. Wysiane nasiona przysypujemy ziemią, stawiamy na parapecie i przykrywamy przezroczystą folią lub szybą (żeby ograniczyć parowanie). Gdy nasiona wykiełkują, zdejmujemy przykrycie i ustawiamy pojemniki z siewkami w miejscu najlepiej oświetlonym i co trzy dni przekręcamy je w stronę światła. Co ciekawe, nasiona selera kiełkują w ciemności. Od wysiana do mementu wykiełkowania przykrywamy je nieprzezroczystym wieczkiem. Może to trwać nawet 3 tygodnie.

✓ Następnym etapem jest pikowanie. Wykonujemy je, gdy siewki wytworzą 3-4 listki. Mając więcej przestrzeni będą się lepiej rozrastać.

✓ Siewki na wczesną rozsadę powinny trafić do gruntu pod koniec miesiąca, kiedy miną przymrozki. Pamiętajmy, aby sadzonki, które wysialiśmy w pomieszczeniach zawsze hartować przed posadzeniem w ogrodzie. Staną się wtedy silniejsze i łatwiej przyzwyczają się do panujących na zewnątrz warunków. Bez hartowania mają nikłe szanse na przetrwanie.

✓ Pod koniec lutego możemy wysiać do gruntu, pod osłonami, wczesne odmiany marchwi, pietruszki, rzodkiewki, szpinaku, kopru, bobu, pasternaku, ząbków czosnku. Wysiane nasiona okrywamy agrowłókniną.

NASIONA

✓ W nasiona najlepiej zaopatrywać się w renomowanych sklepach i centrach ogrodniczych. Najlepiej wybierać polskie odmiany, które przystosowane są do uprawy w naszym klimacie.

✓ Kupujemy nasiona paczkowane, hermetycznie zamknięte. Na opakowaniu nasion powinny widnieć informacje takie jak: data ważności, nazwa producenta, odmiana, termin siewu i zbiorów (w przypadku kwiatów – termin kwitnienia), osiągany rozmiar danej rośliny.

✓ Opakowanie nie powinno posiadać żadnych uszkodzeń i śladów zawilgotnienia. Unikajmy nasion sprzedawanych na wagę i tych, które w sklepie narażone były na bezpośredni kontakt z promieniami słonecznymi.

OGRÓD OWOCOWY

✓ Pod koniec lutego wykonujemy cięcie prześwietlające i odmładzające jabłoni, grusz i późno dojrzewających śliw. Jest to ważny zabieg, który wpływa zarówno na wygląd, zdrowie oraz obfitość owocowania roślin. Do przycinania gałęzi najlepiej przystąpić, kiedy rośliny są jeszcze w okresie zimowego spoczynku. Wstrzymajmy się jednak, jeśli zapowiadane są silne mrozy lub utrzymują się bardzo niskie temperatury.

eprasa.pl 580e717f60

✓ Corocznie, w ciepłe, suche dni usuwamy suche, chore i uszkodzone gałęzie. Następnie usuwamy pędy krzyżujące się i pędy rosnące do środka, aby zachować otwarte wnętrze korony. Usuwamy też wszystkie wilki. Jeżeli nie mamy pewności czy gałązka jest żywa, możemy lekko naciąć jej skórkę – zdrowa tkanka ma kolor zielony, martwa – brązowawy.

✓ Możemy wykonać także cięcie krzewów owocowych kwitnących późną wiosną i latem, zanim rozwiną się na nich pączki. Przycinamy porzeczki, agrest i maliny. W czarnych porzeczkach pączki kwiatowe tworzą się wyłącznie na pędach jednorocznych, dlatego usuwamy tylko stare, pokładające się pędy. W krzewach porzeczki czerwonej i białej skracamy wszystkie pędy jednoroczne na wysokości 50 cm nad ziemią, żeby dobrze się rozkrzewiały.

✓ Innymi krzewami owocowymi, które możemy teraz przyciąć to dereń jadalny, rokitnik, jagoda kamczacka. Nie wymagają one jednak regularnego cięcia – wystarczy co 2-3 lata. Wycinamy głównie pędy uszkodzone.

✓ Pod koniec miesiąca, jeśli dni są cieplejsze, przystępujemy do przycinania winorośli.

✓ Podczas przycinania drzew i krzewów przyglądamy się czy na roślinach nie ma oznak występowania szkodników lub objawów chorób. Pędy chore i porażone przez szkodniki wycinając je tuż przy ziemi. Powierzchnia cięcia powinna być lekko ukośna i gładka – ważne jest używanie ostrych i czystych narzędzi. Powstałe rany zabezpieczmy specjalną maścią grzybobójczą. Z drzewek owocowych usuwamy suche liście i tzw. mumie, czyli zaschnięte owoce z poprzedniego sezonu.

✓ Jeśli temperatura utrzymuje się powyżej 8°C przeprowadzamy oprysk przeciw kędzierzawości liści brzoskwiń i nektarynek. Oprysk wykonujemy się tuż przed pękaniem pąków.

✓ Lutowe mrozy mogą być zdradliwe i uszkadzać wrażliwe rośliny, a różnice temperatur między dniem a nocą mogą doprowadzić do pękania kory. Aby temu zapobiec, pnie młodych drzew owijamy słomą lub tekturą. Upewniamy się również czy nie zostały uszkodzone stworzone przez nas jesienią zabezpieczenia delikatnych krzewów.

BIELENIE PNI

✓ Jeśli jeszcze nie pobieliliśmy pni drzew owocowych, musimy zrobić to teraz. Sprawdzamy również stan wcześniej pobielonych drzew. Ponawiamy zabieg, jeśli wapno zostało spłukane przez deszcz.

ŻYWOPŁOT

✓ Skracamy żywopłoty, zarówno te z iglaków, jak i z gatunków zrzucających liście. Możemy naciągnąć sznurek, który wyznaczy równą linię cięcia. Standardowo żywopłoty skracamy co roku na wiosnę o 10-20 cm.

IGLASTE

✓ Drzewa iglaste regularnie otrząsamy z zalegającego śniegu, aby nie złamał gałęzi. Gdy śnieg stopnieje, usuwamy brązowe igły, a także uszkodzone i połamane pędy. Gałęzie, które pod naporem śniegu nadmiernie się wygięły, podwiązujemy do góry. Po kilku tygodniach powinny powrócić do swojego pierwotnego kształtu.

✓ Po rozmarznięciu ziemi warto zasilić iglaki nawozem, aby poprawić ich kondycję. Luty jest też optymalnym miesiącem na wykonanie oprysku iglaków przeciw szkodnikom, chorobom grzybowym oraz przeciw brązowieniu igieł.

OGRÓD OZDOBNY

✓ W lutym kontrolujemy stan osłon przeciwmrozowych naszych roślin i w razie potrzeby poprawiamy je. W czasie mrozów najbardziej narażone na szkody są zimozielone krzewy i byliny, a także drzewa o gładkiej korze, np. buk, grab, kasztanowiec, śliwy i wiśnie ozdobne.

✓ W przypadku łagodnej zimy wraz z końcem lutego możemy dostrzec pojawiające się przebiśniegi, szafirki i krokusy. Luty to również czas pięknie kwitnących oczarów.

✓ Luty to dobra pora na sprawdzenie stanu przechowywanych cebul kwiatów ozdobnych. Usunąć należy zgniłe i nadmiernie przesuszone egzemplarze.

✓ Jeśli pogoda dopisuje i przeważają dodatnie temperatury, wykonujemy cięcie odmładzająco-formujące roślin ozdobnych kwitnących latem i jesienią, takich jak budleja, tawuła japońska, krzewuszka, pięciornik krzewiasty, hortensje, dereń biały czy powojniki. Przycinamy je, zanim na ich gałęziach rozwiną się liście. Usuwamy chore, uschnięte i zniszczone pędy. U większości krzewów skracamy pędy przynajmniej o 1/3 długości, aby rośliny ładnie się rozkrzewiały. Stare krzewy możemy „odmłodzić" poprzez mocne przycięcie, skracając gałązki nawet o 2/3 długości.

✓ Nie wolno przycinać gatunków kwitnących wiosną – jeśli je przytniemy, nie zakwitną w danym roku. Bez cięcia pozostawiamy też np. forsycje, migdałki czy pigwowce. Pora ich przycinania nadejdzie dopiero wtedy, gdy kwiaty przekwitną.

✓ Specyficznego cięcia wymagają róże. Wycinamy wszystkie słabe gałązki, pozo-

eprasa.pl 580e717f60

stawiając 3-6 najsilniejszych pędów, które skracamy nad trzecim lub czwartym oczkiem licząc od dołu.

✓ Przycinamy suche źdźbła traw ozdobnych. Nie zwlekajmy z tym do czasu aż trawa zacznie wypuszczać młode pędy, bo łatwo je wtedy uszkodzić.

✓ Możemy przygotować rozsadę kwiatów jednorocznych, które mają długi okres wegetacji, m.in. begonii stale kwitnącej, lobelii, szałwii błyszczącej, gazanii, astra chińskiego, żeniszka meksykańskiego czy petunii.

✓ Warto też przygotować zdrewniałe sadzonki krzewów ozdobnych, np. forsycji, dereni.

✓ Możemy zasiać rośliny, którym niestraszne niskie temperatury, m.in. goryczka, miłek.

ROŚLINY ZIMOZIELONE

✓ Mroźna pogoda może dokonać szkód w naszych ogrodach, a w szczególności wśród zimozielonych krzewów i bylin. Dlatego obowiązkowo sprawdzamy stan zimowych okryć roślin i w razie konieczności poprawiamy je. W czasie odwilży musimy pamiętać o regularnym, obfitym podlewaniu roślin zimozielonych. Jest to bardzo ważne, bo chroni rośliny przed wystąpieniem suszy fizjologicznej i pomaga im „wystartować" w sezonie wegetacyjnym.

TRAWNIK

✓ W lutym na trawniku często zalega skorupa śnieżna, która tworzy się przez różnicę temperatur pomiędzy dniem a nocą i ogranicza dopływ powietrza do podłoża. Musimy ją regularnie rozbijać, żeby zapobiec rozwojowi pleśni śniegowej, która niszczy źdźbła trawy.

✓ Jeśli odśnieżamy ścieżki, nie sypmy dużych ilości śniegu na trawnik, bo w tych miejscach z pewnością zgnije. Nadmiar śniegu możemy odgarnąć pod drzewa. Do posypywania ścieżek używajmy np. piasku, a zrezygnujmy z soli kuchennej. Wpływa ona źle na rosnącą w pobliżu trawę.

✓ W czasie roztopów unikamy chodzenia po trawniku, aby nie tworzyły się zagłębienia i wydeptane ścieżki, które później ciężko będzie nam usunąć. Gdy na trawniku przez kilka dni zalega dużo wody i tworzą się kałuże – musimy nakłuwamy go np. widłami, aby woda spływała w głębsze warstwy gleby. Unikniemy w ten sposób gnicia trawy. Kiedy śnieg już stopnieje, a ziemia rozmarznie wygrabiamy kępki mchu i sfilcowane źdźbła trawy. Wygrabionych resztek nie składujemy w kompostowniku, ponieważ mogą być źródłem zarodników grzybów.

✓ Mimo częstych dodatnich temperatur, trawy jeszcze nie kosimy. Pod koniec miesiąca możemy przystąpić do nawożenia trawnika – nawet jeżeli śnieg jeszcze nie stopniał. Wraz z topniejącym śniegiem nawóz wniknie do sytemu korzeniowego i trawa będzie intensywniej rosnąć.

DOKARMIANIE PTAKÓW

✓ Zima to trudny czas dla zwierząt, a szczególnie ptaków. Warto więc o nich pamiętać i kontynuować dokarmianie, najlepiej ziarnami zbóż i kaszą. Pod koniec miesiąca możemy zamontować nowe budki dla ptaków. Umieszczamy je w ustronnym, rzadko uczęszczanym przez ludzi miejscu, na wysokości 2-4 m, z otworem wejściowym na północ. Jeżeli chcemy umieścić w ogrodzie kilka budek, pamiętajmy o zachowaniu między nimi odpowiedniej odległości (ok. 25 m).

OCZKO WODNE/ STAW OGRODOWY

✓ Jeżeli w oczku wodnym zimują ryby, nie możemy dopuścić do tego, aby jego tafla zamarzła. Musimy dbać, żeby na powierzchni stawu utrzymać przerębel i tym samym umożliwić wymianę gazową. Jeżeli jednak dojdzie do sytuacji, gdy woda zamarznie, najprościej jest wytopić przerębel gorącym garnkiem z wodą, aż w wodzie wytopi się dziura. Nie wykuwamy przerębla łomem, ponieważ fale spowodowane gwałtownymi uderzeniami mogą zaszkodzić rybom. Możemy już usunąć suche fragmenty roślin wodnych wystające nad powierzchnią lodu. Kiedy stopnieje lód, a w stawie będą pływały martwe ryby, natychmiast je wyławiamy.

Kierując się podanymi wskazówkami, pamiętajmy, że termin wykonania niektórych prac w ogrodzie uzależniony jest od przebiegu pogody. ■

Fot. Pixabay.com, unsplash.com

eprasa.pl 580e717f60

Pomysł na ogród

Na przestrzeni wieków, w rożnych miejscach, wykształciło się wiele stylów urządzania ogrodów. Często mają one symboliczne znaczenie i związane są z kulturą danego kraju. Jedne są mniej znane, inne bardziej rozpoznawalne. Niektóre budzą zachwyt szerokiego grona zwolenników, a inne tylko nielicznym przypadają do gustu. Jednakże każdy styl jest na swój sposób piękny.

KAROLINA KIEWLICZ, ZODR w Barzkowicach

Do najpopularniejszych styli ogrodowych można zaliczyć:

- japoński,
- francuski,
- angielski,
- wiejski,
- nowoczesny,
- romantyczny,
- rustykalny,
- elegancki,
- śródziemnomorski,
- skandynawski,
- marynistyczny.

Poszczególne style posiadają charakterystyczne cechy. Różnią się między sobą gatunkami roślin i elementami małej architektury. Jednak umiejętny sposób łączenia sprawia, że wszystko ma swoje miejsce i tworzy harmonijną całość.

Jak wiadomo, najważniejszym elementem każdego ogrodu jest roślinność. Jej szeroki wybór pozwala tworzyć różnorodne kompozycje, nadające określonego charakteru przestrzeni. Dużą rolę odgrywa kolorystyka. Stonowane kombinacje uzyskuje się poprzez kolory – zielony, niebieski, fioletowy, a ożywienia dostarczają kolory skontrastowane – niebieski i pomarańczowy, fioletowy i żółty.

Styl i układ ogrodu często determinuje lokalizacja i wielkości działki, np. styl nowoczesny najlepiej wygląda w mieście, przy nowoczesnym budownictwie, natomiast styl wiejski idealnie wpisze się w naturalny, wiejski krajobraz.

Decyzja o sposobie zagospodarowania przestrzeni powinna być bardzo dobrze przemyślana. Trzeba wziąć pod uwagę wizję jego przyszłego wyglądu, sposób i rodzaj nasadzeń, ilość czasu przeznaczonego do późniejszej pielęgnacji, a także indywidualne upodobania oraz możliwości finansowe. Nie można zapomnieć o tym, że ogród powinien stanowić przede wszystkim miejsce sprzyjające wypoczynkowi.

Podczas projektowania ogrodu nie trzeba ściśle dostosowywać się do określonego stylu. Należy jednak trzymać się jakiegoś „klucza", aby uniknąć niepotrzebnego chaosu. Czerpanie inspiracji z różnych stylów i swobodne łączenie ich elementów pozwoli stworzyć własną i niepowtarzalną aranżację, która będzie przepiękną wizytówką domu. ■

Fot. unsplash.com, pixabay.com

eprasa.pl 580e717f60

Kalendarz biodynamiczny

Luty 2023

PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA
		1 PO/ WO 00-21 21-24	2 WO	3 WO	4 WO/OG 00-10 10-24 Od 4.00 do 16.00	5 OG PEŁNIA 7.10-16.30
6 OG/ZI 00-22 22-24	7 ZI	8 ZI	9 ZI/PO 00-09 09-24 PEŁNIA	10 PO	11 PO/WO 00-20 20-24	12 WO Od 3.00 do 15.00
13 WO III Kwadra	14 WO/OG 00-03 03-24	15 OG	16 OG/ZI 00-05 05-24	17 ZI	18 ZI/PO 00-07 07-24	19 PO 6.44-16.56 Od 4.00 do 16.00
20 PO/WO 00-06 06-24 NÓW	21 WO	22 OG 00-06 06-24	23 OG	24 OG/ZI 00-09 09-24 Od 14.00	25 ZI Do 2.00	26 ZI/PO 00-17 17-24 6.29-17.09
27 PO I Kwadra	28 PO					

Marzec 2023

PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA
		1 PO/WO 00-04 04-24	2 WO	3 WO/OG 00-16 16-24 Od 13.00	4 OG Od 1.00	5 OG 6.14-17.22
6 OG/ZI 00-05 05-24	7 ZI PEŁNIA	8 ZI/PO 00-16 16-24	9 PO	10 PO	11 PO/WO 00-01 01-24 Od 4.00 do 16.00	12 WO 5.58-17.35
13 WO/OG 00-08 08-24	14 OG	15 OG/ZI 00-14 14-24 III Kwadra	16 ZI	17 ZI/PO 00-15 15-24	18 PO	19 PO/WO 00-16 16-24 5.41-17.47 Od 10.00 do 22.00
20 WO	21 WO/OG 00-17 17-24 NÓW	22 OG	23 OG/ZI 00-20 20-24 Od 21.00	24 ZI Do 9.00	25 ZI	26 ZI/PO 00-02 02-24 6.25-18.59
27 PO	28 PO/WO 00-11 11-24	29 WO I Kwadra	30 WO	31 WO/OG 00-01 01-24 Od 7.00 do 19.00		

FAZY KSIĘŻYCA: NÓW I KWADRA PEŁNIA III KWADRA

Godziny sprzyjające rozwojowi roślin, której plonem ma być:

owoc, korzeń, kwiat, liść

Rośliny owocowe: bób, cukinia, dynia, fasola, groch, ogórek, pomidor, papryka, kukurydza, soja, truskawka, poziomka i wszystkie rośliny sadownicze.

Rośliny korzeniowe: burak, chrzan, cykoria, marchew, pietruszka korzeniowa, rzepa, rzodkiewka, seler korzeniowy, skorzonera, pasternak. Także dobre efekty osiąga się zaliczając do tej grupy: ziemniaka, cebulę, czosnek, pora i szparaga.

Rośliny kwiatowe: wszystkie kwiatowe rośliny ozdobne, a z roślin jadalnych słonecznik.

Rośliny liściowe: kapusta, kalarepa, jarmuż, pietruszka naciowa, seler naciowy, boćwina, szczypiorek, sałata, szpinak, szczaw oraz mimo że częścią użytkową jest kwiat - brokuł i kalafior.

00-07 - przykładowy przydział czasu sprzyjający uprawie określonych roślin

Żywioły: (ogień **OG**) (ziemia **ZI**) (powietrze **PO**) (woda **WO**)

CZAS SADZENIA - okres wspomagający wzrost roślin

- Początek sadzenia
- Koniec sadzenia

Godziny: „od - do" prace ogrodnicze nie wykonujemy

DOROTA TOLKO, PZDR w Szczecinie
Źródło: Kalendarz biodynamiczny 2023, działkowiec

eprasa.pl 580e717f60

Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej

Od 2 stycznia do 29 grudnia rolnicy, którzy ponieśli straty w wyniku wystąpienia klęsk żywiołowych lub ASF, mogą starać się o środki finansowe na inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej.

O pomoc na inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej mogą się starać dwie grupy rolników:
1) rolnicy, których gospodarstwa ucierpiały na skutek klęsk żywiołowych: deszczu nawalnego, suszy, przymrozków wiosennych, ujemnych skutków przezimowania, obsunięcia się ziemi, lawiny, gradu, huraganu czy uderzenia pioruna.
2) rolnicy poszkodowani w wyniku wystąpienia afrykańskiego pomoru świń (ASF).

O dofinansowanie można się ubiegać, gdy szkody w gospodarstwie, np. w sprzęcie, uprawach rolnych albo zwierzętach gospodarskich, powstały w roku, w którym jest składany wniosek lub w jednym z dwóch poprzednich lat. Straty muszą wynosić przynajmniej 30 proc. średniorocznej produkcji rolnej z trzech lat poprzedzających rok, w którym wystąpiła szkoda. Pod uwagę można wziąć również pięć lat poprzedzających rok wystąpienia strat, jednak w tym przypadku pomija się lata o najwyższej i najniższej produkcji.

Z kolei jeśli w gospodarstwie wystąpi ASF, o pomoc mogą starać się rolnicy, którym powiatowy lekarz weterynarii nakazał w drodze decyzji zabicie świń lub zniszczenie ich zwłok. W tym przypadku szkoda także powinna wynosić co najmniej 30 proc. trzody chlewnej posiadanej przez rolnika.

Maksymalna pomoc, jaką można otrzymać w ramach tego wsparcia w całym okresie realizacji PROW 2014-2020 to 300 tys. zł na jednego beneficjenta i gospodarstwo. Poziom dofinasowania nie może przekroczyć jednak 80 proc. kosztów kwalifikowanych poniesionych na realizację danej inwestycji.

Rekompensaty z tytułu szkód powstałych w wyniku klęsk żywiołowych można przeznaczyć na odtworzenie składników gospodarstwa, które uległy zniszczeniu. Wartość szkody musi oszacować komisja powołana przez wojewodę, a zakres kosztów podlegających refundacji musi być zgodny z katalogiem kosztów kwalifikowanych. W przypadku gdy w wyniku klęski żywiołowej zniszczona została konkretna maszyna rolnicza, można otrzymać dofinansowanie na jej odkupienie. Trzeba pamiętać, że musi być ona nowa. A jeśli np. w wyniku przejścia huraganu zniszczeniu uległ sad, pomoc finansowa powinna zostać przeznaczona na odtworzenie uszkodzonych nasadzeń. Natomiast gdy przyczyną strat jest ASF, inwestycje realizowane z dofinansowaniem nie mogą być związane z produkcją świń.

Wnioski o to wsparcie finansowane z budżetu Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 przyjmowane są już po raz jedenasty. Do tej pory w sumie taką pomoc, w wysokości ponad 24 mln zł, otrzymało 473 rolników. ■

Źródło: ARiMR **RED.**

Jak tworzyć, pisać i realizować projekty na wsi? Szkolenia dla kobiet z obszarów wiejskich

Akcje charytatywne, lokalne festyny, okolicznościowe pikniki, promocja produktów lokalnych i regionalnych czy warsztaty dla dzieci i seniorów – to główne aktywności kół gospodyń wiejskich i innych organizacji pozarządowych działających na terenach wiejskich, które pozwalają im kultywować i promować lokalną kulturę wśród mieszkańców oraz wspierać rozwój aktywności społeczno-obywatelskiej. Kobiety są filarami tych organizacji. Fundacja Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej we współpracy z Krajowym Stowarzyszeniem Sołtysów zaprasza je na szkolenia „ABC tworzenia, pisania i realizacji projektów", podczas których nabędą umiejętności myślenia projektowego, aby łatwiej im było zaplanować swoje działania. Zdobędą także odpowiednie przygotowanie do pisania wniosków i pozyskiwania funduszy.

Celem warsztatów jest wsparcie kobiet – ich potencjału i przedsiębiorczości poprzez przekazanie im wiedzy i praktycznych umiejętności przydatnych w ich codziennej działalności społecznej. Podczas szkoleń przedstawione zostaną zagadnienia dotyczące myślenia projektowego, pisania wniosków o dofinansowanie, budżetowania projektów, określania celów i efektów inicjatyw. Poruszona zostanie także tematyka związana z tworzeniem strategii promocji produktu lokalnego i współpracy z partnerami.

ABC
TWORZENIA, PISANIA I REALIZACJI PROJEKTÓW

W województwie zachodniopomorskim warsztaty odbędą się w dniach 19-21.05.2023 r. w Grodnie k. Międzyzdrojów. Rekrutacja prowadzona będzie w terminie 1-15 marca 2023 r. – zasady udziału w projekcie i procesu rekrutacji dostępne są na stronie: https://efrwp.pl/projekty/abc-tworzenia-pisania-i-realizacji-projektow/zasady-rekrutacji/.

Źródło: Biuro Prasowe Fundacji EFRWP

eprasa.pl 580e717f60

Nowe działania PROW dla produkujących świnie w cyklu zamkniętym

Rolnicy zajmujący się produkcją trzody chlewnej będą mogli otrzymać nowe wsparcie. Dofinansowanie wyniesie od 2400 zł do 70 000 zł. Do PROW 2014-2020 został dodany nowy instrument wsparcia.

Nowy instrument PROW to „Pomoc dla rolników szczególnie dotkniętych wpływem rosyjskiej inwazji na Ukrainę" w ramach działania „Nadzwyczajne tymczasowe wsparcie dla rolników, mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw szczególnie dotkniętych wpływem rosyjskiej inwazji na Ukrainę". Działanie to jest jednorazowym, nadzwyczajnym mechanizmem, będącym odpowiedzią na problemy z płynnością finansową zagrażającą ciągłości działalności rolniczej. Budżet wsparcia wynosi prawie 155 mln euro.

Dla kogo i jaka pomoc?

Pomoc jest adresowana do rolników zajmujących się produkcją świń w cyklu zamkniętym. Wysokość wsparcia wynosić będzie co najmniej 2,4 tys. zł i nie więcej niż 15 000 euro (ok. 70 tys. zł) na rolnika (maksymalny limit określony w przepisach rozporządzenia UE). Wysokość będzie uzależniona od wielkości gospodarstwa rolnego mierzonej historyczną skalą produkcji (zróżnicowanie poszczególnych przedziałów ze względu na wielkość produkcji).

Stawki pomocy

1) 2400 zł – jeżeli rolnik, jego małżonek, osoba, która przekazała gospodarstwo rolne w całości, lub małżonek tej osoby zgłosił lub zgłosiła oznakowanie łącznie co najmniej 10 sztuk i nie więcej niż 24 sztuk;

2) 5000 zł – jeżeli rolnik, jego małżonek, osoba, która przekazała gospodarstwo rolne w całości, lub małżonek tej osoby zgłosił lub zgłosiła oznakowanie łącznie co najmniej 25 sztuk i nie więcej niż 49 sztuk;

3) 10 000 zł – jeżeli rolnik, jego małżonek, osoba, która przekazała gospodarstwo rolne w całości, lub małżonek tej osoby zgłosił lub zgłosiła oznakowanie łącznie co najmniej 50 sztuk i nie więcej niż 99 sztuk;

4) 20 000 zł – jeżeli rolnik, jego małżonek, osoba, która przekazała gospodarstwo rolne w całości, lub małżonek tej osoby zgłosił lub zgłosiła oznakowanie łącznie co najmniej 100 sztuk i nie więcej niż 199 sztuk;

5) 30 000 zł – jeżeli rolnik, jego małżonek, osoba, która przekazała gospodarstwo rolne w całości, lub małżonek tej osoby zgłosił lub zgłosiła oznakowanie łącznie co najmniej 200 sztuk i nie więcej niż 299 sztuk;

6) 40 000 zł – jeżeli rolnik, jego małżonek, osoba, która przekazała gospodarstwo rolne w całości, lub małżonek tej osoby zgłosił lub zgłosiła oznakowanie łącznie co najmniej 300 sztuk i nie więcej niż 399 sztuk;

7) 50 000 zł – jeżeli rolnik, jego małżonek, osoba, która przekazała gospodarstwo rolne w całości, lub małżonek tej osoby zgłosił lub zgłosiła oznakowanie łącznie co najmniej 400 sztuk i nie więcej niż 499 sztuk;

8) 60 000 zł – jeżeli rolnik, jego małżonek, osoba, która przekazała gospodarstwo rolne w całości, lub małżonek tej osoby zgłosił lub zgłosiła oznakowanie łącznie co najmniej 500 sztuk i nie więcej niż 599 sztuk;

9) 70 000 zł – jeżeli rolnik, jego małżonek, osoba, która przekazała gospodarstwo rolne w całości, lub małżonek tej osoby zgłosił lub zgłosiła oznakowanie łącznie co najmniej 600 sztuk

zwierząt gatunku świnia urodzonych w siedzibie stada posiadacza tych zwierząt w okresie od 1 kwietnia 2021 r. do 31 marca 2022 r.

Decyzja Komisji Europejskiej

Komisja Europejska zatwierdziła zmianę PROW dla Polski do celów wsparcia w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz zmieniającą decyzję wykonawczą C(2014) 9783 z dnia 12 grudnia 2014 r. CCI 2014PL06RDNP001. Ogłoszenie terminu naboru wniosków zostało zaplanowane na styczeń 2023 r. ■

Źródło: MRiRW, Dz.U. 2022 poz. 2742

Fot. C. Wojnik

RED.

eprasa.pl 580e717f60

Większy limit pomocy na inwestycje związane z modernizacją

17 grudnia ub.r. weszły w życie zmienione przepisy rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Modernizacja gospodarstw rolnych" umożliwiające zwiększenie wysokości limitu pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi i na jedno gospodarstwo,w tym na realizację projektów zbiorowych, w ramach operacji typu „Modernizacja gospodarstw rolnych", w okresie realizacji PROW 2014-2020.

Wysokość pomocy

a) 1 000 000 zł – w przypadku operacji realizowanej w ramach obszaru A (rozwój produkcji prosiąt),

b) 600 000 zł – w przypadku operacji realizowanej w ramach obszarów B-D (B – rozwój produkcji mleka krowiego, C – rozwój produkcji bydła mięsnego, D – racjonalizacja technologii produkcji, wprowadzenie innowacji, zmiana profilu produkcji, zwiększenie skali produkcji, poprawa jakości produkcji lub zwiększeniem wartości dodanej produktu), przy czym na inwestycje niezwiązane bezpośrednio z budową, modernizacją budynków inwentarskich lub adaptacją innych istniejących w gospodarstwie budynków na budynki inwentarskie, lub budową lub modernizacją magazynów paszowych w gospodarstwach, w których prowadzona jest produkcja zwierzęca, nie może przekroczyć 250 000 zł.

Dla kogo wyższe limity wsparcia?

✓ Rolnicy, którzy złożyli wnioski o przyznanie pomocy w naborze przeprowadzonym w 2022 r. i nie zostały one rozpatrzone (tj. nie doszło do zawarcia umowy o przyznaniu pomocy).

✓ Beneficjenci, którzy przed dniem wejścia w życie przepisów zmienionego rozporządzenia wykonawczego zawarli umowy o przyznaniu pomocy i nie otrzymali płatności końcowej.

Co istotne, aby móc skorzystać z wyższego limitu pomocy beneficjent zobligowany jest złożyć wniosek o zmianę umowy:

1) w terminie 2 miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia wykonawczego – w przypadku gdy złożył wniosek o płatność końcową przed dniem wejścia w życie tego rozporządzenia i nie otrzymał płatności końcowej;
2) najpóźniej w dniu złożenia wniosku o płatność pośrednią albo wniosku o płatność końcową – w pozostałych przypadkach.

W sytuacji niezłożenia takiego wniosku albo złożenia go w terminie innym niż wskazany powyżej Agencja rozpatrzy wniosek o płatność zgodnie z postanowieniami zawartej umowy. W związku z tym, w przypadku zainteresowania możliwością zwiększenia kwoty pomocy należy bez zbędnej zwłoki poinformować Agencję o planowanych zmianach. Należy pamiętać, iż zmieniane przepisy nie uprawniają Agencji do wstrzymania postępowań w przypadku już złożonych wniosków o płatność. ■

Źródło: dziennikustaw.gov.pl/DU/2022/2653; gov.pl/web/arimr

RED.

eprasa.pl 580e717f60

Modernizacja gospodarstw rolnych – nabory w obszarach nawadniania i zielonej energii

Od 31 stycznia do 1 marca rolnicy, którzy planują w swoich gospodarstwach inwestycje związane z nawadnianiem lub wykorzystaniem zielonych źródeł energii mogą ubiegać się o wsparcie finansowe w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych" z PROW 2014-2020.

Wsparcie w obszarze nawadniania w gospodarstwie

Wsparcie w obszarze E (nawadnianie w gospodarstwie) będzie przyznawane rolnikom w formie refundacji części poniesionych kosztów kwalifikowanych planowanej do zrealizowania inwestycji. A mogą nią być: wykonanie nowego nawodnienia, ulepszenie istniejącej instalacji nawadniającej czy ulepszenie instalacji nawadniającej połączone z powiększeniem nawadnianego obszaru. Wysokość pomocy wynosi 100 tys. zł, a poziom wsparcia to 60 proc. kosztów kwalifikowanych w przypadku operacji realizowanej przez tzw. „młodego rolnika" lub 50 proc. kosztów kwalifikowalnych w pozostałych przypadkach. Ten limit nie łączy się z limitami w pozostałych obszarach finansowanych w ramach „Modernizacji gospodarstw rolnych", czyli A (produkcja prosiąt), B (produkcja mleka krowiego), C (produkcja bydła mięsnego), D (innowacje) oraz F (zielona energia).

Refundacja kosztów inwestycji w obszarze zielona energia w gospodarstwie

W ramach „Modernizacji gospodarstw rolnych" ARiMR uruchamia nowy obszar pomocy – Zielona energia w gospodarstwie (obszar F). W tym przypadku rolnicy mogą otrzymać wsparcie na instalację paneli fotowoltaicznych na dachach, o ile te nie są wykonane z azbestu, oraz jeżeli urządzenia objęte pomocą będą usytuowane na gruntach rolnych zabudowanych. Dofinansowaniem objęta będzie również instalacja pomp ciepła.

Istotne jest, żeby produkcja prądu przez urządzenia objęte dofinansowaniem była dostosowana do zużycia energii elektrycznej w gospodarstwie. Całkowita moc tych urządzeń nie może przekroczyć 50 kilowatów (kW), przy czym wykorzystanie mocy przypadające na budynki mieszkalne jednorodzinne nie przekroczy 10 kW i będzie stanowić nie więcej niż 20 proc. całkowitej mocy urządzeń.

Pomoc przyznawana będzie w formie refundacji części kosztów kwalifikowanych, do których należą m.in. koszty: zakupu urządzeń do wytwarzania energii elektrycznej z promieniowania słonecznego i jej magazynowania, budowy lub zakupu elementów infrastruktury technicznej niezbędnej do montażu tych urządzeń czy zakupu pomp ciepła.

Wysokość pomocy wynosi 150 tys. zł. Podobnie jak w obszarze nawadniania w gospodarstwie, tak i w przypadku inwestycji w zielone źródła energii, standardowy poziom wsparcia to 50 proc. kosztów kwalifikowanych, a dla tzw. „młodego rolnika" – 60 proc. Limit wykorzystany w obszarze F nie łączy się z limitami w pozostałych obszarach finansowanych w ramach „Modernizacji gospodarstw rolnych".

Źródło: ARiMR

RED.

eprasa.pl 580e717f60

Większy limit na inwestycje chroniące wody przed zanieczyszczeniem azotanami ze źródeł rolniczych

20 grudnia ub.r. weszły w życie przepisy rozporządzenia z dnia 9 grudnia 2022 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Inwestycje mające na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych" w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Wprowadzone regulacje umożliwiają zwiększenie wysokości limitu pomocy do 150 tys. zł udzielanej jednemu beneficjentowi i na jedno gospodarstwo.

Ze zwiększonego limitu mogą skorzystać:

- rolnicy, który złożyli wnioski o przyznanie pomocy w naborze przeprowadzonym na przełomie 2021 i 2022 r. i nie zostały one rozpatrzone (tj. nie doszło do zawarcia umowy o przyznaniu pomocy) oraz
- beneficjenci, którzy przed dniem wejścia w życie przepisów zmienionego rozporządzenia wykonawczego zawarli umowy o przyznaniu pomocy i nie otrzymali płatności końcowej.

W przypadku zainteresowania zwiększeniem kwoty pomocy należy bez zbędnej zwłoki poinformować Agencję o planowanych zmianach. Należy pamiętać, iż zmieniane przepisy nie uprawniają Agencji do

wstrzymania postępowań w przypadku już złożonych wniosków o płatność. Dlatego aby móc skorzystać z wyższego limitu pomocy beneficjent zobligowany jest złożyć wniosek o zmianę umowy:

1. w terminie 2 miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia wykonawczego – w przypadku gdy złożył wniosek o płatność końcową przed dniem wejścia w życie tego rozporządzenia i nie otrzymał płatności końcowej;
2. najpóźniej w dniu złożenia wniosku o płatność końcową – w pozostałych przypadkach.

W sytuacji niezłożenia takiego wniosku albo złożenia go w terminie innym niż wskazany Agencja rozpatrzy wniosek o płatność zgodnie z postanowieniami zawartej umowy.

Źródło: .gov.pl/web/arimr; dziennikustaw.gov.pl/DU/2022/2664

RED.

Rusza program „Energia dla wsi"

Już od 25 stycznia, w ramach programu „Energia dla wsi", o dofinansowanie na instalacje OZE ubiegać będą mogą się rolnicy i spółdzielnie energetyczne.

Głównym celem programu jest wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenach gmin wiejskich i wiejsko-miejskich. Całkowity budżet programu wynosi 1 mld złotych. Nabór wniosków odbywa się trybie ciągłym, do wyczerpania dedykowanej puli środków. Pierwszy ruszył 25 stycznia, a jego budżet wynosi 100 mln zł. Wsparcie w ramach „Energii dla wsi" może zostać wypłacone w formie dotacji lub pożyczki. Wnioskujący o dotacje może ubiegać się o dopłatę o maksymalnej wartości 20 mln złotych, z kolei w przypadku starających się o pożyczkę kwota maksymalna wynosi 25 mln zł. Dofinansowanie będzie pochodzić z Funduszu Modernizacyjnego.

Beneficjentami programu są rolnicy oraz spółdzielnie energetyczne – te dopiero powstające, jak i te już istniejące – oraz ich członkowie. W przypadku dofinansowania do instalacji fotowoltaicznych lub turbin wiatrowych możliwe jest ubieganie się o pożyczkę do 100% kosztów kwalifikowanych, a w przypadku biogazowni i elektrowni wodnych dochodzi także możliwość starania się o dotację w wysokości nawet do 65% kosztów kwalifikowanych.

Terminy, sposób składania i rozpatrywania wniosków określone są odpowiednio w ogłoszeniu o naborze lub w regulaminie, które zamieszczanych na stronie internetowej NFOŚIGW.

Źródło: https://www.gov.pl/web/rolnictwo **RED.**

eprasa.pl 580e717f60

Usuwanie folii rolniczych – nowy nabór wniosków

Od 2 stycznia do 31 marca trwa nabór wniosków o dofinansowanie usuwania folii rolniczych i innych odpadów pochodzących z działalności rolniczej. Nabór prowadzi Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Beneficjentami są jednostki samorządu terytorialnego i ich związki, natomiast ostatecznymi odbiorcami korzyści będą rolnicy: posiadacze odpadów z folii rolniczych, siatki i sznurka do owijania balotów oraz opakowań po nawozach i typu Big Bag.

Dofinansowanie przysługuje w formie dotacji do 100 proc. kosztów kwalifikowanych do przedsięwzięć w zakresie transportu oraz odzysku lub unieszkodliwienia tych odpadów, z zastrzeżeniem, że:

• kwota dofinansowania nie może przekroczyć iloczynu 500 zł i wyrażonej w mg masy odpadów z folii rolniczych, siatki i sznurka do owijania balotów oraz opakowań po nawozach i typu Big Bag, unieszkodliwionych lub poddanych odzyskowi w ramach przedsięwzięcia.

• podatek VAT nie stanowi kosztu kwalifikowanego przedsięwzięcia.

Wnioski można składać przez Generator Wniosków o Dofinansowanie (GWD), na stronie NFOŚiGW. Program jest realizowany w latach 2019-2025. O kontynuację naborów wniosków w tym zakresie zabiegało Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Szczegółowe informacje o uruchomionym naborze znajdują się na stronie: www.gov.pl/web/nfosigw. ■

Źródło: gov.pl/web/rolnictwo

RED.

Stawki dopłat do materiału siewnego

29 grudnia ub.r. ukazało się rozporządzenie w sprawie stawek dopłat do 1 ha powierzchni gruntów ornych obsianych lub obsadzonych materiałem siewnym kategorii elitarny lub kwalifikowany lub ekologicznym materiałem siewnym kategorii elitarny lub kwalifikowany.

1. Stawka dopłaty do 1 ha powierzchni gruntów ornych obsianych lub obsadzonych materiałem siewnym kategorii elitarny lub kwalifikowany, w odniesieniu do wniosków o udzielenie dopłaty z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany złożonych w 2022 r., wynosi:

1) 65 zł – w przypadku zbóż i mieszanek zbożowych lub mieszanek pastewnych sporządzonych z materiału siewnego gatunków lub odmian roślin zbożowych lub strączkowych wymienionych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 2 marca 2022 r. w sprawie wykazu gatunków roślin uprawnych, do których materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany przysługuje dopłata z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany (Dz. U. poz. 801);

2) 115 zł – w przypadku roślin strączkowych;

3) 350 zł – w przypadku ziemniaków.

2. Stawka dopłaty do 1 ha powierzchni gruntów ornych obsianych lub obsadzonych ekologicznym materiałem siewnym kategorii elitarny lub kwalifikowany wynosi:

1) 78 zł – w przypadku zbóż i mieszanek zbożowych lub mieszanek pastewnych sporządzonych z materiału siewnego gatunków lub odmian roślin zbożowych lub strączkowych wymienionych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 2 marca 2022 r. w sprawie wykazu gatunków roślin uprawnych, do których materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany przysługuje dopłata z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany;

2) 138 zł – w przypadku roślin strączkowych;

3) 420 zł – w przypadku ziemniaków. ■

Źródło: .gov.pl/web/arimr; dziennikustaw.gov.pl/DU/2022/2664

RED.

eprasa.pl 580e717f60

Trwa kolejny nabór na dofinansowanie inwestycji chroniących gospodarstwa

Do 24 lutego można ubiegać się o wsparcie na „Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej". To oferta pomocy skierowana do rolników, którzy chcą ochronić gospodarstwa przed ASF, a także do spółek wodnych planujących inwestycje w urządzenia zabezpieczające gospodarstwa przed suszą czy powodzią.

Nabór rozpoczął się 28 grudnia 2022 r. i potrwa do 24 lutego 2023 r. Z dofinansowania mogą skorzystać rolnicy, którzy zajmują się chowem lub hodowlą nie mniej niż 50 świń bądź zrealizowali zobowiązania rolnośrodowiskowe w ramach wariantu 7.4 – zachowanie lokalnych ras świń, i chcą przeprowadzić inwestycje chroniące ich gospodarstwa przed rozprzestrzenianiem się wirusa ASF. Pomoc w wysokości do 100 tys. zł w formie refundacji do 80 proc. kosztów kwalifikowanych zrealizowanej inwestycji mogą otrzymać np. na wyposażenie gospodarstwa w urządzenia do dezynfekcji i wykonanie ogrodzenia chlewni.

O pomoc mogą ubiegać się także spółki wodne lub ich związki, w których większość stanowią rolnicy posiadający grunty rolne, lub w których więcej niż połowa zmeliorowanych gruntów objętych działalnością spółki jest w posiadaniu rolników. Ta grupa beneficjentów może otrzymać maksymalnie 1 mln zł, m.in. na wykonanie robót na urządzeniach melioracji wodnych w celu zabezpieczeniu gospodarstw przed skutkami suszy lub powodzi, np. remont rowu melioracyjnego, budowę progu piętrzącego, prace na sieciach drenarskich. Limit dofinansowania wynosi 80 proc. kosztów kwalifikowanych inwestycji.

Trwający nabór jest 9 realizowanym w ramach tego działania z PROW na lata 2014-2020. Dotychczas ARiMR podpisała 5,4 tys. umów o przyznanie takiego wsparcia. Beneficjenci, którzy zrealizowali i rozliczyli tego typu inwestycje otrzymali na razie 254,5 mln zł. ■

Źródło: ARiMR

RED.

Wsparcie przekazane przez ARiMR w 2022 roku

ARiMR wypłaciła w 2022 roku blisko 32 mld zł. To kwota przekazana w postaci m.in. płatności bezpośrednich, dofinansowania z PROW 2014-2020, pomocy krajowej i Programu Operacyjnego „Rybactwo i Morze" 2014-2020.

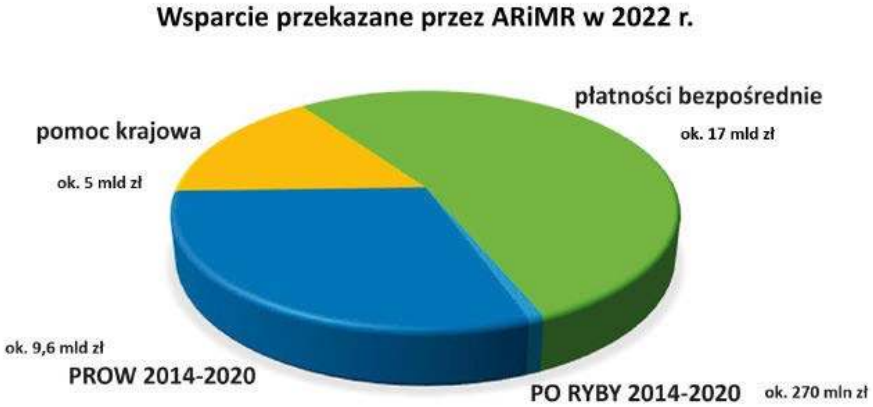

Tradycyjnie największą część przekazanych w ciągu roku funduszy stanowią płatności bezpośrednie. Około 17 mld zł to suma środków przekazanych rolnikom od 1 stycznia 2022 r. w ramach dwóch kampanii (2021 i 2022). Znaczny udział w puli, ponad 12,92 mld zł, mają zaliczki (dopłaty bezpośrednie 10,78 mld zł i płatności obszarowe PROW – 2,14 mld zł). W 2022 roku wnioski złożyło 1,265 mln rolników, a cały budżet to ok. 16,96 mld zł. Wypłaty trwają i zgodnie z unijnymi przepisami będą realizowane do 30 czerwca 2023 r.

Istotną pozycję w zestawieniu zajmuje również Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020. Z jego budżetu Agencja wypłaciła w 2022 roku ok. 9,6 mld zł. Najwięcej pieniędzy przeznaczonych zostało na modernizację i restrukturyzację gospodarstw. W minionym roku przeprowadzono ponad 20 naborów skierowanych bezpośrednio do producentów rolnych, a w ofercie PROW pojawiły się też nowe działania.

Z kolei w ramach pomocy krajowej ARiMR przekazała w ciągu ostatnich 12 miesięcy ponad 5 mld zł. Najwięcej środków z tej puli trafiło do rolników w postaci dopłat do zakupu nawozów mineralnych – 2,61 mld zł. Zainteresowaniem cieszyła się także pomoc dla producentów loch, a dzięki sprawnemu rozpatrzeniu wniosków przed końcem roku wsparcie – w wysokości ok. 591,4 mln zł – otrzymały rodziny rolnicze, które poniosły straty w wyniku działania niekorzystnych zjawisk atmosferycznych.

Natomiast ok. 270 mln zł trafiło w 2022 roku do beneficjentów Programu Operacyjnego „Rybactwo i Morze" na lata 2014-2020, w ramach którego ARiMR przeprowadziła 25 naborów. ■

Źródło:www.gov.pl/web/arimr

RED.

eprasa.pl 580e717f60

Ceny gazu 2023 roku

Zamrożenie cen gazu w 2023 r. dla wszystkich, bez względu na próg dochodowy, stało się faktem. Uchwalona 15 grudnia ustawa o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu gwarantuje, że tegoroczne ceny dla gospodarstw domowych ogrzewanych gazem nie uległy zmianie i odpowiadają tym z 2022 r. Firmy jednak zostały wykluczone z tej pomocy.

BARBARA GROBELSKA, ZODR Oddział w Koszalinie

Zgodnie z Art.1 Ustawy o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku paliw, w dalszej części artykułu określanej krótko jako ustawa gazowa, uregulowano:

• cenę maksymalną paliw gazowych oraz stawki opłat za świadczenie usług dystrybucji paliw gazowych stosowane w rozliczeniach z niektórymi odbiorcami paliw gazowych w 2023 r;

• zasady i tryb przyznawania i wypłacania rekompensaty z tytułu stosowania ceny maksymalnej paliw gazowych lub stawek opłat za świadczenie usług dystrybucji paliw gazowych przez podmiot uprawniony (rekompensatę);

• zasady i tryb refundacji kwoty odpowiadającej podatkowi VAT wynikającej z opłacanej faktury dokumentującej dostarczenie paliw gazowych od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. do odbiorcy paliw gazowych;

• zasady i tryb wprowadzenia obowiązku przekazania gazowego odpisu na Fundusz Wypłaty Różnicy Cen.

Ustawa zamraża ceny gazu na poziomie ubiegłorocznym – cena maksymalna wynosi 200,17 zł za MWh (roz. 2, Art.3.1 Ustawa gazowa).

Ustawa obejmuje osłoną gospodarstwa domowe, a także wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe oraz podmioty, które produkują ciepło lokalnie dla gospodarstw domowych w spółdzielniach. Wsparciem są także objęte podmioty, które świadczą tzw. kluczowe usługi dla społeczeństwa, czyli m.in. zakłady opieki zdrowotnej, placówki oświatowe, a także przedszkola, żłobki, kościoły itp.

Ustawodawca nie przewidział jakichkolwiek regulacji dla firm. W praktyce dotyczy to zarówno małych, średnich, jak i dużych przedsiębiorstw. Rząd nie objął również pomocą obiektów sportowych, gabinetów fizjoterapeutycznych, a nawet schronisk dla zwierząt.

Zamrożenie cen gazu w 2023 r. dotyczy wszystkich odbiorców końcowych, którzy aktualnie korzystają z ochrony taryfowej, jak również zostały zamrożone wysokości stawek opłat dystrybucyjnych dla:

• gospodarstw domowych,

• wspólnot, a także spółdzielni mieszkaniowych oraz innych podmiotów, które zajmują się produkcją ciepła lokalnego dla gospodarstw domowych w spółdzielniach,

• pomiotów świadczących kluczowe usługi dla społeczeństwa, takich jak np. jednostki opieki zdrowotnej, pomocy społecznej, szkoły i uczelnie wyższe, żłobki, kościoły czy też organizacje pozarządowe.

Najbardziej wrażliwym odbiorcom, zużywającym paliwo gazowe do celów grzewczych i spełniających kryterium osłonowe, będzie przysługiwać dodatkowo refundacja poniesionych kosztów podatku VAT (rozdz. 2, art.18, pkt. 1 i 2 ustawy gazowej). Zwrot ten przewidziany jest dla gospodarstw domowych, które jako główne źródło ciepła wykorzystują piec gazowy wpisany bądź zgłoszony do centralnej ewidencji emisyjności budynków (CEEB).

Przedsiębiorstwa energetyczne, w zamian za utrzymanie maksymalnej ceny gazu, otrzymają od rządu rekompensaty. Limit rekompensat dla spółek energetycznych zajmujących się gazem w 2023 r. ma wynieść 28 mld zł, a w 2024 r. – 1 mld zł.

Zwrot VAT uzależniony od zamożności

Zwrot pobranego podatku VAT będą mogły otrzymać osoby ogrzewające się gazem, które spełniają kryterium dochodowe dodatku osłonowego, czyli takie, których przeciętne miesięczne dochody nie przekraczają 2100 zł w przypadku jednoosobowego gospodarstwa domowego oraz 1500 zł/os. w przypadku gospodarstwa wieloosobowego. Równowartość VAT-u zwracana będzie na podstawie faktury z dołączonym dowodem uiszczenia zapłaty za fakturę.

Zwroty pobranego podatku VAT mają rozliczać samorządy (wójt, burmistrz albo prezydent miasta) na podstawie złożonego na piśmie lub drogą elektroniczną wniosku o refundację podatku. Trzeba będzie go złożyć w ciągu 30 dni od otrzymania faktury dokumentującej dostarczenie gazu lub dokumentu z rozliczeniem prognozowanym. ■

Źródło: ure.gov.pl; prawo.pl; money.pl

eprasa.pl 580e717f60

INFORMACJA HANDLOWO-RYNKOWA

Na podstawie informacji z PZDR opracowały: Ewa Wenc, ZODR w Barzkowicach
Barbara Grobelska, ZODR Oddział w Koszalinie

Wybrane ceny w dniu 7.12.2022 r.

Produkty rolne - ceny skupu netto

	jedn. miary	Białogard, Koszalin, Sławno	Drawsko, Szczecinek Wałcz	Kołobrzeg, Świdwin, Łobez	Goleniów, Gryfice, Kamień	Gryfino, Szczecin, Stargard	Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce	śr.	min.	max.
Gryka	dt	-	300,00	260,00	-	-	-	280,00	260,00	300,00
Jęczmień konsumpcyjny	dt	115,00	126,75	120,00	-	120,00	113,50	119,05	113,50	126,75
Kukurydza	dt	127,50	102,50	75,00	-	130,00	-	108,75	75,00	130,00
Łubin słodki	dt	152,50	165,00	160,00	-	-	-	159,17	152,50	165,00
Owies konsumpcyjny	dt	130,00	125,00	107,50	-	123,00	-	121,38	107,50	130,00
Owies paszowy	dt	112,50	120,00	110,00	-	-	100,00	110,63	100,00	120,00
Peluszka	dt	150,00	163,00	-	-	-	-	156,50	150,00	163,00
Pszenica konsumpcyjna	dt	145,00	145,50	137,50	139,00	152,00	136,67	142,61	136,67	152,00
Pszenica paszowa	dt	130,83	140,00	132,17	130,75	-	132,50	133,25	130,75	140,00
Pszenżyto	dt	117,50	123,67	126,50	119,00	125,00	113,67	120,89	113,67	126,50
Jałówki opasane (kl. E)	kg	8,50	-	12,00	12,90	-	8,72	10,53	8,50	12,90
Maciory i braki	kg	4,35	-	3,50	-	5,00	3,25	4,03	3,25	5,00
Mleko	l	2,30	-	2,48	2,96	2,79	2,44	2,59	2,30	2,96
Młode bydło opasowe (kl. A)	kg	10,00	-	11,50	12,90	-	11,25	11,41	10,00	12,90
Tuczniki kl. I	kg	6,75	7,50	7,50	8,00	7,45	7,25	7,41	6,75	8,00

Pasze - ceny brutto

	jedn. miary	Białogard, Koszalin, Sławno	Drawsko, Szczecinek Wałcz	Kołobrzeg, Świdwin, Łobez	Goleniów, Gryfice, Kamień	Gryfino, Szczecin, Stargard	Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce	śr.	min.	max.
dla bydła										
Koncentrat CJ	dt	-	-	285,00	310,00	-	353,00	316,00	285,00	353,00
Koncentrat KBO	dt	-	-	248,00	-	-	266,50	257,25	248,00	266,50
Mieszanka B	dt	-	-	188,00	-	-	-	188,00	188,00	188,00
Mieszanka BO	dt	-	-	-	260,00	-	392,00	326,00	260,00	392,00
dla trzody										
Koncentrat L	dt	-	248,00	370,50	250,00	-	325,50	298,50	248,00	370,50
Koncentrat LP	dt	-	260,00	354,50	-	-	-	307,25	260,00	354,50
Koncentrat prosiak	dt	-	300,00	337,00	-	-	357,00	331,33	300,00	357,00
Koncentrat PW	dt	-	276,00	338,00	255,00	-	-	289,67	255,00	338,00
Koncentrat T	dt	-	440,00	343,50	400,00	-	369,00	388,13	343,50	440,00
Mieszanka LK	dt	-	162,00	277,00	154,00	-	276,00	217,25	154,00	277,00
Mieszanka PP finiszer	dt	-	261,50	265,00	-	-	252,00	259,50	252,00	265,00
Mieszanka PP grower	dt	-	202,00	228,00	155,00	-	252,00	209,25	155,00	252,00
Mieszanka PP starter	dt	-	302,50	285,00	-	-	318,38	301,96	285,00	318,38
Mieszanka PW	dt	-	198,00	217,00	197,00	104,00	244,65	192,13	104,00	244,65
Prowit T	dt	-	245,00	-	-	-	432,00	338,50	245,00	432,00
inne										
Otręby pszenne	dt	-	-	153,00	200,00	159,50	-	170,83	153,00	200,00
Śruta kukurydziana	dt	-	236,00	-	-	249,50	236,00	240,50	236,00	249,50
Śruta sojowa	dt	-	-	306,00	-	-	304,00	305,00	304,00	306,00

eprasa.pl 580e717f60

Nawozy i środki ochrony roślin - ceny brutto

	jedn. miary	Białogard, Koszalin, Sławno	Drawsko, Szczecinek Wałcz	Kołobrzeg, Świdwin, Łobez	Goleniów, Gryfice, Kamień	Gryfino, Szczecin, Stargard	Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce	śr.	min.	max.
Amofoska 4-16-18	dt	-	-	325,00	295,00	295,00	327,50	310,63	295,00	327,50
Fosforan amonu/Polidap 18-46	dt	570,00	460,00	-	-	-	471,00	500,33	460,00	570,00
Inhibitor do mieszania z mocznikiem	l	-	-	-	-	-	18,00	18,00	18,00	18,00
Korn -Kali 40	dt	330,00	-	290,00	-	-	326,00	315,33	290,00	330,00
Lubofoska, Tarnogran lub NPK jesienne (4-6 % N)	dt	442,50	-	-	-	-	-	442,50	442,50	442,50
Mocznik bez dodatków 46	dt	410,00	438,00	385,00	430,00	-	454,25	423,45	385,00	454,25
Mocznik otoczkowany 46	dt	500,00	-	-	-	-	521,75	510,88	500,00	521,75
Mocznik z inhibitorem ureazy	dt	500,00	-	-	395,00	415,00	464,50	443,63	395,00	500,00
Polifoska 4-12-32	dt	-	-	400,00	-	-	462,00	431,00	400,00	462,00
Polifoska 6-20-30	dt	468,75	461,50	440,00	430,00	520,75	458,33	463,22	430,00	520,75
RSM - wodny roztwór saletrzano-mocznikowy 32	l	-	3,29	3,40	3,31	4,30	4,17	3,70	3,29	4,30
Saletra amonowa 32	dt	-	363,00	361,75	360,00	362,50	482,50	385,95	360,00	482,50
Saletra amonowa 34	dt	485,00	370,00	357,50	379,50	420,00	414,67	404,44	357,50	485,00
Saletra CAN 27	dt	450,00	-	-	-	-	408,00	429,00	408,00	450,00
Saletrzak/Salmag 28	dt	430,00	-	-	-	470,00	380,50	426,83	380,50	470,00
Siarczan potasu 50 granulowany	dt	-	-	-	-	310,00	234,00	272,00	234,00	310,00
Agil-S 100 EC	l	-	105,00	-	119,00	108,50	113,77	111,57	105,00	119,00
Boogie Xpro 400 EC	l	-	211,00	187,00	-	-	192,80	196,93	187,00	211,00
Bulldock 025 EC	l	-	53,00	-	-	-	-	53,00	53,00	53,00
Butisan 400 SC	l	-	-	-	-	-	118,15	118,15	118,15	118,15
Cabrio Duo 112 EC	l	-	88,00	-	-	76,65	81,10	81,92	76,65	88,00
Chwastox Turbo 340 SL	l	-	32,50	36,00	-	35,00	40,70	36,05	32,50	40,70
Coragen 200 SC	l	1 260,00	1 360,00	-	-	1 691,00	1 555,20	1 466,55	1 260,00	1 691,00
Cyperkill Max 500 EC	l	-	210,00	-	-	222,90	-	216,45	210,00	222,90
Decis Mega 50 EW	l	-	153,50	146,00	-	154,00	156,00	152,38	146,00	156,00
Delan 700 WG	kg	-	258,00	-	-	-	-	258,00	258,00	258,00
Delmetros 100 SC	l	-	182,00	-	-	179,00	172,50	177,83	172,50	182,00
Glean 75 WG	100 g	-	25,80	-	-	-	-	25,80	25,80	25,80
Goal 480 SC	l	-	308,00	-	-	-	281,20	294,60	281,20	308,00
Huzar Active Plus	l	-	-	-	-	156,76	-	156,76	156,76	156,76
Inazuma 130 WG	kg	223,00	250,00	-	-	228,50	239,82	235,33	223,00	250,00
Metazanex 500 SC	l	-	-	-	-	91,50	96,15	93,83	91,50	96,15

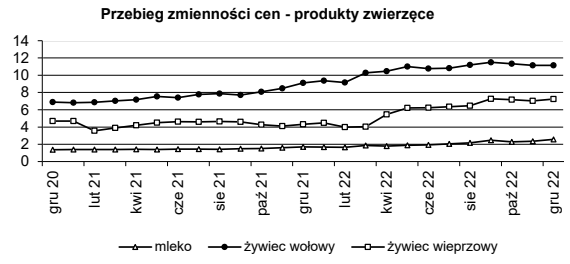

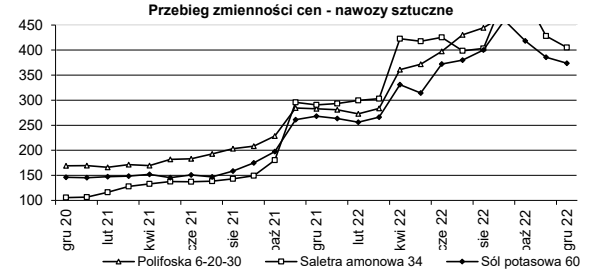

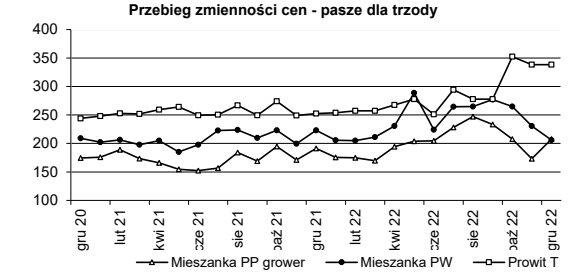

eprasa.pl 580e717f60

Produkty rolne - ceny sprzedaży u rolników i na targowiskach

	jedn. miary	Białogard, Koszalin, Sławno	Drawsko, Szczecinek Wałcz	Kołobrzeg, Świdwin, Łobez	Goleniów, Gryfice, Kamień	Gryfino, Szczecin, Stargard	Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce	śr.	min.	max.
Cielę (40-45 kg)	szt.	1 000,00	1 200,00	950,00	910,00	800,00	-	972,00	800,00	1 200,00
Jaja kurze średnie (50-60 g)	szt.	1,13	1,23	1,15	1,17	1,27	1,20	1,19	1,13	1,27
Jałówka cielna powyżej 1,5 r.	szt.	-	4 200	-	5 650	5 500	-	5 117	4 200	5 650
Jęczmień	dt	-	170,00	-	150,00	160,00	-	160,00	150,00	170,00
Krowa mleczna 3-5 lat	szt.	-	4 500	4 800	5 250	5 000	-	4 888	4 500	5 250
Mieszanka zbożowa	dt	-	180,00	150,00	150,00	140,00	-	155,00	140,00	180,00
Miód	l	45,17	43,33	41,50	43,33	40,83	37,00	41,86	37,00	45,17
Mleko krowie	l	2,25	2,67	2,83	3,50	3,50	2,46	2,87	2,25	3,50
Obornik	t	-	120,00	-	100,00	100,00	-	106,67	100,00	120,00
Owies	dt	125,00	140,00	-	160,00	140,00	-	141,25	125,00	160,00
Prosię (15 - 20 kg)	szt.	-	250,00	200,00	180,00	200,00	-	207,50	180,00	250,00
Pszenica	dt	190,00	200,00	-	180,00	180,00	-	187,50	180,00	200,00
Pszenżyto	dt	-	150,00	150,00	150,00	180,00	-	157,50	150,00	180,00
Siano łąkowe prasowane	t	280,00	380,00	320,00	280,00	300,00	-	312,00	280,00	380,00
Słoma zbożowa prasowana	t	-	200,00	-	250,00	250,00	-	233,33	200,00	250,00
Ziemniaki jadalne min. 50 kg	dt	155,00	180,00	150,00	130,00	139,50	147,50	150,33	130,00	180,00

Usługi rolnicze i olej napędowy - ceny brutto

	jedn. miary	Białogard, Koszalin, Sławno	Drawsko, Szczecinek Wałcz	Kołobrzeg, Świdwin, Łobez	Goleniów, Gryfice, Kamień	Gryfino, Szczecin, Stargard	Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce	śr.	min.	max.
Bronowanie	ha	150,00	100,00	155,00	140,00	124,67	97,20	127,81	97,20	155,00
Foliowanie bel sianokiszonki	szt.	-	36,00	-	-	-	-	36,00	36,00	36,00
Koszenie traw	ha	200,00	150,00	186,67	200,00	200,00	-	187,33	150,00	200,00
Najem pracownika - prace dorywcze	h	20,00	25,00	25,00	24,00	23,33	14,04	21,90	14,04	25,00
Olej napędowy	l	7,86	7,71	7,77	7,78	7,71	7,66	7,75	7,66	7,86
Oprysk roślin	ha	90,00	85,00	100,00	86,67	95,00	66,20	87,14	66,20	100,00
Orka głęboka	ha	290,00	350,00	335,00	240,00	310,33	277,50	300,47	240,00	350,00
Prasa rolująca sł./siano (bele od Ø 1,5 m)	szt.	25,00	36,00	-	-	-	-	30,50	25,00	36,00
Prasa rolująca sł./siano (bele ok. Ø 1,2 m)	szt.	25,00	18,50	15,00	17,00	25,00	-	20,10	15,00	25,00
Roztrząsanie obornika z załadunkiem	t	255,00	-	217,00	-	87,75	140,00	174,94	87,75	255,00
Sadzenie ziemniaków	ha	-	200,00	250,00	220,00	-	-	223,33	200,00	250,00
Siew zbóż agregatem uprawowo siewnym	ha	210,00	200,00	275,00	265,00	270,00	198,60	236,43	198,60	275,00
Siew zbóż siewnikiem	ha	240,00	135,00	205,00	200,00	294,40	150,60	204,17	135,00	294,40
Transport ciągnik z przyczepą do 12 t	h	140,00	150,00	160,00	156,67	195,50	172,90	162,51	140,00	195,50
Transport ciągnik z przyczepą powyżej 12 t	h	180,00	120,00	180,00	180,00	150,00	233,00	173,83	120,00	233,00
Uprawa agregatem podorywkowym	ha	210,00	175,00	150,00	150,00	229,50	169,10	180,60	150,00	229,50
Uprawa agregatem uprawowym	ha	225,00	190,00	212,50	200,00	250,00	181,00	209,75	181,00	250,00
Włókowanie	ha	-	100,00	135,00	145,00	-	135,20	128,80	100,00	145,00
Wynajem ciągnika do 80 KM	h	-	150,00	-	125,00	135,00	118,00	132,00	118,00	150,00
Wynajem ciągnika powyżej 80 KM	h	-	200,00	240,00	160,00	175,00	208,00	196,60	160,00	240,00
Zbiór buraków kombajnem	ha	-	-	1200,00	1050,00	-	-	1 125,00	1 050,00	1 200,00
Zbiór kombajnem z rozdrobn. słomy	ha	395,00	435,00	508,33	410,00	507,50	525,00	463,47	395,00	525,00
Zbiór kombajnem zbożowym	ha	335,00	400,00	441,67	385,00	467,35	512,50	423,59	335,00	512,50
Zbiór kukurydzy sieczkarnią polową	ha	-	-	-	-	-	1250,00	1 250,00	1 250,00	1 250,00
Zbiór traw przyczepą samozbierającą	ha	-	150,00	-	160,00	-	-	155,00	150,00	160,00

Uwaga: Opracowano na podstwie informacji zebranych w PZDR, szersze informacje cenowo-rynkowe na naszej stronie internetowej www.zodr.pl

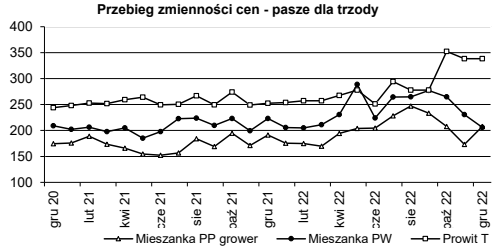

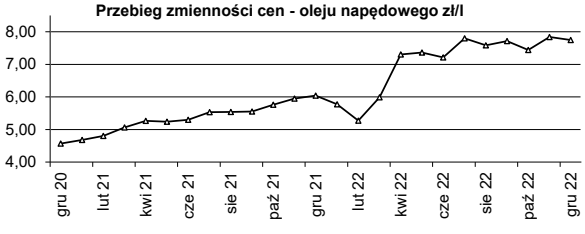

eprasa.pl 580e717f60

INFORMACJA HANDLOWO-RYNKOWA

Na podstawie informacji z PZDR opracowały: Ewa Wenc, ZODR w Barzkowicach
Barbara Grobelska, ZODR Oddział w Koszalinie

Wybrane ceny w dniu 5.01.2023 r.

Produkty rolne - ceny skupu netto

	jedn. miary	Białogard, Koszalin, Sławno	Drawsko, Szczecinek Wałcz	Kołobrzeg, Świdwin, Łobez	Goleniów, Gryfice, Kamień	Gryfino, Szczecin, Stargard	Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce	śr.	min.	max.
Gorczyca	dt	-	-	-	271,00	-	-	271,00	271,00	271,00
Gryka	dt	-	300,00	260,00	-	-	-	280,00	260,00	300,00
Jęczmień paszowy	dt	106,25	105,00	-	115,00	-	109,00	108,81	105,00	115,00
Kukurydza	dt	125,00	110,00	125,00	125,00	123,00	-	121,60	110,00	125,00
Łubin słodki	dt	-	147,50	150,00	-	195,00	-	164,17	147,50	195,00
Owies konsumpcyjny	dt	120,00	120,00	113,33	-	-	-	117,78	113,33	120,00
Owies paszowy	dt	108,75	100,00	106,25	-	113,00	100,00	105,60	100,00	113,00
Peluszka	dt	-	153,00	155,00	-	-	-	154,00	153,00	155,00
Pszenica konsumpcyjna	dt	137,33	131,50	138,33	134,00	140,00	135,83	136,17	131,50	140,00
Pszenica paszowa	dt	128,33	120,00	128,39	125,00	135,00	128,50	127,54	120,00	135,00
Jałówki opasane (kl. E)	kg	9,50	-	10,00	-	-	9,25	9,58	9,25	10,00
Maciory i braki	kg	4,10	-	4,00	-	4,80	3,25	4,04	3,25	4,80
Mleko	l	2,30	-	2,46	-	2,79	2,62	2,54	2,30	2,79
Młode bydło opasowe (kl. A)	kg	10,00	-	11,50	-	-	11,25	10,92	10,00	11,50
Tuczniki kl. I	kg	7,35	8,00	7,35	-	7,41	7,00	7,42	7,00	8,00

Pasze - ceny brutto

	jedn. miary	Białogard, Koszalin, Sławno	Drawsko, Szczecinek Wałcz	Kołobrzeg, Świdwin, Łobez	Goleniów, Gryfice, Kamień	Gryfino, Szczecin, Stargard	Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce	śr.	min.	max.
dla bydła										
Koncentrat CJ	dt	-	424,00	-	310,00	-	353,00	362,33	310,00	424,00
Koncentrat KBO	dt	-	-	250,00	-	-	266,50	258,25	250,00	266,50
Mieszanka B	dt	-	-	280,00	-	-	292,00	286,00	280,00	292,00
Mieszanka BO	dt	-	-	-	260,00	-	392,00	326,00	260,00	392,00
dla trzody										
Koncentrat L	dt	-	420,00	372,00	-	-	372,75	388,25	372,00	420,00
Koncentrat LP	dt	-	-	355,50	-	-	420,00	387,75	355,50	420,00
Koncentrat prosiak	dt	-	300,00	335,00	-	-	394,50	343,17	300,00	394,50
Koncentrat PW	dt	-	396,00	340,00	-	-	464,00	400,00	340,00	464,00
Koncentrat T	dt	-	440,00	343,50	400,00	-	369,00	388,13	343,50	440,00
Mieszanka LK	dt	-	262,00	280,00	-	-	276,00	272,67	262,00	280,00
Mieszanka PP finiszer	dt	-	268,00	265,00	-	-	252,00	261,67	252,00	268,00
Mieszanka PP grower	dt	-	202,00	230,00	-	-	252,00	228,00	202,00	252,00
Mieszanka PP starter	dt	-	302,50	285,00	-	-	318,38	301,96	285,00	318,38
Mieszanka PW	dt	-	198,00	220,00	197,00	-	244,65	214,91	197,00	244,65
Prowit T	dt	-	245,00	-	-	-	432,00	338,50	245,00	432,00
inne										
Otręby pszenne	dt	-	-	152,50	200,00	159,50	-	170,67	152,50	200,00
Śruta kukurydziana	dt	-	236,00	-	-	249,50	236,00	240,50	236,00	249,50
Śruta sojowa	dt	-	-	305,00	-	-	304,00	304,50	304,00	305,00

eprasa.pl 580e717f60

Nawozy i środki ochrony roślin - ceny brutto

	jedn. miary	Białogard, Koszalin, Sławno	Drawsko, Szczecinek Wałcz	Kołobrzeg, Świdwin, Łobez	Goleniów, Gryfice, Kamień	Gryfino, Szczecin, Stargard	Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce	śr.	min.	max.
Amofoska 4-16-18	dt	-	-	310,00	332,50	295,00	390,00	331,88	295,00	390,00
Fosforan amonu/Polidap 18-46	dt	570,00	570,00	-	-	-	579,00	573,00	570,00	579,00
Inhibitor do mieszania z mocznikiem	l	-	-	-	-	-	21,60	21,60	21,60	21,60
Korn -Kali 40	dt	330,00	-	290,00	-	-	326,00	315,33	290,00	330,00
Lubofoska, Tarnogran lub NPK jesienne (4-6 % N)	dt	-	-	-	-	-	320,40	320,40	320,40	320,40
Mocznik bez dodatków 46	dt	425,00	443,50	382,50	415,00	-	398,50	412,90	382,50	443,50
Mocznik otoczkowany 46	dt	500,00	-	-	-	-	539,25	519,63	500,00	539,25
Mocznik z inhibitorem ureazy	dt	500,00	-	-	417,00	415,00	497,15	457,29	415,00	500,00
Polifoska 4-12-32	dt	-	-	400,00	-	-	554,40	477,20	400,00	554,40
Polifoska 6-20-30	dt	461,25	441,80	453,75	447,50	441,50	470,70	452,75	441,50	470,70
RSM - wodny roztwór saletrzano-mocznikowy 32	l	-	3,29	3,30	3,44	4,30	4,17	3,70	3,29	4,30
Saletra amonowa 32	dt	-	405,00	356,30	375,50	362,50	478,50	395,56	356,30	478,50
Saletra amonowa 34	dt	405,00	382,30	373,75	367,50	420,00	399,17	391,29	367,50	420,00
Saletra CAN 27	dt	450,00	-	-	-	-	408,00	429,00	408,00	450,00
Saletrzak/Salmag 28	dt	-	-	366,10	-	-	380,50	373,30	366,10	380,50
Siarczan potasu 50 granulowany	dt	-	-	-	-	310,00	280,80	295,40	280,80	310,00
Agil-S 100 EC	l	-	105,00	-	119,00	106,00	116,77	111,69	105,00	119,00
Boogie Xpro 400 EC	l	-	211,00	187,00	-	-	192,80	196,93	187,00	211,00
Bulldock 025 EC	l	-	53,00	-	-	-	-	53,00	53,00	53,00
Butisan 400 SC	l	-	-	-	-	-	118,15	118,15	118,15	118,15
Cabrio Duo 112 EC	l	-	88,00	-	-	76,65	81,10	81,92	76,65	88,00
Chwastox Turbo 340 SL	l	-	32,50	36,00	-	35,00	40,70	36,05	32,50	40,70
Coragen 200 SC	l	1 260,00	1 360,00	-	-	1 582,00	1 556,20	1 439,55	1 260,00	1 582,00
Cyperkill Max 500 EC	l	-	210,00	-	-	222,90	-	216,45	210,00	222,90
Decis Mega 50 EW	l	-	153,50	146,00	-	154,00	156,00	152,38	146,00	156,00
Delan 700 WG	kg	-	258,00	-	-	-	-	258,00	258,00	258,00
Delmetros 100 SC	l	-	182,00	-	-	179,00	172,50	177,83	172,50	182,00
Glean 75 WG	100 g	-	25,80	-	-	-	-	25,80	25,80	25,80
Goal 480 SC	l	-	308,00	-	-	-	281,20	294,60	281,20	308,00
Huzar Active Plus	l	-	-	-	-	156,76	-	156,76	156,76	156,76
Inazuma 130 WG	kg	223,00	250,00	-	-	228,50	249,62	237,78	223,00	250,00
Metazanex 500 SC	l	-	-	-	-	91,50	96,15	93,83	91,50	96,15

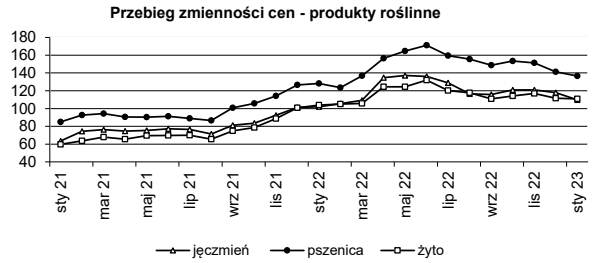

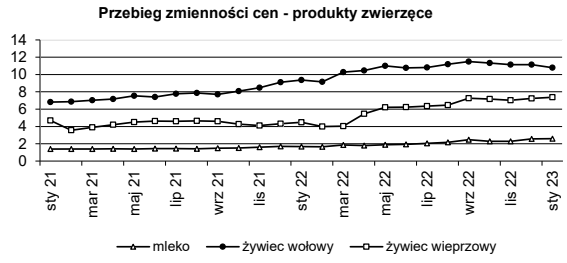

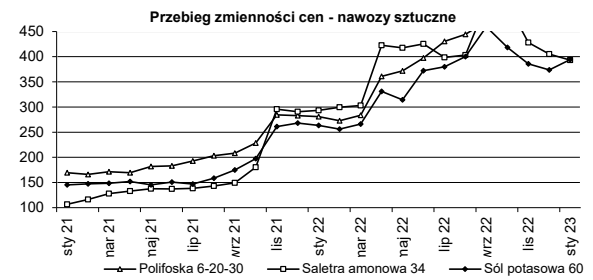

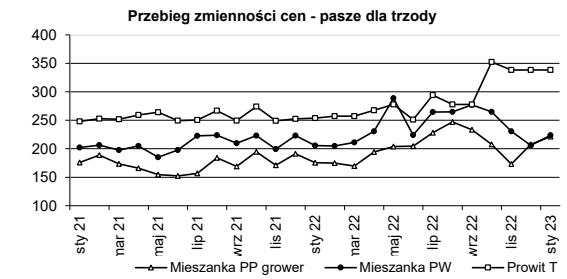

eprasa.pl 580e717f60

Produkty rolne - ceny sprzedaży u rolników i na targowiskach

	jedn. miary	Białogard, Koszalin, Sławno	Drawsko, Szczecinek Wałcz	Kołobrzeg, Świdwin, Łobez	Goleniów, Gryfice, Kamień	Gryfino, Szczecin, Stargard	Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce	śr.	min.	max.
Cielę (40-45 kg)	szt.	-	1 100,00	950,00	860,00	700,00	-	902,50	700,00	1 100,00
Jaja kurze średnie (50-60 g)	szt.	1,10	1,27	1,10	1,23	1,30	1,20	1,20	1,10	1,30
Jałówka cielna powyżej 1,5 r.	szt.	-	4 200	-	5 650	5 500	-	5 117	4 200	5 650
Jęczmień	dt	-	120,00	-	120,00	160,00	-	133,33	120,00	160,00
Krowa mleczna 3-5 lat	szt.	-	4 500	4 800	5 250	5 000	-	4 888	4 500	5 250
Mieszanka zbożowa	dt	-	150,00	150,00	130,00	140,00	-	142,50	130,00	150,00
Miód	l	44,17	43,33	41,75	43,00	40,83	38,25	41,89	38,25	44,17
Mleko krowie	l	2,30	2,90	2,71	3,50	3,50	2,49	2,90	2,30	3,50
Obornik	t	-	250,00	-	200,00	150,00	-	200,00	150,00	250,00
Owies	dt	130,00	140,00	130,00	120,00	140,00	-	132,00	120,00	140,00
Prosię (15 - 20 kg)	szt.	-	200,00	250,00	-	200,00	-	216,67	200,00	250,00
Pszenica	dt	180,00	150,00	180,00	150,00	180,00	-	168,00	150,00	180,00
Pszenżyto	dt	-	-	150,00	130,00	180,00	-	153,33	130,00	180,00
Siano łąkowe prasowane	t	-	-	320,00	280,00	300,00	-	300,00	280,00	320,00
Słoma zbożowa prasowana	t	-	200,00	-	250,00	250,00	-	233,33	200,00	250,00
Ziemniaki jadalne min. 50 kg	dt	120,00	170,00	135,00	100,00	116,50	145,00	131,08	100,00	170,00

Usługi rolnicze i olej napędowy - ceny brutto

	jedn. miary	Białogard, Koszalin, Sławno	Drawsko, Szczecinek Wałcz	Kołobrzeg, Świdwin, Łobez	Goleniów, Gryfice, Kamień	Gryfino, Szczecin, Stargard	Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce	śr.	min.	max.
Bronowanie	ha	150,00	110,00	155,00	105,00	124,67	100,00	124,11	100,00	155,00
Foliowanie bel sianokiszonki	szt.	-	36,00	-	-	-	-	36,00	36,00	36,00
Koszenie traw	ha	200,00	150,00	186,67	200,00	200,00	-	187,33	150,00	200,00
Najem pracownika - prace dorywcze	h	20,00	25,00	22,50	24,00	23,33	14,04	21,48	14,04	25,00
Olej napędowy	l	7,83	7,63	7,78	7,79	7,67	7,62	7,72	7,62	7,83
Oprysk roślin	ha	90,00	95,00	100,00	90,00	112,50	70,00	92,92	70,00	112,50
Orka głęboka	ha	290,00	350,00	335,00	240,00	310,33	277,50	300,47	240,00	350,00
Prasa rolująca sł./siano (bele od Ø 1,5 m)	szt.	-	36,00	-	-	-	-	36,00	36,00	36,00
Prasa rolująca sł./siano (bele ok. Ø 1,2 m)	szt.	25,00	18,50	15,00	17,00	25,00	-	20,10	15,00	25,00
Roztrząsanie obornika z załadunkiem	t	-	-	-	-	87,75	140,00	113,88	87,75	140,00
Sadzenie ziemniaków	ha	-	200,00	250,00	220,00	-	-	223,33	200,00	250,00
Siew zbóż agregatem uprawowo siewnym	ha	210,00	200,00	275,00	180,00	270,00	198,60	222,27	180,00	275,00
Siew zbóż siewnikiem	ha	240,00	135,00	205,00	175,00	-	150,60	181,12	135,00	240,00
Transport ciągnik z przyczepą do 12 t	h	140,00	150,00	160,00	156,67	195,50	172,90	162,51	140,00	195,50
Transport ciągnik z przyczepą powyżej 12 t	h	180,00	120,00	180,00	180,00	150,00	233,00	173,83	120,00	233,00
Uprawa agregatem podorywkowym	ha	210,00	175,00	150,00	150,00	229,50	169,10	180,60	150,00	229,50
Uprawa agregatem uprawowym	ha	225,00	190,00	212,50	175,00	250,00	181,00	205,58	175,00	250,00
Włókowanie	ha	-	100,00	135,00	90,00	-	135,20	115,05	90,00	135,20
Wynajem ciągnika do 80 KM	h	-	150,00	-	125,00	135,00	118,00	132,00	118,00	150,00
Wynajem ciągnika powyżej 80 KM	h	-	200,00	240,00	160,00	175,00	208,00	196,60	160,00	240,00
Zbiór buraków kombajnem	ha	-	-	1200,00	900,00	-	-	1050,00	900,00	1200,00
Zbiór kombajnem z rozdrobn. słomy	ha	395,00	435,00	508,33	470,00	507,50	525,00	473,47	395,00	525,00
Zbiór kombajnem zbożowym	ha	350,00	400,00	441,67	450,00	467,35	512,50	436,92	350,00	512,50
Zbiór kukurydzy sieczkarnią polową	ha	-	-	-	-	-	1250,00	1250,00	1 250,00	1 250,00
Zbiór traw przyczepą samozbierającą	ha	-	150,00	-	160,00	-	-	155,00	150,00	160,00

Uwaga: Opracowano na podstwie informacji zebranych w PZDR, szersze informacje cenowo-rynkowe na naszej stronie internetowej www.zodr.pl

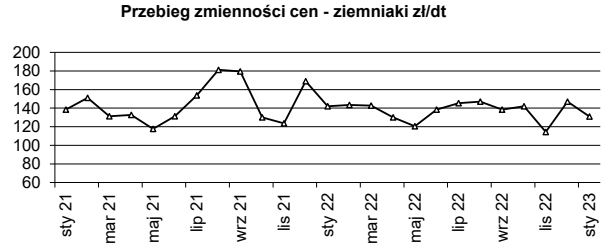

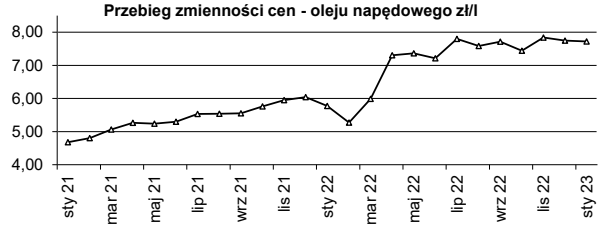

eprasa.pl 580e717f60

RYNKI ROLNE

Wszystkie przedstawione poniżej dane są zbierane i udostępniane przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w ramach Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej, i udostępniane w formie tygodniowych biuletynów na stronie www.minrol.gov.pl

1. Średnie ceny w przedsiębiorstwach prowadzących zakupy zboża (zł/tonę, bez VAT)

Regiony: Centralno-wschodni - województwa: lubelskie, łódzkie, mazowieckie, podlaskie, warmińsko-mazurskie; Południowy: dolnośląskie, małopolskie, opolskie, podkarpackie, śląskie, świętokrzyskie; Północno-zachodni: kujawsko-pomorskie, lubuskie, pomorskie, wielkopolskie, zachodniopomorskie. nld - niewystarczająca liczba danych do prezentacji

Towar		Polska			REGIONY								
					Centralno-Wschodni			Południowy			Północno-Zachodni		
		15.01	8.01	zmiana [%]	15.01	8.01	zmiana [%]	15.01	8.01	zmiana [%]	15.01	8.01	zmiana [%]
Pszenica	kons.	1398	--	-2,2	1362	1371	-0,6	1457	1482	-1,7	1383	1431	-3,4
	pasz.	1430	--	-2,0	1423	1483	-4,0	1352	1481	-8,7	1440	1445	-0,4
Żyto	kons.	1143	--	-0,3	1129	1110	1,8	1082	nld	*	1173	1149	2,0
	pasz.	1095	--	-2,4	1096	1117	-1,9	nld	--	--	1096	1126	-2,7
Jęczmień	kons.	1142	--	*	nld	--	--	--	--	--	nld	nld	*
	pasz.	1244	--	-3,7	1284	1307	-1,7	1198	nld	*	1244	1259	-1,2
	browar.	1502	--	-4,6	nld	nld	*	--	--	--	1517	1646	-7,8
Kukurydza	pasz. "mokra"	nld	--	*	nld	nld	*	nld	nld	*	--	--	--
	pasz.	1287	--	-4,6	1348	1429	-5,7	1350	nld	*	1249	1283	-2,7
Owies	kons.	1327	--	*	--	nld	--	--	--	--	1327	nld	*
	pasz.	1237	--	-1,2	1271	nld	*	--	--	--	1213	nld	*
Pszenżyto	pasz.	1248	--	-1,9	1261	1282	-1,7	1220	nld	*	1235	1266	-2,5

2. Średnie miesięczne ceny netto zbóż monitorowanych przez zintegrowany system rolniczej informacji rynkowej

Rodzaj ziarna		styczeń '22	luty '22	marzec '22	kwiecień '22	maj'22	czerwiec '22	lipiec '22	sierpień '22	wrzesień '22	październik '22	listopad '22	grudzień '22
Pszenica	kons.	1297,1	1274,1	1526,8	1661,5	1717,1	1700,8	1569,1	1546,1	1519,7	1590,3	1556,3	1483,5
	paszowe	1267,1	1246,6	1495,7	1669,4	1719,6	1737,5	1715,1	1571,3	1538,7	1595,8	1564,7	1494,7
Żyto	kons.	1131,3	1084,6	1211,2	1332,1	1367,1	1380,9	1213,2	1219,0	1214,9	1226,9	1214,4	1179,8
	paszowe	1067,5	1018,3	1155,4	1274,3	1354,1	1296,0	1193,4	1168,5	1174,8	1216,6	1228,5	1194,1
Jęczmień	kons.	1110,1	1121,0	1309,0	1417,9	1395,6	1288,8	1186,8	1303,6	1283,7	1263,3	1273,4	1212,3
	paszowe	1154,7	1119,2	1261,4	1414,4	1486,1	1433,2	1256,5	1268,6	1305,0	1339,8	1340,5	1322,9
	browar.	1255,8	1288,7	1388,8	1497,9	1662,5	1639,4	1416,3	1514,2	1435,3	1574,6	1569,2	1554,9
Kukurydza	paszowe	1072,4	1106,1	1302,6	1438,0	1472,2	1445,5	1429,5	1424,7	1419,6	1430,1	1401,1	1354,4
Owies	kons.	932,5	1051,3	1143,5	1267,6	1303,3	1321,5	1233,6	1191,5	1271,8	1307,4	1349,8	1345,8
	paszowe	948,6	934,3	1052,0	1141,3	1196,1	1192,9	1118,2	1073,1	1183,4	1227,9	1261,5	1251,1
Pszenżyto	paszowe	1178,0	1141,3	1307,8	1436,3	1497,9	1477,8	1339,3	1313,1	1345,8	1365,7	1382,6	1330,5

3. Ceny zakupu tuczników wg EUROP w kraju i makroregionach (bez VAT)

(masa ciepła poubojowa zł/t)

Regiony: Północny - województwa: kujawsko-pomorskie, pomorskie, warmińsko-mazurskie, Środkowo-wschodni: łódzkie, mazowieckie, podlaskie, Południowo-wschodni: lubelskie, małopolskie, podkarpackie, śląskie, świętokrzyskie, Zachodni: dolnośląskie, lubelskie, opolskie, wielkopolskie, zachodniopomorskie.

Klasa pół-tusz	Polska			REGIONY											
				Północny			Środkowo-Wsch.			Południowo-Wsch.			Zachodni		
	15.01	8.01	zmiana [%]	15.01	8.01	zmiana [%]	15.01	8.01	zmiana [%]	15.01	8.01	zmiana [%]	15.01	8.01	zmiana [%]
S	9 541	9 708	-1,7	9 449	9 629	-1,9	9 577	9 768	-2,0	9 528	9 667	-1,4	9 578	9 717	-1,4
E	9 488	9 657	-1,7	9 437	9 645	-2,2	9 535	9 711	-1,8	9 475	9 650	-1,8	9 471	9 616	-1,5
U	9 169	9 344	-1,9	9 115	9 338	-2,4	9 262	9 443	-1,9	9 128	9 311	-2,0	9 127	9 281	-1,7
R	8 817	9 004	-2,1	*	*	*	8 979	9 150	-1,9	8 746	8 896	-1,7	8 752	8 972	-2,4
O	7 912	8 177	-3,2	*	*	*	*	*	*	*	*	*	7 736	7 978	-3,0
P	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
RAZEM	**9 461**	**9 636**	**-1,8**	**9 401**	**9 599**	**-2,1**	**9 517**	**9 708**	**-2,0**	**9 447**	**9 609**	**-1,7**	**9 443**	**9 596**	**-1,6**

4. Ceny zakupu bydła rzeźnego wg makroregionów

(waga żywca zł/t, tygodniowe zmiany cen oraz struktury zakupu w %)

Regiony: Północny - województwa: podlaskie, pomorskie, warmińsko-mazurskie, zachodniopomorskie, Centralny: kujawsko-pomorskie, mazowieckie, łódzkie, wielkopolskie, lubuskie, Południowy: lubelskie, małopolskie, podkarpackie, świętokrzyskie, dolnośląskie, opolskie, śląskie.

Kategoria bydła	REGIONY											
	Centralny				Południowy				Północny			
	15.01. w.ż.	zmiana [%]	śr. masa tuszy ciepł. [kg]	strukt. zakupu [%]	15.01. w.ż.	zmiana [%]	śr. masa tuszy ciepł. [kg]	strukt. zakupu [%]	15.01. w.ż.	zmiana [%]	śr. masa tuszy ciepł. [kg]	strukt. zakupu [%]
Bydło ogółem	10,74	-2,5	322,4	100,0	10,85	-0,8	320,3	100,0	10,34	1,9	312,0	100,0
bydło 8-12 m-cy (Z)	9,61	2,4	253,3	0,1	11,50	-3,2	242,5	0,1	--	--	--	--
byki 12-24 m-ce (A)	11,57	-2,7	351,7	36,4	11,78	-2,8	348,1	34,4	11,53	-0,1	354,3	20,5
byki > 24 m-cy (B)	11,51	-1,8	402,7	10,5	11,82	-2,0	388,4	7,7	11,48	-0,3	392,0	6,6
wolce > 12 m-cy (C)	--	--	--	--	--	--	*	--	--	--	*	--
krowy (D)	8,65	-2,2	280,2	30,3	8,82	0,5	296,2	32,9	9,01	2,5	285,3	54,6
jałówki > 12 m-cy (E)	11,46	-1,4	294,8	22,7	11,55	-0,5	292,7	24,9	10,81	2,6	303,2	16,7

* z uwagi na wymóg nieidentyfikowalności danych ceny nie podano

Opracował: Andrzej Kamiński

eprasa.pl 580e717f60

Ogłoszenia rolników

KUPNO

Ciągnik Zetor, przystawkę do kukurydzy, siewnik do kukurydzy i rozsiewacz nawozu. Tel. 728 032 907.
Ciągnik Zetor, Forterna, agregat uprawowy 3 m, formownica do redlin ziemniaków, sadzarka do ziemniaków talerzowa. Tel. 795 807 728.
Bizon Rekord, BS, Claas, sortownik do ziemniaków, pług obrotowy Kverneland, Famarol, siewnik zbożowy, agregat siewny i opryskiwacz ciągany na kołach Pilmet. Tel. 511 924 809
Rozsiewacz wapna rcw, Unia Brzeg, dmuchawa do zboża ssąco-tłocząca. Tel. 790 318 118

SPRZEDAŻ

ROŚLINY

Ziemniaki sadzeniaki klasyfikowane, odmiany: Vineta kl. A, Corinna kl. B, Anuschka kl. A, Red Sonia kl. A, Marabel kl. A, Belana kl. A. Możliwy transport. Lubiewko. Tel. 606-207-291 lub 606-897-291.
Łubin żółty słodki 13 ton, owies 5 ton. Tel. 693 021 036.

ZWIERZĘTA

20 uli z pszczołami, leżaki dadanowskie, gęsi, indyki, kaczki, króliki, pstrągi żywe i wędzone, ryby kolorowe. Resko, tel: 518 558 924

MASZYNY I URZĄDZENIA

Sortownik do ziemniaków elektryczny. Tel. 693 021 036.
3 zbiorniki przystosowane do nawozu RSM, każdy po 50 tys. litrów, z pompą do wyciągania nawozu, 4-letnie, stan dobry. Tel. 603 743 814.
Waga samochodowa najazdowa 50-tonowa elektroniczna. Tel. 603 743 814.
Ciągniki 360, 330, siewnik Poznaniak, maszyny różne. Tel. 889 600 257.
Kombajn ziemniaczany Anna, radełka pięciorzędowe, rozrzutnik obornika, kultywator 2,7 m. Tel. 662 295 827.
Zgrabiarka 7-kołowa Resko, Tel. 518 558 924.

GRUNTY I NIERUCHOMOŚCI

Działki pod zabudowę położone w Łobzie przy ul. Wojcelskiej. 1. Działka o areale 1370 m^2 w cenie 40 zł/m^2. Tel. 501 437 274.

RÓŻNE

Usługi transportowe/przeprowadzki do 3,5 t. Stargard i okolice. Tel. 696 449 143.
Naprawa pękniętych bloków silnikowych spalinowych, pęknięcia płaszczy wodnych,dziury. Dojazd do klienta. Tel: 601 859 884

Warunki prenumeraty, przyjmowanie reklam

WARUNKI PRENUMERATY
Prenumerata jest prowadzona w 18 PZDR na terenie całego województwa. Roczna cena prenumeraty 1 egz. u doradcy - 30,00 zł, prenumerata pocztowa - 80,00 zł (w przypadku większej ilości egz. prosimy o kontakt z redakcją). Zamówienia na prenumeratę należy przesyłać na adres: redakcja.barzkowice@home.pl lub barzkowice@home.pl, fax 91 561 37 91, albo pocztą: ZODR w Barzkowicach, Redakcja 73-134 Barzkowice 2.
Wpłaty na prenumeratę przyjmujemy na konto: Bank Gospodarstwa Krajowego Oddział w Szczecinie 10 1130 1176 0022 2146 6320 0005

ZAMIESZCZENIE REKLAM (CENY BRUTTO)
Reklama w pełnym kolorze:
A4 - pierwsza emisja - 1 130 zł, kolejne - 910 zł
A5 - pierwsza emisja - 590 zł, kolejne - 480 zł
Artykuł reklamowy A4 - 550 zł
Moduły (1 moduł 45x62 mm) - 40 zł/moduł

PRZYJMOWANIE REKLAM I OGŁOSZEŃ
Treść reklamy wraz ze zleceniem i oświadczeniem, że zleceniodawca zapoznał się z treścią Zasad ogólnych przyjmowania ogłoszeń i reklam... należy przesłać (**do 10. dnia w miesiącu poprzedzającym wydanie**, np. do 10 stycznia do nr lutowego) na adres redakcji. Formularz zlecenia, Zasady ogólne dot. reklamy oraz wymogi techniczne dostępne są na stronie www.zodr.pl/wydawnictwo.

Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych reklam i ogłoszeń, zastrzega sobie prawo redagowania i skracania nadesłanych tekstów.

Ogłoszenia drobne od rolników zamieszczamy bezpłatnie.

Wydawca: ZODR w Barzkowicach, www.zodr.pl
Redakcja: ZODR w Barzkowicach
73-134 Barzkowice 2, tel. 91 479 40 59, 479 40 43
fax 91 561 37 91
facebook.com/zodr.barzkowice
e-mail: redakcja.barzkowice@home.pl
Zespół: Sylwia Lenard (redaktor naczelna)
Karolina Sawczuk (skład, projekt okładki)
Druk: TOP DRUK Sp. o.o. sp.k., ul. Nowogrodzka 151a, 18-400 Łomża, nakład 1300 egz.

Kontakt z nami

Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach, 73-134 Barzkowice 2
tel. (91) 479 40 10; 15, (91) 561 37 00
fax (91) 561 37 91
e-mail: barzkowice@home.pl, www.zodr.pl

Oddział w Koszalinie, ul. Przemysłowa 8
75-216 Koszalin
tel. (94) 341 87 30, fax (94) 342 79 24
e-mail: koszalin.oddzial@zodr.pl

POWIATOWE ZESPOŁY DORADZTWA ROLNICZEGO

PZDR w Białogardzie, ul. Kisielice Duże 28, 78-200 Białogard
tel. (94) 312 04 10, fax (94) 311 26 88, kom. 513 161 525
e-mail: bialogard.pzdr@zodr.pl

PZDR w Choszcznie, ul. Jagiełły 17c/6, 73-200 Choszczno
tel./fax (95) 765 27 93, kom. 513 164 889
e-mail: choszczno.pzdr@zodr.pl

PZDR w Drawsku Pomorskim
ul. Gdyńska 4, 78-500 Drawsko Pom.
tel./fax (94) 363 22 64, kom. 513 161 531
e-mail: drawsko.pzdr@zodr.pl

PZDR w Gryficach, ul. Wojska Polskiego 57/5, 72-300 Gryfice
tel./fax (91) 384 71 52, kom. 513 161 417
e-mail: gryfice.pzdr@zodr.pl

PZDR w Gryfinie zs. w Baniach, ul. Targowa 19
74-110 Banie, tel./fax (91) 416 80 62
kom. 513 161 505, e-mail: gryfino.pzdr@zodr.pl

PZDR w Goleniowie zs. w Nowogardzie
ul. Wojska Polskiego 67, 72-200 Nowogard
tel./fax (91) 392 71 75, kom. 513 161 437
e-mail: goleniow.pzdr@zodr.pl

PZDR w Kamieniu Pom. zs. w Golczewie
ul. Niepodległości 23, 72-410 Golczewo
tel./fax (91) 382 34 98, kom. 513 161 413
e-mail: kamien.pzdr@zodr.pl

PZDR w Kołobrzegu
ul. 6 Dywizji Piechoty 60, 78-100 Kołobrzeg
tel./fax (94) 352 40 30, kom. 513 161 526
e-mail: kolobrzeg.pzdr@zodr.pl

PZDR w Koszalinie, ul. Przemysłowa 8, 75-216 Koszalin
tel. (94) 342 79 29, kom. 513 164 897
e-mail: koszalin.pzdr@zodr.pl

PZDR w Łobzie, ul. Północna 10, 73-150 Łobez
tel./fax (91) 397 09 21, kom. 513 161 440
e-mail: lobez.pzdr@zodr.pl

PZDR w Myśliborzu, ul. Spokojna 13, 74-300 Myślibórz
tel./fax (95) 747 93 51, kom. 513 161 541
e-mail: mysliborz.pzdr@zodr.pl

PZDR w Pyrzycach, ul. Kościuszki 26, 74-200 Pyrzyce
tel./fax (91) 570 48 75, kom. 513 161 508
e-mail: pyrzyce.pzdr@zodr.pl

PZDR w Sławnie zs. w Darłowie
ul. Tynieckiego 2, 76-150 Darłowo
tel./fax (94) 314 00 00, kom. 513 164 891
e-mail: slawno.pzdr@zodr.pl

PZDR w Stargardzie
Barzkowice 2, 73-134 Barzkowice
tel./fax (91) 573 46 03, kom. 513 161 509
e-mail: stargard.pzdr@zodr.pl

PZDR w Szczecinku
ul. Witolda Pileckiego 8-9, 78-400 Szczecinek
tel./fax (94) 374 00 54, kom. 513 161 538
e-mail: szczecinek.pzdr@zodr.pl

PZDR w Szczecinie
ul. Smolańska 4, 70-026 Szczecin
tel./fax (91) 484 51 55, kom. 513 161 507
e-mail: szczecin.pzdr@zodr.pl

PZDR w Świdwinie, ul. Kołobrzeska 47, 78-300 Świdwin
tel. (94) 365 35 57, fax (94) 365 61 97, kom. 513 161 536
e-mail: swidwin.pzdr@zodr.pl

PZDR w Wałczu, ul. Chopina 53, 78-600 Wałcz
tel./fax (67) 258 97 30, kom. 513 161 411
e-mail: walcz.pzdr@zodr.pl

eprasa.pl 580e717f60

Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach

ZACHODNIOPOMORSKI
e-bazarek

zachodniopomorskiebazarek.pl

Stworzona z myślą o rolnikach i konsumentach strona internetowa zachodniopomorskiebazarek.pl oferuje możliwość tworzenia krótkich łańcuchów dostaw pomiędzy producentami a konsumentami. To doskonała, bezpłatna promocja rolników, producentów regionalnej i ekologicznej żywności, usługodawców, twórców rękodzieła oraz kół gospodyń wiejskich. I okazja dla konsumenta – na zakup w cenach producenta, bez dodatkowej marży.

ROLNIKU SKORZYSTAJ!
- ✓ bezpłatna rejestracja
- ✓ darmowa promocja

KONSUMENCIE SKORZYSTAJ!
- ✓ ciekawe oferty z Twojej okolicy
- ✓ zapomnij o marży, kupuj bez pośredników: od producenta - do konsumenta

JAK SIĘ ZGŁOSIĆ?
Rejestracja na stronie: zachodniopomorskiebazarek.pl
e-mail: zachodniopomorskiebazarek@zodr.pl
tel. 91 561 37 00

rasa.pl 580e717f60

Grupa Azoty

WPŁYNIE NA URODZAJ

RSM®

28% N, 30% N, 32% N

RSM® S

26% N + 3% S

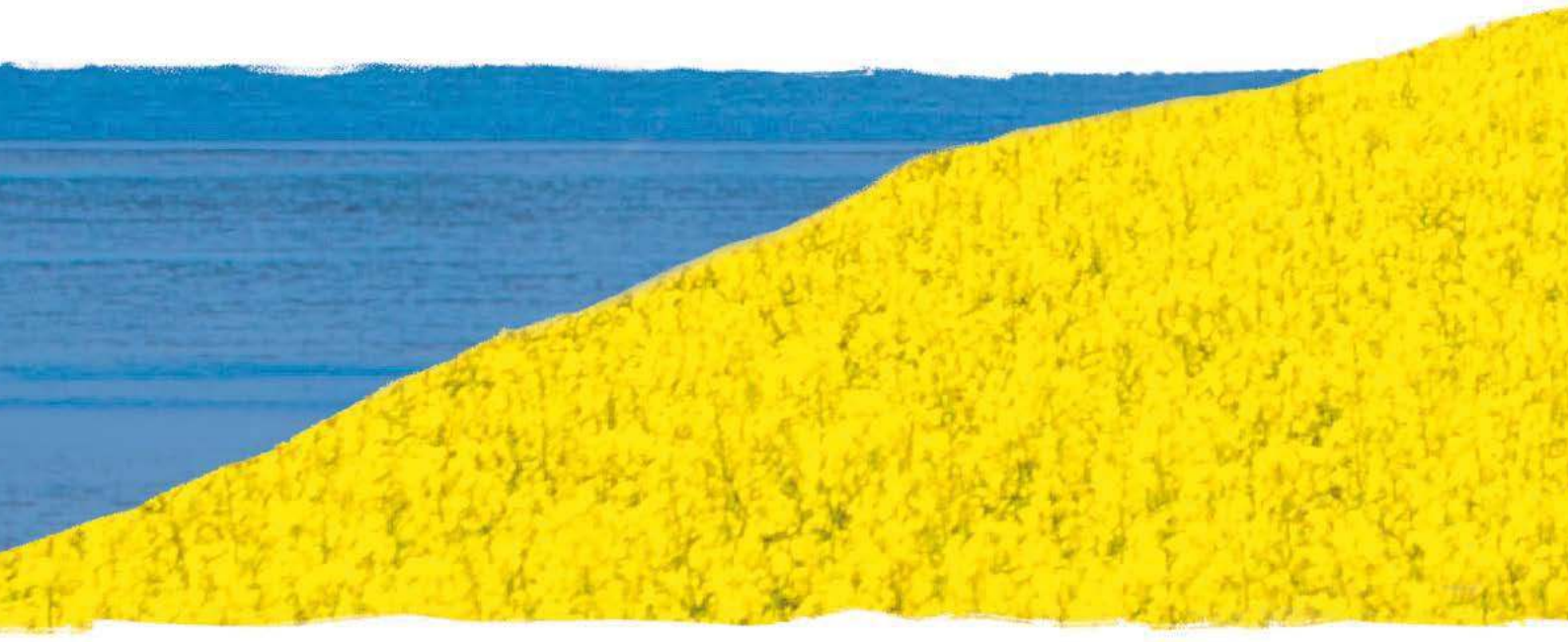

Nowoczesne standardy nawożenia

AUTORYZOWANY DYSTRYBUTOR:

SKR STRZELCE KRAJEŃSKIE

SKR Strzelce Krajeńskie Sp. z o.o.
tel. 95 763 29 43
www.skrstrzelce.pl

Poznaj wszystkie nawozy, skanując kod lub odwiedzając stronę:

www.nawozy.eu

www.grupaazoty.com

agro@grupaazoty.com

eprasa.pl 580e717f60